

АТАТА КРИСТИ

15
ДБАГДР
ХОЛДИНГ

ЗАДНАТА ВРАТА НА СЪДБАТА

АГАТА КРИСТИ

ЗАДНАТА ВРАТА НА СЪДБАТА

Превод: Христо Христов

chitanka.info

КНИГА ПЪРВА

ГЛАВА ПЪРВА

КНИГИТЕ

— Книги! — възкликна Тапънс.

Думата бе произнесена с зле прикрита нервност.

— Какво каза? — обади се Томи от другия край на стаята.

Тапънс го погледна и още по-нервно повтори:

— Казах „книги“!

— Разбирам какво имаш предвид — рече Томас Бересфорд.

Пред Тапънс лежаха три големи кашона, от които бяха извадени няколко книги, но по-голямата част си стояха вътре.

— Колко досадно — продължи Тапънс.

— Имаш предвид мястото, което ще заемат ли?

— Да.

— Да не би да се опитваш да ги подредиш всичките на полиците?

— Не зная какво се опитвам да направя — въздъхна Тапънс. — Ето кое е най-странното. Човек понякога не знае какво точно иска да направи. О, Боже!

— Това съвсем не ти е присъщо — отбеляза съпругът й. — При теб проблемът е, че винаги знаеш прекалено добре какво точно искаш да правиш.

— Имам предвид... Ето ни нас двамата — остаряваме, започваме да ставаме малко... ами нека си го признаем... хм... пипва ни ревматизма и го усещаме особено когато трябва да се протегнем. Нали разбираш, когато се надигнеш да подредиш книгите на лавиците или да ги свалиш от там. Ако пък се наведеш да ги вземеш, откриваш, че ти е малко трудно отново да се изправиш.

— Да, да — съгласи се Томи, — дължи се на натрупаните години. Това ли се опитваш да ми кажеш?

— Не! Не това. Искам да ти кажа, че е чудесно, че можахме да си купим нова къща... Успяхме да открием точно мястото, на което искахме да живеем и къщата, която винаги сме мечтали да имаме... е, разбира се, след малки поправки.

— Да де, малки. Само дето трябваше да съединим една-две стаи и да добавим онова, което ти наричаш веранда, а твоя строител — тераса. Въпреки че аз предпочитам да я назовавам лоджия — закачи я Томи.

— Но ще изглежда много красиво — заяви твърдо Тапънс.

— Искаш да кажеш, че не мога да я оценя, така ли?

— Съвсем не. Искам да кажа, че когато видиш всичко завършено, ще бъдеш очарован и ще ти се наложи да признаеш каква гениална, умна и артистична съпруга имаш.

— Добре. Ще запомня точно кои думички трябва да използвам.

— Няма нужда да помниш. Те ще ти избликнат спонтанно.

— Все пак какво общо има всичко това с книгите? — попита озадачено Томи.

— Ами с нас донесохме само един-два кашона книги. Имам предвид, че продадохме онези, на които не държахме. Всъщност тук пренесохме само тези, с които просто не можехме да се разделим. А после собствениците, как там се казваха, не мога да си спомня името им, хората дето ни продадоха тази къща, ни предложиха да купим повечето от вещите им, включително и книгите. Когато дойдохме и ги разгледахме...

— Им направихме свое предложение — припомни ѝ Томи.

— Да. Не толкова, на каквото те се надявах. Някои от мебелите и предметите бяха ужасни. За щастие не се наложи да ги купуваме, но когато разгледах книгите... сред тях имаше детски книжки, сещаш ли се, онези в дневната... между тях имаше една-две от любимите ми. Имам предвид, че все още ми харесват. И си помислих, че ще ми бъде много приятно да ги имам. Легендата за Андрокъл и лъвът от Андрю Ланг. Спомням си, че я четох, когато бях на осем години.

— Я си признай, Тапънс, на осем години можеше ли да четеш?

— Да — заяви без колебание тя. — Мога да чета от петгодишна. Всички можехме да четем. Дори не си спомням как са ни научили. Искам да кажа, че някой ни четеше приказки на глас и ако много ти харесват, ги запомняш наизуст. После взимаш книгата от полицата, а това винаги ни се разрешаваше, почваш да я разглеждаш и изведнъж откриваш, че също можеш да четеш. И изобщо не те е грижа как точно се произнасят думите, нали разбираш. После обаче се оказа, че този подход не беше толкова удачен, защото не произнасях правилно

думите. Ако някой ме беше научил как да ги произнасям, когато бях на четири години, наистина щеше да бъде много по-добре. Баща ми ме учеше да събирам, изваждам и разбира се, да умножавам, защото според него таблицата за умножение била най-полезното нещо, което човек можел да научи в живота си. Естествено упражнявах се и в делене.

— Колко умен човек е бил той!

— Не мисля, че беше изключително умен, но бе много, много добър — усмихна се Тапънс.

— Не се ли отклоняваме от темата? — попита съпругът ѝ.

— Да, да. Та както казвах, когато си помислих, че мога да препрочета историята за Андрокъл и лъва... една от книжките от поредицата за животни, май от Андрю Ланг... О, толкова се зарадвах! Имаше и друга книжка, нещо като „Един ден от живота ми в Итън“ от едно момче, което е учило там. Не мога да обясня защо толкова ми се прииска да я прочета отново. Сигурно, защото на времето беше една от любимите ми книги. Имаше и някои класически детски романи, и книги на мисис Моулсуърт — „Часовникът с кукувичка“, „Фермата на четирите вятъра“...

— Всичко това е много хубаво — прекъсна я Томи, — но няма нужда да ми разказваш подробно за литературните си подвизи на младини.

— Имам предвид, че днес не можеш да намериш тези книги. Разбира се, понякога можеш да се добереш до някоя препечатка, но обикновено дори и илюстрациите са различни. Онзи ден едва успях да позная „Алиса в страната на чудесата“. Всичко беше толкова променено. Все пак би могло да се намерят някои от книгите. Тези от мисис Моулсуърт, някои от старите книги с приказки, например „Розово, синьо и жълто“ а и, разбира се доста от по-новите, които ми харесваха като романите на Стенли Уейман и други подобни. Тук май има доста от тях.

— Значи си се изкушила. Добре е за сбогом — вметна Томи.

— Да. Ама ти какво имаш предвид под това „сбогом“?

— Искам да кажа, че тази покупка е изискан жест за сбогуване с бившите собственици.

— О, аз пък си помислих, че се каниш да излезеш от стаята и тържествено ми казваш сбогом.

— Съвсем не. Разговорът ми е много интересен. А и наистина покупката е сполучлива.

— Казах ли ти, че ги взех доста евтино? И сега са тук заедно с нашите книги. Само че станаха ужасно много и не съм сигурна, че лавиците ще стигнат. А в твоето светилище има ли място за част от тези книги?

— Не, няма — отвърна Томи. — Дори за моите няма място.

— О, Боже! О, Боже! — простена Тапънс. — Тази ситуация е толкова типична за нас. Мислиш ли, че трябва да пристроим още една стая?

— Не! — отсече Томи. — Нали онзи ден се разбрахме да сме по-икономични, не помниш ли?

— То си е било за онзи ден — промърмори Тапънс. — Времената се менят. Това, което ще направя сега, е да подредя на лавиците книгите, на които много държа. А после... после двамата ще разгледаме останалите и... е, сигурно има детски болници, в които ще могат да намерят място за тях.

— Бихме могли да ги продадем — предположи плахо Томи.

— Не мисля, че са от онези книги, които хората биха искали да притежават. Пък и едва ли между тях има такива с антикварна стойност.

— Знае ли човек? Нека се надяваме, че ще открием някой екземпляр от отдавна изчерпана книга, който да се окаже дългогодишната мечта на някой букинист.

— А междуременно — продължи Тапънс — трябва да ги подредим на лавиците, като, разбира се, ще поглеждам дали е книга, която си спомням и бих искала да задържа. Опитвам се да въведа някакъв ред, нали разбираш, да ги сортирам. Имам предвид приключенски книги, приказки, детски книжки и всички онези за училищни истории, в които децата винаги са богати, като например тези от Л. Т. Мийд. Както и някои, които четяхме на Дебора, когато беше малка. Спомняш ли си колко обичахме „Мечо Пух“? Ами „Малката сива кокошчица“? Въпреки че на мен не ми допадаше много.

— Мисля, че се преумори — отбеляза Томи. — На твое място бих спрял.

— Ами може би трябва... — поколеба се Тапънс, — но си мислех да подредя лавиците на тази стена...

— Хайде, ще ти помогна.

Той се приближи, повдигна края на единия от кашоните, така че книгите се изсипаха на пода, сграбчи колкото можа с ръце, отиде и ги натика на една лавица.

— Подреждам ги по размер. Така изглеждат по-красиво — обясни Томи.

— О! В никакъв случай не мога да кажа, че това е моята представа за сортиране — възропта Тапънс.

— За момента моя подход е добър. Така печелим време. По-късно ще приложим твоята представа. Нали разбираш, ще подредим всичко наистина красиво. Ще ги сортираме в някой дъждовен ден, когато няма да има какво друго да правим.

— Проблемът е, че винаги имаме какво да правим.

— Така. В този останаха седем. А празно място има само в онзи ъгъл горе. Би ли ми донесла стола тук? Дали е достатъчно здрав да ме издържи? Ако се кача на него, ще мога да стигна до най-горната лавица?

Томи предпазливо се покачи на стола. Тапънс му подаде няколко книги и той внимателно започна да ги поставя върху лавицата. С последните три обаче се случи катастрофа. Те изтрополиха на пода, а Тапънс се отърва на косъм.

— О! — простена тя. — Дали не ги заболя?

— Нищо не можех да направя. Подаде ми твърде много наведнъж.

Тапънс отстъпи няколко крачки назад, погледна библиотеката и се възхити:

— Е, изглежда чудесно! А сега би ли сложил тези на втория ред отдолу. Там има дупка. Така ще приключим с този кашон. Всъщност книгите, с които се занимавах тази сутрин, не са от нашите, а от тези, които купихме. Сред тях може да открием някое безценно съкровище.

— Възможно е — съгласи се Томи.

— Вярвам, че ще открием. Нещо повече — убедена съм. Някоя, която ще струва много пари.

— И какво ще я правим? Ще я продадем ли?

— Да, предполагам, ще трябва — замисли се Тапънс. — Е, можем да си я запазим и да я показваме на хората. Нали разбираш, не точно да се фукаме, а просто да казваме: „О, знаете ли, ние имаме

един-два много редки екземпляра.“ Томи, наистина си мисля, че ще намерим нещо много ценно.

— Например някоя от твоите любими стари детски книжки, които си позабравила?

— Е, не точно. Имам предвид нещо изненадващо, нещо фамозно. Нещо, което изцяло ще промени нашия живот.

— О, Тапънс! — възкликна Томи. — Какво невероятно въображение имаш! Но ми се струва много по-вероятно да претърпим пълен провал.

— Глупости! — възмути се тя. — Да не губим надежда. Тя е най-великото нещо, което човек има в живота си. Надежда! Да не би да си забравил? Аз винаги съм изпълнена с надежда!

— Зная — увери я Томи и въздъхна. — За съжаление често ми се случва да си го припомням.

ГЛАВА ВТОРА ЧЕРНАТА СТРЕЛА

Мисис Томас Бересфорд постави „Часовникът с кукувичка“ от мисис Моулсуърт на едно свободно място на третата лавица отдолу. Там бяха подредени всички романи на тази писателка. Тапънс извади „Стаята с гоблените“ и замислено я повъртя в ръцете си. Дали да не препрочете „Фермата на четирите вятъра“? Не си я спомняше така добре, както другите две. Пръстите ѝ погалиха корицата... Томи всеки момент щеше да се върне.

Напредваше с подреждането. Наистина напредваше. Само ако можеше да се въздържи да не чете старите си любими книги. Беше изключително приятно, но отнемаше твърде много време. Когато Томи се връщаше вечер и я питаше докъде е стигнала, тя му отговаряше, че всичко е наред, но трябваше да използва много такт и въображение, за да не допусне той да се качи горе и да види как всъщност стои въпросът с подреждането на книгите. За всичко ѝ трябваше време. Нанасянето в нова къща изискваше време и то много повече, отколкото човек си представя. А и тези досадници, които се мотаят навсякъде. Например електротехниците. Когато се появяваха, обикновено установяваха, че онова, което са свършили предишния път, не е удовлетворително и издълбаваха още дупки в пода. С грейнали лица поставяха нови клопки за невнимателните домакини, в които да се спъват, а някой от жичкаджиите, който дълбокомислено проучва пода, да ги спасява в последния момент.

— Понякога си мисля, че не трябваше да напускаме Бартънс Акр — промърмори Тапънс, но се сети за разговора с Томи.

„Спомни си столовата, таванските помещения и какво се случи с гаража — беше ѝ казал той. — Почти се стовари върху колата.“ „Да, ама можехме да ги поправим“ — беше му отговорила тя. Но той ѝ бе припомнил, че е трябвало да ремонтират основно сградата или просто да се преместят. „Някой ден тази къща ще стане много хубава — я бе уверил той. — Сигурен съм. Ще има достатъчно място за всичко.“ „Когато казваш, че ще има достатъчно място за всичко, имаш предвид,

че ще можем да запазим и подредим всичките ни вещи ли?“ — бе попитала тя. „Да — й бе отвърнал Томи. — Понякога ми се струва, че човек събира твърде много вещи, но тук ще имаме достатъчно място.“

Тогава тя се бе запитала дали някога ще успеят да направят нещо повече с тази къща, освен да се нанесат в нея. Изглеждаше й съвсем просто, но се оказа доста по-трудно. Разбира се, известна роля изиграха и книгите.

— Ако бях едно обикновено съвременно дете — промърмори си Тапънс, — нямаше да се науча да чета толкова лесно още съвсем малка. Днешните четири, пет или шестгодишни деца не могат да се справят с четенето, докато не станат на десет или единайсет. Не разбирам защо на нас ни беше толкова лесно. Всички можехме да четем. Аз, съседчето Мартин, Дженифър от къщата в края на улицата, а също и Сирил и Уинифред. Всички. Не искам да кажа, че можехме добре да произнасяме думите, но можехме да разчитаме всичко, което пожелаем. Не зная как се научихме. Предполагам, че сме питали. Четяхме рекламните за хапчета за черен дроб на доктор Картър и всички табели, когато влакът приближаваше Лондон. Беше много вълнуващо. Постоянно се чудех за какво служат тези хапчета. О, Боже! Трябва да се съсредоточа върху работата си.

Тя размести няколко книги. Загуби четвърт час погълната първо от „Алиса в страната на чудесата“, после от една книжка на Шарлот Йънг. Накрая пръстите й погалиха дебелия изтъркан корица на „Венецът от маргаритки“.

— О, трябва да я прочета отново! — възкликна на глас Тапънс. — Като си помисля колко години минаха, откакто съм я чела. О, Боже! Беше толкова завладяващо да се питаш дали на Норман ще му разрешат първо участие или не. И Етел... а как се казваше онова място? Коксуел или нещо подобно... и бърблицата Флора. Чудя се защо по онова време героите от книгите бяха големи бърблицы, а в живота това се считаше за много лошо качество. Питам се днес какви сме? Мислиш ли, че сме бърблицы?

— Моля? Не ви чух, мадам? — обади се Албърт.

— О, нищо — отвърна Тапънс и се обърна към предания си „оръженосец“, който току-що се бе появил на вратата.

— Помислих, че ме повикахте, мадам. Позвънихте, нали?

— Ами, не — смути се Тапънс. — Просто се хванах за шнура, когато се качих на стола, за да взема една книга.

— Мога ли да ви помогна с нещо?

— Да, бих искала — призна си Тапънс. — Постоянно падам от тези столове. Краката на някои от тях са доста разнебитени.

— Някоя конкретна книга ли искате?

— Ами... не съм се справила с третата лавица, а ми остават още две до тавана. Не зная кои книги са там.

Албърт се качи на стола и започна да ги подава на господарката си, като изтупваше всяка книга от праха. Тапънс ги поемаше с възторжени възклицания.

— О! Я виж ти! Май наистина съм ги забравила. Ето „Амулетът“, това пък е „Псамаят“. А, ето и „Новите търсачи на съкровища“. Колко обичам тези книги! Не, Албърт, не ги подреждай още. Мисля, че първо трябва да ги препрочета. Е, искам да кажа една-две като начало. Тази пък коя е? Нека да погледна. „Червената кокарда“. О, да, от историческите романи. Колко съм се вълнувала от нея. А, ето и „Под червената мантия“. Да, има много книги от Стенли Уейман. Чела съм ги, когато бях на десет или единайсет. Няма да се изненадам, ако попадна и на „Затворникът в Зенда“. — Спомените й изтръгнаха дълбока въздишка на блаженство. — „Затворникът в Зенда“. Първото докосване до романтичните истории. Любовта на принцеса Флавия. Кралят на Руритания. Рудолф Расендил, май така му беше името, героят от детските ми сънища.

Албърт й подаде следващата книга.

— О, да! — възкликна отново Тапънс. — Тази е още по-добра. И пак е стара. Трябва да ги съберем всички на едно място. Чакай да видя. Тази коя е? „Островът на съкровищата“. Колко хубаво! Обезателно трябва да я препрочета, въпреки че, струва ми се, съм гледала два филма по нея. Не обичам да гледам филми по книги. Обикновено в тях нещо не е наред. О! Ето и „Отвлеченият“. Винаги съм я харесвала.

Албърт се протегна, взе твърде голяма купчина книги и „Катриона“ се стовари на главата на Тапънс.

— О, извинете, мадам! Много съжалявам!

— Няма нищо. Случва се — успокой го Тапънс. — „Катриона“. Дали горе има още от романите на Стивънсън?

Албърт ѝ подаде още книги, но този път по-внимателно. Тапънс щастливо извика:

— „Черната стрела“! О, Боже! „Черната стрела“. Тя е една от първите книги, които съм прочела. Ти, Албърт, май не си я чел? Искам да кажа, че сигурно тогава не си бил роден. Нека да си помисля. „Черната стрела“. Да, картината от стената с очи... истински очи... които те гледат от картината. Беше прекрасно, толкова ужасяващо. „Черната стрела“. За какво се разказваше? Май за... кучето, котката? Не! „Котката, плъхът и кучето Лъвъл управляват цяла Англия по времето на Гърбушко.“ Така беше. Гърбушкото е Ричард III. Въпреки че напоследък постоянно пишат, че той всъщност бил чудесен и съвсем не бил жесток. Но аз не вярвам. Нито пък Шекспир. Не случайно е започнал пиесата си с думите на Ричард: „Аз съм предопределен да бъда жесток.“ О, да, „Черната стрела“.

— Да свалям ли още, мадам?

— Не, благодаря ти, Албърт. Струва ми се, че съм твърде уморена, за да продължа.

— Добре. Между другото господарят се обади и каза, че ще закъснее с половин час.

— Нищо — каза Тапънс, после седна в едно кресло, взе „Черната стрела“, отвори я и се зачете.

— Мили Боже, колко е прекрасна! — възкликна Тапънс. — Май съвсем съм я забравила, след като я чета с такова удоволствие. Спомням си колко се вълнувах.

Настъпи тишина. Албърт се върна в кухнята, а Тапънс се облегна назад, погълната от книгата. Времето минаваше. Сгушена в креслото, мисис Томас Бересфорд се бе отдала на удоволствието, което ѝ доставяше историята на Робърт Луис Стивънсън.

В кухнята времето също течеше. Албърт свещенодействаше около печката. Отвън се чу шум от кола. Албърт отиде до страничната врата, отвори я и попита:

— Да я прибера ли в гаража, сър?

— Не, аз ще я прибера — отвърна Томи. — Предполагам, че си зает с вечерята. Много ли закъснях?

— Не, сър. Точно, колкото казахте. Дори се връщате малко по-рано.

Томи се погрижи за колата, сетне влезе в кухнята, разтривайки ръце.

— Навън е студено. Къде е Тапънс?

— О, госпожата е горе при книгите.

— Какво? Още ли се занимава с тези книги?

— Да. Цял ден ги подрежда, но май повечето време чете.

— Мили Боже! Добре, Албърт, какво ще вечеряме?

— Филе с лимонов сос, сър. След малко ще съм готов.

— Нека да е след четвърт час. Искам първо да си измия ръцете.

На горния етаж Тапънс продължаваше да чете „Черната стрела“, потънала в износеното кресло. Челото ѝ бе леко смръщено. Бе попаднала на нещо, което ѝ се стори много странно. Нещо, което ѝ привлече вниманието. На страници... погледна номерата... 57 до 60 някой беше подчертал думички. Последните петнайсет минути Тапънс се бе отдала на изучаването им. Не вървяха последователно, не бяха отбелязани и като цитати. Изглежда бяха само отделни думи, подчертани с червено мастило. Тя започна да чете на глас изреченията с подчертаните думи:

— „Мечем изпитваше ужасна болка в крака. Коне с окървавени седла без ездачи препускаха редом с другите. Лицето на Дик се помрачи. Още по-важно беше, че разпозна знамената на граф Райзинхъм и разбра, че битката е свършила с поражение на привържениците на ланкастърската роза...“^[1] — Тапънс поклати глава. — Няма никакъв смисъл! Съвсем никакъв!

Тя отиде до масата, на която бяха принадлежностите ѝ за писане и взе няколко листа от тези, които наскоро една фирма за печатане на бланки им бе изпратила, за да си изберат хартията, на която да отпечатат новия им адрес: „Лаврите“.

— Глупаво име — отбеляза Тапънс, — но ако човек смени името на къщата, със сигурност писмата му ще започнат да се губят.

Тя започна да преписва думите и изведнъж откри нещо, което не бе забелязала преди.

— Така вече е друго! — възкликна тя и продължи да проследява буквите по страниците.

— Ето къде си била — чу се гласът на Томи. — Вечерята е почти готова. Докъде стигна с книгите?

— Това тук е много озадачаващо — рече тя. — Ужасно объркващо.

— Кое е толкова объркващо?

— Тази книга е „Черната стрела“ от Стивънсън. Искях да я прочета отново и я започнах. Всичко вървеше добре, докато изведнъж попаднах на нещо странно. На някои страници има думи, подчертани с червено мастило.

— Е, случва се. Нямам предвид червеното мастило, а това, че понякога човек си подчертава разни работи. Нали разбираш, нещо, което искаш да запомниш, или някой цитат например — рече Томи.

— Разбирам. Но не става дума за това. Тук са подчертани буквите.

— Как така буквите?

— Ела да видиш.

Томи отиде до нея и седна на страничната облегалка на креслото. Започна да чете на глас:

— „Мечем изпитваше ужасна болка в крака. Конете с окървавени седла без ездачи препусаха редом с другите. Лицето на Дик се помрачи. Още по-важно беше, че разпозна знамената на граф...“ Но това е някаква дивотия! — възмути се той.

— Да. И аз така си помислих в началото. Наистина изглежда дивотия, но не е, Томи.

Отдолу се чу звукът на камбанка.

— Вечерята ни е сервирана — каза Томи.

— Няма значение, първо искам да ти покажа това — махна нетърпеливо с ръка Тапънс. — Бихме могли да го обсъдим и по-късно, но е толкова необикновено, че ми се иска веднага да го видиш.

— Добре, добре. Май пак някоя от твоите измишльотини.

— Не, не е! Виж, преписах само подчертаните букви. Ето, от тази страница буквата „М“ от Мечем. Както виждаш, само „М“ е подчертана, а останалите букви не са, както и следващите думи. Няма последователност. Според мен са избирани конкретни букви. Ето тук има друга — „е“ от ездачи, „р“ от препусаха, „и“ от други, „Д“ от Дик, „ж“ от важно, „о“ от разпознаха, „р“ от роза, „д“ от дърветата, „а“ от аз, „н“ от нахвърлих...

— За Бога, спри! — възкликна умолително Томи.

— Почакай! Трябва да разбере. Сега е по-ясно, защото съм извадила буквите и съм ги написала една до друга. Виждаш ли какво се получава? Искам да кажа, че ако продължа да вадя подчертаните букви от думите, ще можем да прочетем нещо. Първите са — М-е-р-и. Тези четири букви бяха подчертани.

— И какво се получава?

— Получава се име — Мери.

— Добре, Мери. Някоя, наречена Мери. Предполагам, че е била дете с доста богато въображение и е искала да отбележи, че книгата си е нейна. Обикновено хората си надписват книгите — опита се да намери обяснение Томи.

— Дотук добре. Мери. А от следващите подчертани букви се получава думата Д-ж-о-р-д-а-н.

— Виждаш ли! Мери Джордан — заяви доволно Томи. — Нищо необикновено. Сега знаеш цялото ѝ име. Казвала се е Мери Джордан.

— Да, но книгата не е нейна. На първата страница с доста необработен детски почерк е написано Александър, Александър Паркинсон.

— Всъщност какво значение има?

— Разбира се, че има значение — взмути се Тапънс.

— Хайде, гладен съм — простена Томи.

— Прояви малко търпение — помоли го тя. — Ще ти прочета останалите подчертани букви, които са на четирите страници. Буквите са в произволно избрани думи и са от различни изречения. Мисля, че думите нямат никакво значение, а само буквите. Вече разгадахме Мери Джордан. Така. А знаеш ли какво се получава от следващите букви? „Н-е у-м-р-я о-т е-с-т-е-с-в-е-н-а с-м-ъ-р-т“. Очевидно са имали предвид „естествена“, но не са знаели как точно се пише. И какво се получава? „Мери Джордан не умря от естествена смърт“. А сега следващото изречение: „Беше някой от нас. Мисля, че знам кой.“ Това е всичко. Нататък в книгата не намерих други подчертани букви. Доста вълнуващо, нали?

— Виж какво, Тапънс, надявам се не възнамеряваш да дадеш воля на въображението си.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами да си изфантазираш някаква мистерия.

— Да, но на мен ми изглежда мистериозно — заяви твърдо Тапънс. — „Мери Джордан не умря от естествена смърт. Беше някой от нас. Мисля, че знам кой.“ О, Томи, трябва да признаеш, че е страшно интригуващо!

---

[1] Черната стрела, Р. Л. Стивънсън, Народна младеж, 1975, превод: Невяна Розева. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

ПОСЕЩЕНИЕ НА ГРОБИЩЕТО

— Тапънс! — провикна се Томи щом влезе вкъщи.

Отговор не последва. Леко ядосан, той се изкачи нагоре по стълбите и прекоси коридора на първия етаж. От бързана кракът му попадна в една от дупките, издълбани от електротехниците и той яростно изруга:

— Проклети некадърници!

Преди няколко дни му се бе случило същото. Електротехниците бяха дошли изпълнени с оптимизъм и ентусиазирано бяха започнали работа. Не след дълго казаха, че всичко върви добре и им остава малко работа. После си тръгнаха, като обещаха, че ще се върнат същия следобед. Но не се върнаха. Не може да се каже, че Томи бе особено изненадан. Вече бе свикнал, че строителните работници, техниците по поддръжка и ремонт на електрическите и газовите инсталации, и изобщо всички от този род, имаха подобен маниер на работа. Идват, демонстрират компетентност, правят оптимистични прогнози и отиват да си вземат нещо. Сетне повече не се появяват. Човек започва да звъни по телефона, но обикновено номерът се оказва грешен. Ако пък е верен, оказва се, че съответният човек вече не работи там. Просто нещата се свеждат до това — човек да внимава да не попадне в някоя от издълбаните дупки и да си изкълчи глезена. Изобщо да се пази да не се нарани по един или друг начин. Томи се боеше повече за Тапънс, отколкото за себе си. Той все пак имаше повече опит от нея. Беше убеден, че тя е подложена на по-голям риск от злополуки от него. Например можеше да се изгори от някой тиган или от печката... Но къде е тя сега? Той отново се провикна:

— Тапънс! Тапънс!

Разтревожи се. Тя беше от хората, за които човек без да иска се тревожи. Когато излизаш, ѝ даваш мъдри съвети, а тя ти обещава да изпълни точно онова, което си ѝ поръчал — да не излиза, освен ако не се наложи да купи например малко масло. „Е, никой не би нарекъл това опасно, нали?“ — беше му казала Тапънс. „За теб може да се

окаже опасно“ — й бе отвърнал той, а тя възмутено бе възкликнала: „Не се дръж като идиот!“ „Не се държа като идиот, а просто съм разумен и внимателен съпруг, който се грижи за едно от най-ценните си притежания. Чудя се защо ли...“, а тя го бе прекъснала: „Защото аз съм най-очарователната, най-привлекателната и най-добрата съпруга. И защото и аз много се грижа за теб.“ „Може да е така, но имам още цял списък от неща, които би могла да правиш за мен“ — бе й казал той. „Не мисля, че ще ми допадне — бе възроптала Тапънс. — Не, не мисля. Струва ми се, че имаш цял поменик от оплаквания. Но не се тревожи, всичко ще бъде наред. Ще те чакам да се прибереш.“

Тогава къде е?

— Малко дяволче! — каза си на глас Томи. — Къде ли е отишла?

Той влезе в стаята, в която преди я беше намирал. Предположи, че навярно разглежда поредната детска книжка. Сигурно пак се е въодушевила от онези думи, които някое глупаво дете е подчертало с червено мастило. По следите на Мери Джордан, която не е починала от естествена смърт. Той се замисли. Хората, от които купиха къщата, се казваха Джоунс. Бяха я обитавали само три-четири години. Не, детето, което си е поиграло с книгата на Робърт Луис Стивънсън, е живяло тук преди тях. Но така или иначе Тапънс не беше в стаята. Нямаше разхвърляни книги, по което да си личи, че е проявила интерес към тях.

— Къде по дяволите се е дянала? — възмути се гласно Томас Бересфорд.

Слезе долу и я извика още един-два пъти. Отново не последва отговор. Погледна към закачалката. Шлиферът й го нямаше. Значи е излязла навън. Къде е отишла? И къде е Анибал? Томи отново си пое дъх и високо извика името на кучето:

— Анибал! Анибал! Ела Анибал, момчето ми.

От Анибал нямаше и следа.

— Е, все пак е взела Анибал със себе си — каза си на глас Томи.

Не можеше да реши дали е по-добре за Тапънс, че кучето е с нея. То, разбира се, не би допуснало някой да й причини зло. Въпросът бе дали няма да стори зло на другите хора? Винаги се държеше приятелски, когато го водеха на разходка, но ако някой пожелаеше да влезе в къщата, Анибал задължително го посрещаше с недоверие. Ако

сметнеше за необходимо, се раздираше от лай, а понякога дори налиташе да хапе. Къде, за Бога, са отишли?

Той излезе от къщата и тръгна надолу по улицата. Повървя малко, но не забеляза черно куче да придружава средна на ръст жена, облечена в яркочервен шлифер. Накрая се ядоса и се прибра вкъщи.

Посрещна го апетитна миризма. Бързо отиде в кухнята и завари Тапънс до печката. Тя се обърна и му се усмихна за добре дошъл.

— Много се забави — каза Тапънс. — Това е задушено. Мирише чудесно, нали? Този път сложих малко необичайни подправки. Набрах ги от градината. Надявам се наистина да са подправки.

— Ами ако си сложила татул или попадийно семе? — пошегува се Томи. — Къде, за Бога, се загуби?

— Водих Анибал на разходка.

В този миг се появи Анибал. Стрелна се към Томи и така скочи отгоре му, че едва не го събори. Беше малко черно куче, много рунтаво и имаше петна със странен цвят по гърба и отстрани на муцуната. Беше чиста порода манчестърски териер и очевидно се мислеше за по-голям аристократ от всяко друго куче, което срещаше.

— О, Боже! Търсих те наоколо. Къде беше? Времето не е приятно за разходка.

— Не, не е. Пада мъгла и е влажно. Пък и се поизморих.

— Докъде ходи? Надолу по улицата до магазините ли?

— Не. Днес ги затварят рано. Не... ходих до гробищата.

— Звучи потискащо — рече Томи. — Защо си ходила там?

— Искях да разгледам някои от гробовете.

— Не ми се струва приятно занимание. На Анибал хареса ли му?

— Ами трябваше да го вода с каишката. От църквата се появи някакъв човек, май църковен служител, и аз си помислих, нали си го знаеш Анибал, можеше да не го хареса. И не исках още с пристигането ни заради него хората да си създадат лошо мнение за нас.

— Какво искаше да видиш в гробищата?

— Ами... просто да видя какви хора са погребани там. Показаха се много, искам да кажа, че гробището е препълнено. Явно е много старо, още от началото на миналия век. Дори ми се стори, че имаше един-два гроба още по-стари. Но надписите им са доста изтрити и не могат да се разчетат.

— Все още не разбирам защо си ходила там.

— Провеждах разследване — заяви Тапънс.

— Какво разследване?

— Исках да видя дали там са погребани някои Джорданови.

— За Бога, Тапънс! — възкликна Томи. — Продължаваш ли да мислиш за това? Да не би да си търсила...

— Мери Джордан е починала. Знаем, че е така, защото в книгата бе написано, че тя не е умряла от естествена смърт. Но тя трябва да е погребана някъде, нали?

— Безспорно — съгласи се Томи, — освен ако не е погребана в градината.

— Не ми се струва много вероятно — възрази Тапънс, — защото мисля, че само онова момче... момче ли беше... да, разбира се, че беше момче, Александър... очевидно е бил доста умен, щом е разбрал, че тя не е починала от естествена смърт. Но ако той е бил единственият човек, който е стигнал до този извод или, който е открил истината... искам да кажа, че тя просто е починала и е била погребана и никой не е...

— И никой нищо не е заподозрял — продължи вместо нея Томи.

— Ами да, нещо такова. Може да е била отровена или ударена по главата, или бутната от някоя скала, или прегазена от кола, или... мога да измисля още хиляди начини.

— Сигурен съм, че можеш. Слава Богу, Тапънс, че поне имаш добро сърце. Не би екзекутирала някого само за удоволствие.

— Но в гробищата нямаше Мери Джордан. Изобщо нямаше Джорданови.

— Какво разочарование за теб — пошегува се Томи. — Дали яденето, което готвиш, е вече готово, защото съм ужасно гладен. Ухае много приятно.

— Готово е, така че щом си измиеш ръцете, ще обядваме.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ПАРКИНСОНИ

— Има много Паркинсонови — сподели Тапънс, докато се хранеха. — Още от миналия век. Впечатляващо много. Стари, млади, женени. Пълно е с Паркинсонови, както и с Кейпови, Грифинови, Ъндърудови и Оувърудови. Странно е, че има и двете фамилии, нали?

— Имах приятел, който се казваше Джордж Ъндъруд — отбеляза Томи.

— И аз познавах Ъндъруд, но не и Оувъруд.

— Мъж или жена? — попита Томи с нараснало любопитство.

— Момиче, мисля, че се казваше Роуз Ъндъруд.

— Роуз Ъндъруд — повтори замислено Томи, заслушан в звученето на името. — Не ми се струва, че двете имена си подходат. — Помълча малко, после добави: — Трябва да се обадя на електротехниците. Бъди много внимателна, Тапънс, иначе може да се нараниш, ако кракът ти попадне в някоя дупка.

— Ако последиците са фатални, това естествена или неестествена смърт ще бъде?

— Ще бъде смърт от любопитство — отвърна й Томи. — Нали знаеш поговорката, че любопитството не води към добро.

— А ти съвсем ли не си любопитен? — попита го тя.

— Не виждам причина. Какво имаме за десерт?

— Пудинг със сладко.

— Е, Тапънс, трябва да призная, че обядът беше много вкусен.

— Радвам се, че ти хареса.

— Какъв е онзи пакет до задната врата? Да не би да е виното, което поръчахме?

— Не, луковици.

— О! Луковици значи — изненада се Томи.

— Лалета. Луковици на лалета. Ще си поговоря със стария Айзак за тях.

— Къде смяташ да ги посадиш?

— Покрай пътеката в градината.

— Бедният старец, изглежда така сякаш всеки миг ще умре — рече Томи.

— Съвсем не — възрази Тапънс. — Той е много издръжлив. Знаеш ли, установих, че с градинарите е така. Те достигат върха, когато са над осемдесет. Ако наемеш някой силен и млад човек на около трийсет и пет, който ти казва, че винаги е искал да работи като градинар, можеш да бъдеш напълно сигурен, че не става за нищо. Единственото, което може да върши, е да откъсне някое изсъхнало листо от време на време, а когато го накараш да свърши нещо, ти обяснява, че сезонът не е подходящ. Пък аз съм от хората, които не са съвсем наясно кой сезон за какво е подходящ. И може да ме измами. Но Айзак е чудесен. Той разбира от всичко. В пакета трябва да има и луковици на минзухари. Чудя се дали са ни ги изпратили? Ще отида да проверя. Днес градинарят ще дойде и ще си поговорим.

— Добре, може и аз да се присъединя към вас.

Срещата между Тапънс и Айзак бе много приятна. Разопаковаха луковиците и се впуснаха в обширна дискусия къде ще е най-добре да ги посадят. Първо, ранните лалета, които трябваше да се покажат в края на февруари. После онези с островърхите листенца и накрая покъсните лалета, които цъфтяха през май и началото на юни и Тапънс ги намираще за изключително красиви. Тъй като стъблата им бяха в странен пастелнозелен цвят, двамата се договориха да ги посадят в позакътана част на градината, за да може да ги бере и да прави букети за вазите в дневната, които да предизвикват завистта на гостите. Освен това, така щяха да внушават естетични възприятия в търговците, които им доставят продукти от магазините.

В четири часа Тапънс приготви пълна кана със силен чай, сложи на подноса захарница с бучки захар и каничка мляко и покани Айзак в кухнята да се ободри преди тръгване. Сетне отиде да потърси Томи.

„Предполагам, че е задремал някъде“ — каза си Тапънс, докато влизаше от стая в стая. С радост установи, че вече няма пирони, зловещо стърчащи от пода.

— Всичко е наред, мадам — успокои я електротехникът. — Вече няма нужда да внимавате, като ходите. Поправихме всичко. — После добави, че на следващия ден ще започнат работа в другата част на къщата.

— Надявам се, че наистина ще дойдете — усмихна се Тапънс. — Да сте виждали мистър Бересфорд?

— Имате предвид съпругът ви? Мисля, че е на горния етаж. Като че ли изпусна нещо. Май беше тежко, като че ли книги.

— Книги?! — възкликна Тапънс. — Не бих допуснала!

Електротехникът продължи работата си, а Тапънс се качи и влезе в стаята, която сега бе превърната в библиотека за детски книжки.

Томи стоеше на последното стъпало на една стълба. Около него на пода бяха разпръснати книги, а по лавиците имаше празни места.

— Ето къде си бил — каза Тапънс. — А се правиш, че не те интересуват. Май доста книги си прегледал. Разбъркал си всичко, което така старателно бях подредила.

— Много съжалявам — извини се Томи, — но... просто ми се прииска да поразгледам.

— Намери ли други книги, в които да има подчертани букви с червено мастило?

— Не, не намерих.

— Колко досадно.

— Сигурно само Александър го е правил, Александър Паркинсон — рече Томи.

— Да, един от многото Паркинсонови.

— Трябва да е бил мързеливо момче, въпреки че е доста досадно да подчертаваш по този начин буквите. Така или иначе няма допълнителна информация за Джордан.

— Попитах стария Айзак — рече Тапънс. — Той познава хората тук и твърди, че не си спомня да е имало Джорданови.

— Какво смяташ да правиш с месинговата лампа до входната врата? — попита Томи, когато слязоха долу.

— Ще я занеса на разпродажбата в „Белият слон“ — обясни Тапънс.

— Защо?

— Ами, защото тук ми пречи. Купихме я от чужбина, нали?

— Да. Трябва да сме били съвсем луди. Ти никога не си я харесвала, дори каза, че я мразиш. Пък и е ужасно тежка. Занеси я.

— На мис Сандърсън много ѝ се понрави. Дори предложи да дойде да я вземе, но аз ѝ казах, че ще ѝ я оставя с колата. Разпродажбата е днес.

— Ако искаш, мога аз да я оставя — предложи Томи.

— Не, предпочитам сама да го направя.

— Добре. В такъв случай мога да дойда с теб, за да я нося.

— Е, мисля, че ще се намери някой да ми помогне.

— Може и да не намериш. А не бива да се натоварваш.

— Няма.

— Май имаш други причини да искаш да отидеш сама, нали?

— Ами помислих си, че там ще мога да си побъбря с хората — обясни Тапънс.

— Никога не се сещам какво точно възнамеряваш, Тапънс, но познавам по погледа ти, че се каниш да направиш нещо.

— Ще изведеш Анибал на разходка, нали? Не мога да го взема със себе си на разпродажбата. Не искам да предизвиквам кучешка свада.

— Добре. Искаш ли да ходим на разходка, Анибал?

Анибал веднага реагира в знак на съгласие. При него винаги можеше да се познае кога е съгласен и кога не е. Дойде при Томи, загърчи тялото си и размаха опашка. Вдигна едната си лапа, докосна Томи по крака, после я свали и започна да търка главата си в него.

„Разбира се, че искам — очевидно искаше да каже той, — ти затова съществуваш, скъпи ми робе. Сега ще си направим една дълга хубава разходка по улицата. Надявам се, че ще има какво да подуша.“

— Хайде — подкани го Томи. — Ще ти сваля каишката, но няма да тичаш по улицата, както направи миналия път, нали? Един от онези огромни ужасни камиони щеше да ти види сметката.

Анибал го гледаше, сякаш му казваше: „Аз винаги се държа като добро куче и правя точно онова, което се иска от мен.“ Беше си чиста лъжа, но често успяваше да подведе дори хората, които бяха в тесен контакт с него.

Томи сложи месинговата лампа в колата, като мърмореше колко е тежка. Тапънс се качи и потегли. След като я видя, че зави зад ъгъла, Томи сложи каишката на кучето и двамата тръгнаха по улицата. После поеха по алеята към църквата. Той му свали каишката, защото по алеята почти нямаше движение. Анибал оцени предоставената му свобода и със стръв започна да души из тревата, която бе израснала между оградата и тротоара. Ако можеше да говори, сигурно щеше да възкликне: „Страхотно! Какви миризми! Тук е минало голямо куче. Бас

държа, че е онзи елзасец. — Последва леко изсумтяване. — Не ги обичам елзасците. Ако срещна отново онзи, дето ме ухапа, този път няма да му се размине. О! Великолепно, великолепно. Оттук е минала някоя малка красавица. Да... да... бих искал да се срещна с нея. Чудя се дали живее наблизо. Дано се появи от тази къща. Дали пък...“

— Дръпни се от тази врата! — заповяда му Томи. — Няма да влизаш в чужда къща.

Кучето се престори, че не го чува.

— Анибал!

Той обаче се затича и зави зад ъгъла на къщата.

— Анибал! — изкрещя отново Томи. — Чуваш ли?

„Дали те чувам, господарю? — мислеше си Анибал. — Мен ли викаш? О, да, че кой друг.“

От къщата се чу рязко излайване и Анибал бързо се обърна и се затича към Томи. После последва послушно господаря си, като вървеше плътно зад него.

— Добро момче! — похвали го Томи.

„Добър съм, нали? — рече си Анибал. — Когато имаш нужда от защита, аз съм до теб, за да те пазя.“

Стигнаха до една от страничните врати в оградата на църковния двор. Анибал притежаваше необикновената способност да променя размерите си, когато пожелае. Можеше така да изпъчи гърдите си, че да изглежда много по-голям, а в следващия момент да се удължи и изтъни като връв. Сега той направи точно това и без затруднение се промуши през пръчките на вратата.

— Върни се, Анибал! — повика го Томи. — Не можеш да влизаш в двора на църквата.

Ако можеше да отговори, Анибал би му казал: „Че аз вече съм вътре, господарю.“ Той радостно се защура, сякаш се намирал в собствения си двор.

— Ужасен си! — скара му се Томи, после отвори вратата, влезе вътре и подгони Анибал.

Кучето бе стигнало най-далечния ъгъл на двора и полагаше огромни усилия да се промъкне през вратата на църквата, която бе леко открената. Томи обаче го стигна навреме и му сложи каишката. Анибал вдигна поглед към него и го изгледа така, сякаш това бе чакал през цялото време. „Слагаш ми каишката, чудесно. Престижно е.

Показва, че съм много ценно куче.“ Той размаха опашка. Тъй като нямаше кой да възрази на разходката им из църковния двор, Томи си помисли, че няма да е зле да повтори разследването на Тапънс.

Първо обърна внимание на изронената надгробна плоча близо до страничната врата на църквата. Реши, че сигурно е от най-старите. Наоколо имаше и други, датите по които бяха от миналия век. Погледът му обаче бе привлечен само от една.

— Странно. Дяволски странно — промърмори си той.

Анибал вдигна очи към него. Не разбра думите на господаря си. За едно куче няма нищо интересно в надгробните плочи. Той седна и продължи да гледа с питащ поглед стопанина си.

ГЛАВА ПЕТА

РАЗПРОДАЖБАТА В „БЕЛИЯТ СЛОН“

Тапънс бе приятно изненадана, че месинговата лампа, която двамата с Томи намираха за отблъскваща, бе приета с изключително одобрение.

— Колко мило от ваша страна, мисис Бересфорд, да ни донесете толкова красив предмет. Много е интересна. Предполагам, че сте я купили от чужбина по време на някое от пътуванията ви.

— Да. Купихме я от Египет — отвърна Тапънс, въпреки че в момента бе изпълнена с дълбоко колебание за верността на твърдението си, защото оттогава бяха минали осем или десет години.

Помисли си, че може да е било от Дамаск, но със същата вероятност би могло да бъде от Багдад или Техеран. Но каза Египет, защото в момента той бе на мода. Освен това лампата си изглеждаше много египетска. Така или иначе, независимо откъде я бяха купили, тя много приличаше на египетска.

— Всъщност е доста голяма за нашата къща и си помислих...

— О, убедена съм, че трябва да я разиграем на томбола — възкликна мис Литъл.

Мис Литъл отговаряше за организацията. Прякорът ѝ бе „Всезнайка“, главно защото бе изключително добре информирана за всичко, което ставаше в енорията. Фамилията ѝ подвеждаше^[1]. Всъщност беше огромна дебела жена. Малкото ѝ име бе Дороти, но всички ѝ казваха Доти.

— Надявам се, че ще присъствате на разпродажбата, мисис Бересфорд?

Тапънс я увери, че непременно ще бъде и заяви, че няма търпение да си купи нещо.

— О! Радвам се, че сте така настроена.

— Смятам, че това, което вършите, е много полезно — продължи Тапънс. — Идеята ви е чудесна. Онова, което е ненужно за един, за друг може да се окаже безценна перла.

— Ха, непременно трябва да го кажем на викария — обади се мис Прайс-Кидли, една кокалеста дама с много зъби. — Сигурна съм, че тази фраза ще му хареса.

— Ето например този леген от папие-маше — продължи Тапънс и повдигна предмета.

— Но вие наистина ли мислите, че някой ще го купи?

— Аз ще го купя, ако се продава — заяви твърдо Тапънс.

— Но в днешно време има толкова красиви легени от пластмаса.

— Не обичам пластмасата — каза Тапънс. — А този леген е наистина много хубав. Имам предвид, че е голям и в него може да сложите цял сервиз, без да го счупите. А и тази старомодна отварачка за консерви също е много интересна. Дръжката ѝ завършва с глава на бик, а в днешно време вече не правят такива.

— Така е, но тази отварачка изисква много усилие. Не мислите ли, че електрическите са по-удобни?

Разговорът продължи в този дух още известно време. Сетне Тапънс попита дали би могла да бъде полезна с нещо.

— О, мисис Бересфорд, може би бихте могли да подредите рафта с антиките. Вие сте толкова артистична.

— О, едва ли — рече скромно Тапънс. — Но с удоволствие ще подреда рафта, а вие ще ми кажете дали съм се справила добре.

— Чудесно е, че ще ни помогнете. Много ни е приятно, че се запознахме с вас. Предполагам, че вече сте се устроили в къщата?

— И аз си мислех, че досега всичко ще е готово, но се оказа, че има още много неща за правене. Толкова е трудно с електротехниците и дърводелците и всички останали майстори. Те винаги оставят нещо недовършено.

Тази реплика на Тапънс предизвика бурна реакция и всички изразиха възмущението си от поведението на майсторите.

— Тези от газовата компания са най-лоши — обади се мис Литъл, — защото идват чак от Лоуър Стамфорд. А електротехниците идват от Уелбанк.

Пристигна викарият, за да каже няколко окуражителни слова на организаторките и те смениха темата. Той изрази радостта си от срещата с новия си енорияш, мисис Бересфорд.

— Знаем всичко за вас — каза той. — О, да, наистина. И за съпруга ви. Онзи ден ви споменаха в един разговор. Имали сте много

интересен живот, но сигурно не бива да се говори за това. Имам предвид работата ви по време на войната. Чудесно сте се справили и двамата.

— О, разкажете ни — подкани го една от дамите, като се отдели от рафта, на който подреждаше бурканите със сладко.

— Казаха ми, че е поверително — извини се викарият. — Струва ми се, че вчера ви видях да се разхождате в двора на църквата, мис Бересфорд?

— Да — кимна Тапънс. — Разглеждах църквата. Видях, че има два прозореца с много красиви витражи.

— О, да. От четиринайсети век са. По-точно този, който е от северната страна. Другите са от викторианската епоха.

— Докато се разхождах из двора на църквата — продължи Тапънс, забелязах, че много от погребаните там носят фамилията Паркинсон.

— Така е. В тази част на страната тази фамилия е много разпространена, въпреки че лично аз не познавам никой от тях. Мисля, че мисис Лъптън ги помни.

Мисис Лъптън, възрастна дама, която се придвижваше с помощта на два бастуна, се зарадва на думите на викария.

— Да, да. Спомням си мисис Паркинсон. Старата мисис Паркинсон, онази която живееше в „Манърхауз“. Беше наистина чудесна жена.

— Видях и плочи на фамилиите Съмър и Чатъртън — обади се Тапънс.

— Както забелязвам, опитвате се да усетите духа на нашето село — отбеляза викарият.

— Мисля, че чух нещо за една от Джорданови. Дали беше Ани или Мери Джордан?

Тапънс ги погледна въпросително. Името Джордан не предизвика никакъв интерес.

— Някой имаше готвачка с фамилия Джордан. Струва ми се, че беше мисис Блекуел. Доколкото си спомням, казваше се Сюзан Джордан и остана само шест месеца. Това наистина бе много неприятно.

— Отдавна ли беше?

— О, не. Преди осем или десет години, не повече.

— Сега има ли живи от фамилията Паркинсон?

— О, не. Всички починаха отдавна. Сякаш имаше едно момиче, което се омъжи за свой братовчед и замина да живее в Кения.

— Чудя се — обърна се Тапънс към мисис Лъптън, опитвайки се да привлече вниманието ѝ, защото бе дочула, че дамата се занимава с местната детска болница, — чудя се дали имате нужда от още детски книги. Имам предвид стари детски книги. Сдобихме се с тях, когато купихме къщата заедно с част от мебелите.

— Много мило от ваша страна, мисис Бересфорд. Ние, разбира се, имаме доста хубави книги, нали разбирате, подарени са ни. В днешно време има специални издания за деца и ми се струва, че би било жалко да караме децата да четат стари книги.

— О, така ли мислите? — възкликна Тапънс. — Аз пък толкова обичам книгите, които съм чела като дете. Някои от тях бяха на баба ми и като че ли те ми харесват най-много. Никога няма да забравя как се вълнувах от „Островът на съкровищата“, от „Фермата на четирите вятъра“ на мисис Моулсуърт и от книгите на Стенли Уейман. — Тя отново огледа дамите наоколо, после погледна часовника си, възкликна колко бързо лети времето, взе си довиждане и си тръгна.

Тапънс се прибра и вкара колата в гаража. Заобиколи къщата и влезе от главния вход. Вратата бе отключена. Албърт се показва от кухнята и леко ѝ се поклони.

— Ще пиете ли чай, мадам? Сигурно сте много изморена?

— Не съм, а и вече пих чай. Почерпиха ме организаторките на разпродажбата. Кейкът им беше много вкусен, но кифличките бяха ужасни.

— С кифличките е трудно. Те се правят толкова мъчно, колкото и поничките. Ах, какви чудесни понички правеше Ейми — въздъхна Албърт.

— Спомням си. Никой не можеше да ги направи като нея.

Ейми беше съпругата на Албърт. Бе починала преди няколко години. Според Тапънс обаче тя беше майстор на пудинга със сладко, а не на поничките.

— Поничките са ужасно трудни — отбеляза тя. — Аз никога не се научих да ги правя.

— Иска се талант.

— Къде е мистър Бересфорд? Излязъл ли е?

— О, не, горе е. В онази стая, нали се сещате, библиотеката или както там ѝ казвате. Аз все още не мога да отвикна да не я наричам таван.

— Какво прави там? — изненада се Тапънс.

— Ами сигурно разглежда книгите, или ги подрежда.

— Наистина съм изненадана. Той така ми се подиграваше за тези книги.

— Е, господата са си такива, нали? Най-много обичат дебелите книги. Нещо научно, в което да се задълбочат.

— Ще се кача горе и ще го изгоня — заяви Тапънс. — Къде е Анибал?

— Мисля, че е горе при господаря.

Точно в този миг се чу яростният лай на Анибал очевидно за да покаже, че е добър пазач, но бързо се поправи, като разбра, че е любимата му стопанка, а не някой нахалник, дошъл да краде чаените лъжички или да се заяжда с господарите му. Втурна се надолу по стълбите с изплезен език и размахана опашка.

— Какво? Радваш се да видиш мама?

Разбира се, Анибал бе доволен да види мама. Той така скочи върху нея, че за малко не я събори на земята.

— По-полека, Анибал — смъмри го Тапънс. — Нали не искаш да ме убиеш?

Единственото нещо, което Анибал искаше да покаже, бе, че изключително много я обича.

— Къде е татко? Горе ли е?

Анибал разбра. Той се втурна нагоре по стълбите, като се обръщаше към Тапънс, за да види дали ще тръгне след него.

— Мили Боже! — възкликна Тапънс, когато леко задъхана от изкачването на стълбите, влезе в така наречената библиотека и видя Томи, възседнал една стълба, да вади книга след книга. — Какво правиш? Мислих, че си извел Анибал на разходка.

— Разходихме се — отвърна Томи. — Ходихме до църковния двор.

— И защо си водил Анибал там? Сигурна съм, че не биха одобрили в двора на църквата да влизат кучета.

— Водих го на каишка — обясни Томи, — пък и не аз го заведох там, а той мен. Изглежда дворът му харесва.

— Дано не му стане навик. Нали го знаеш какъв е като му хареса някъде? Ще има да ни тегли към църковния двор всеки ден и бая зор ще видим, докато го отучим.

— Държа се много интелигентно — защити го Томи.

— Когато казваш интелигентно имаш предвид, че е правил каквото си поиска, нали?

Анибал обърна глава към Тапънс и потърка носа си в крака ѝ.

— В момента ти казвам, че е много умно куче — обясни Томи. — По-умен от нас двамата.

— Какво искаш да кажеш? — попита учудено Тапънс.

— Ти забавлява ли се? — смени темата Томи.

— Е, не бих се изразила така. Хората бяха много любезни и внимателни с мен, но се надявам, че ще се науча да ги различавам. В началото е трудно, нали разбираш, защото ти се струват еднакви, облечени са по еднакъв начин и не можеш да разбереш кой кой е, освен ако някой е много красив или много грозен. Пък на село като че ли такива крайности няма, нали?

— Както ти споменах, двамата с Анибал се проявихме като умници — рече Томи.

— Струва ми се, че го каза само за Анибал — припомни му Тапънс.

Томи се пресегна и взе една книга от лавицата пред него.

— „Отвлеченият“ — прочете той. — Още един от романите на Робърт Луис Стивънсън. Явно тук е живял някой, който е бил голям негов почитател. „Черната стрела“, „Отвлеченият“, „Катриона“ и още две. Всичките са подарени на Александър Паркинсон от любящата му баба, с изключение на една подарена му от щедра леля.

— И какво от това?

— Намерих гроба му — рече Томи.

— Намерил си какво?

— Всъщност Анибал го откри. Точно в ъгъла срещу една от страничните врати на църквата. Мисля, че е вратата на църковната канцелария или нещо такова. Надписът на плочата е почти изтрит и едва се разчита. Починал е на четиринайсет години. Александър

Ричард Паркинсон. Анибал си хареса нещо за душене около гроба му. Когато отидох да го прибера, забелязах надписа и успях да го прочета.

— На четиринайсет години... — замисли се Тапънс. — Бедното момче.

— Тъжно наистина и...

— Хрумнало ти е нещо — досети се Тапънс. — Ще ми кажеш ли?

— Ами чудя се. Предполагам, че си ме заразила. Това е най-лошото у теб, Тапънс. Когато се вкопчиш в нещо, никога не искаш да си сама, винаги намираш някой, когото да заинтересуваш.

— Не те разбирам.

— Чудя се коя е причината и кое е следствието.

— Какво имаш предвид, Томи?

— Поразсъждавах за Александър Паркинсон. Направил си е труда да измисли нещо като шифър, нещо като секретно съобщение, скрито в книга. Безспорно му е било забавно. „Мери Джордан не умря от естествена смърт.“ Ами ако е истина? Ами ако Мери Джордан, която и да е била тя, наистина не е починала от естествена смърт? Не разбираш ли, че ако това е така, най-вероятното, което е могло да се случи, е Александър Паркинсон да умре.

— Да не би да искаш да кажеш... да не мислиш...

— Е, човек си задава въпроси — рече Томи. — Впечатли ме възрастта, на която е починал — четиринайсет години. Не се споменава от какво е починал, но предполагам, не биха го написали на надгробна плоча. Имаше епитафията: „Радостта е пълна само в твое присъствие“, или нещо такова. Но причината за смъртта му може да е бил фактът, че е знаел нещо, което е било опасно за някой друг. И за това той е умрял.

— Искаш да кажеш, че е бил убит? Мисля, че фантазираш — срязва го Тапънс.

— Ти първа започна. Започна да си задаваш разни странни въпроси, да си фантазираш, да се чудиш. Сега и аз го правя.

— Е, предполагам, че ще продължим заедно — усмихна се Тапънс. — Но май ще останем само с чуденето, защото едва ли ще успеем да открием нещо. Било е толкова отдавна.

Те се спогледаха.

— Било е по времето, когато се опитвахме да разгадаем случая с Джейн Фин — рече Томи.

Отново се спогледаха, спомняйки си за миналото.

---

[1] Литъл на английски означава малък. — Б. пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

ПРОБЛЕМИ

Когато човек се мести в нова къща, обикновено преди това си мисли, че ще е много приятно и ще му достави радост. Но не винаги се оказва така.

Трябва да се включи тока в къщата, да се наемат строители, електротехници, бояджии, дърводелци, да се повика майстор за хладилника, за газовата печка, за другите електрически уреди, да намери шивач за завесите, майстор да постави корнизите, закачалките, линолеума и какво ли още не. Освен планираните за деня задачи, всеки път се случва да се правят между четири и дванайсет допълнителни неща от някой майстор, когото съвсем са забравили, че ще идва или от някой, когото чакат много отдавна.

Но имаше моменти, когато Тапънс въздъхваше с облекчение и обявяваше, че това или онова е готово.

— Наистина ми се струва, че кухнята ни е почти съвършена, но не мога да измисля в какво да съхраняваме брашното — оплакваше се тя.

— Има ли някакво значение? — питаше Томи.

— Ами има. Искам да кажа, че обикновено го купуваме в пакети по три фунта и не се побира в кутиите, които имаме. Те са толкова изящни, но са малки. Нали се сещаш комплекта, в който на едната кутия има нарисувана роза, а на другата — слънчоглед. Не събират повече от един фунт. Какъв проблем!

Сега Тапънс имаше друго на ум.

— „Лаврите“! Какво глупаво име за къща! Не разбирам защо са я нарекли така. Та тук изобщо няма лаврови дървета. Можеха да я нарекат „Чинарите“. Щеше да е по-добре. Чинарите са толкова красиви.

— Казаха ми, че преди да я нарекат „Лаврите“, името ѝ е било „Дългия Скофилд“ — обясни ѝ Томи.

— Че то пък съвсем нищо не означава — възмути се Тапънс. — Тогава кои са живели в нея?

— Мисля, че семейство Уадингтън.

— Човек се обърква. Уадингтън, Джоунс, хората, от които я купихме. А преди тях Блекмор. Предполагам, че преди тях са били Паркинсонови. Много са тези Паркинсонови. Постоянно се натъквам на тях.

— Какво имаш предвид?

— Сигурно, защото непрекъснато питам — оправда се Тапънс. — Искам да кажа, че ако мога да открия нещо за Паркинсонови, можем да продължим с нашия... ами с нашия проблем.

— В днешно време едва ли не всичко наричаме така. Проблемът Мери Джордан имаш предвид, нали?

— Не е само той. Имаме проблем с Паркинсонови, с Мери Джордан и с още много други неща. Какво още се казва в съобщението: „Беше някой от нас.“ Дали е имал предвид някой от семейство Паркинсон или пък някой, който е живеел тук. Да допуснем, че семейството е било от двама или трима души, сигурно и някоя баба или някой дядо, може да е имало и други родственици, които не са носили фамилията Паркинсон, но са били лели или племенници, или племеннички на Паркинсонови. Предполагам, че са имали прислужничка, може дори и камериерка, готвачка, вероятно гувернантка и... не момиче au pair, защото е било твърде отдавна и тогава още не е имало такива момичета, но „някой от нас“ означава, че е човек, живял в къщата. За разлика от сега по онова време къщите са били пълни с хора. Е, Мери Джордан би могла да бъде прислужничката или камериерката, или дори готвачката. И защо някой ще иска тя да умре, при това не от естествена смърт? Искам да кажа, че сигурно някой е искал тя да умре, в противен случай смъртта ѝ би била естествена, нали? — Тапънс замълча. Сетне смени темата: — Вдругиден отивам на матине — обяви тя.

— Струва ми се, че ти постоянно ходиш на матинета.

— Това е най-добрият начин да опозная съседите си и жителите на селото. В крайна сметка не е толкова голямо. А пък хората обикновено говорят за старите си лели и какво ли още не. Ще се опитам да започна с мисис Грифин. Изглежда е голям чешит. Според мен управлява селото с желязна ръка. Правила си е майтап с викария, с лекаря, дори с медицинската сестра.

— Тази сестра не може ли да ни бъде полезна?

— Не може. Починала е. Имам предвид жената, която е работила по времето на Паркинсонови. Сегашната медицинска сестра е отскоро тук. Струва ми се, че никак не се интересува от хората и едва ли е чувала за Паркинсонови.

— Колко ми се иска... О, колко ми се иска да мога напълно да забравя за тези Паркинсонови — простена Томи.

— Имаш предвид, че тогава не бихме имали проблем?

— О, Боже! Пак ли за проблеми ми говориш?

— Точно като Беатрис — сподели Тапънс.

— Коя е Беатрис?

— Беатрис е тази с истинските проблеми. Както и Елизабет. Чистачката, която имахме преди Беатрис. Постоянно идваше при мен с думите: „О, мадам, мога ли да говоря с вас? Знаете ли, имам проблем.“ После Беатрис започна да идва и в четвъртък и сигурно го е прихванала от Елизабет. И тя започна да има проблеми. Струва ми се, че то е просто начин на изразяване. Всичко наричаш с думата проблем.

— Добре де — съгласи се Томи. — Признавам, че е така. Ти имаш проблем, аз имам проблем, ние и двамата имаме проблеми. — Той въздъхна и излезе.

Тапънс бавно слезе по стълбите, като клатеше глава. Анибал се спусна към нея с надежда, размахал опашка. Очевидно очакваше награда за тази бурна радост.

— Не, Анибал — смъмри го Тапънс. — Вече беше на разходка. Получи си сутрешната порция.

Анибал сякаш се опитваше да я убеди, че тя греши и той изобщо не е излизал.

— Ти си един от най-ужасните лъжци — рече Тапънс, уловила настроението му. — Беше на разходка с татко.

Анибал направи втори опит, който целеше да демонстрира, че едно куче може да има още една разходка, ако стопанката му погледне на въпроса по друг начин. Разочарован, че усилията му отиват напразно, той слезе по стълбите и продължи да лае високо. Явно искаше да покаже, че възнамерява да ухапе къдрокосото момиче, което беше завладяло прахосмукачката. Не обичаше прахосмукачки, а освен това никак не му харесваше, когато Тапънс говореше дълго с Беатрис.

— О, кажете му да не ме хапе! — проплака Беатрис.

— Няма да те ухапе — успокой я Тапънс. — Само плаши.

— Мисля си, че някой ден ще го направи — продължи да мърмори Беатрис. — Между другото, мадам, дали мога да поговоря с вас за момент?

— Искаш да кажеш...

— Ами... виждате ли, мадам, имам проблем.

— Така си и знаех — въздъхна Тапънс. — И какъв ти е проблемът? Впрочем чувала ли си дали в тази къща е живял някой с фамилията Джордан?

— Нека да си помисля. Джордан... ами... не мога да си спомня. Имаше едни Джонсънови и имаше... о, да, един от полицаите се казваше Джонсън. Както и един от пощальоните. Джорж Джонсън. Беше ми приятел — ухили се тя.

— Никога ли не си чувала за някоя си Мери Джордан, която е починала?

Беатрис доби озадачен вид. След кратък размисъл тя поклати глава и се върна отново към собствените си грижи.

— За моя проблем, мадам...

— О, да. Твоят проблем.

— Надявам се, че нямате нищо против, че ви питам, мадам, но, виждате ли, намирам се в странно положение и не ми харесва...

— Не можеш ли да ми го кажеш по-бързичко — подкани я Тапънс. — Трябва да тръгвам. Канена съм на матине.

— О, да. При мисис Барбър, нали?

— Да. А сега кажи какъв е проблемът ти?

— Ами... палтото. Такова хубаво палто. В магазина на Саймъндс. Влязох, пробвах го и ми стоеше чудесно. Е, има малко петънце на единия пеш, близо до подгъва, но то не ме разтревожи. Както и да е... ами... въъ...

— Е какво?

— Ами заради него не беше много скъпо и си го купих. Дотук всичко беше наред, но когато се прибрах вкъщи, открих, че на етикета пише шест лири, вместо три и седемдесет, колкото ми поискаха. Е, мадам, виждате ли, не исках да постъпя непочтено, но не знаех какво да направя. Върнах се обратно в магазина, като взех палтото със себе си. Реших, че ще е по-добре да го върна и да обясня, че не бих могла да постъпя подло. После момичето, което ми го продаде, едно много

приятно момиче, казва се Гладис, не ѝ знам фамилията, много се разстрои. Аз ѝ казах: „Няма нищо, ще доплатя.“ Тя обаче каза, че вече го е маркирала. Разбирате ли какво имам предвид?

— Да, струва ми се, че разбирам — кимна Тапънс.

— И тогава тя ми обясни, че ще ѝ създам неприятности.

— Защо ще ѝ създадеш неприятности?

— Ами и аз не разбирам. Продадох ми го за по-малко, отколкото струва и аз го върнах. Не разбирам с какво ѝ създавам неприятности. Тя ми каза, че ако някой прояви подобно невнимание и не забележи точната цена, написана на етикета и продаде нещо на грешна цена, ще си изпати.

— О, не мисля, че ще стане така — заяви Тапънс. — Смятам, че си постъпила правилно. Не виждам какво друго би могла да направиш.

— Да, обаче май не стана така. Тя вдигна такава врява, разплака се и въобще... така че аз си взех палтото. А сега не зная дали съм измамила магазина или... не зная какво да правя.

— Аз наистина мисля, че съм твърде стара, за да давам съвети как човек да постъпи, защото в днешно време в магазините всичко е толкова странно. Цените са странни и всичко ми изглежда трудно. Но ако бях на твоето място и мога да платя остатък, е, тогава бих дала парите на онова момиче, как ѝ беше името, Гладис. Тя може да ги сложи в касата или да измисли нещо друго.

— Не съм сигурна дали искам да постъпя така, защото, виждате ли, тя може да си ги прибере. Искам да кажа, че няма да ѝ е трудно да го направи. Така и мен ще забърка. Като че ли и аз ставам крадла, въпреки че Гладис ще е тази, която ще е взела парите. Не мисля, че мога да ѝ се доверя. О, Боже!

— Животът е труден, нали? — отбеляза Тапънс. — Много съжалявам, Беатрис, но съм убедена, че ти сама трябва да вземеш решение. Ако не можеш да се довериш на приятелката си...

— О, ама тя не ми е приятелка. Аз просто често влизам в този магазин. А тя е приказлива и ми е приятно да си говоря с нея. Само толкова. Не ми е приятелка. Струва ми се, че е имала неприятности на предишната си работа. Казвах, че прибирала пари от нещата, които продавала.

— В такъв случай на твоето място не бих направила нищо — каза Тапънс с малко рязък тон.

Твърдостта в гласа ѝ накара Анибал да дойде, за да разбере какво става. Той отново се разлая срещу Беатрис и се опита да се пребори с прахосмукачката, която за него очевидно бе един от главните му врагове. „Не обичам тази прахосмукачка — ръмжеше той. — Искан ми се да я ухапя.“

— О, тихо, Анибал. Спри да лаеш. Да не си посмял да хапеш — скара му се Тапънс. — Боже, ужасно закъснявам! — Тя забързано излезе.

— Проблеми — промърмори си Тапънс, докато слизаше надолу по хълма по Орчард Роуд. Всеки път, когато вървеше по тази улица, си мислеше дали името^[1] ѝ идва от това, че някога къщите са имали овощни градини. Сега никъде не се забелязваха такива.

Мисис Барбър я посрещна радостно. Поднесе ѝ еклери, които изглеждаха много вкусни.

— Чудесни са! — възкликна Тапънс. — От „Батърби“ ли ги взехте?

„Батърби“ беше местната сладкарница.

— О, не, леля ми ги направи. Тя приготвя превъзходни сладкиши.

— Еклерите се правят трудно — отбеляза Тапънс. — Аз никога не съм успявала да ги направя.

— Трябва да използвате точно определен вид брашно. Мисля, че в това се крие тайната им.

Дамите пиха кафе и се разговориха за трудностите при приготвянето на някои домашни ястия.

— Онзи ден мис Боланд спомена за вас, мисис Бересфорд.

— Така ли? Боланд?

— Тя живее до къщата на викария. Фамилията им отдавна живее в селото. Разказа ни как е идвала тук като дете и как с нетърпение очаквала следващото си идване, защото в градината имало чудесно цариградско грозде и сливи ренклот. В днешно време човек не може да намери никъде такива сливи. По пазарите може да види нещо подобно, но те съвсем нямат същия вкус като ренклота.

Дамите продължиха разговора си на тема плодове за това как сега те нямат вкуса на едновременните плодове, такъв какъвто си го спомнят от детството си.

— Един от чичовците ми имаше в градината си такива сливи — рече Тапънс.

— Да не би да е онзи чичо, който е бил свещеник в Анчестър? Отец Хендерсън е живял там със сестра си. Нейната история е много тъжна. Един ден яла кейк с ким и едно парченце направило белята. Задавила се, започнала да кашля, кашляла, кашляла и накрая починала. Тъжно, нали? Наистина много тъжно. Един от братовчедите ми почина по подобен начин от задушаване, но от агнешко. Изглежда може лесно да стане. Има хора, които умират от хълцане, защото не могат да спрат. Не знаят старото стихче, което трябва да се казва, като задържаш дъха си. — И тя го изрецитира въодушевено. На Тапънс обаче ѝ прозвуча като една безсмислена скоропоговорка.

---

[1] orchard — овощна градина. (англ.) — Б. пр. ↑

ГЛАВА СЕДМА

ОЩЕ ПРОБЛЕМИ

— Мога ли да говоря с вас за момент, мадам?

— О, Боже! — промърмори си Тапънс. — Нови проблеми?

Тя слизаше по стълбите от библиотеката, като изтупваше праха от дрехите си. Беше облечена в най-хубавите си сако и пола и към тях смяташе да добави една шапка с перо, за да отиде на чай. Бяха я поканили няколко нови приятелки, с които се бе запознала на разпродажбата в „Белият слон“. Помисли си, че сега не е моментът да изслуша новите проблеми на Беатрис.

— Ами... не, не, не е точно проблем. Просто нещо, за което си помислих, че може би ще искате да знаете.

— О! — въздъхна Тапънс, все още подозирайки, че става дума за проблем под прикритие. Тя внимателно слезе долу и каза: — Сега точно бързам, защото ще ходя на чай.

— Става дума за момичето, за което ме питахте. Казваше се Мери Джордан, нали? Само дето те казаха, че може да е Мери Джонсън. Знаете ли, имало е една Белинда Джонсън, която работила в пощата, но било много отдавна.

— Да. И е имало един полицаи, който се е казвал Джонсън. Нали така ми каза?

— Така, така. Една моя приятелка, казва се Гуенда, нали знаете магазина, в който на единия край е пощата, а в другия край се продават пликосе, пощенски картички и разни такива неща, преди Коледа дори и чаши...

— Да — каза отегчено Тапънс, — магазинът на мисис Гарисън, нали?

— Да де, само дето сега не го държи Гарисън, а някой друг. Както и да е, тази моя приятелка Гуенда реши, че може би ще ви е интересно да научите, че тя е чувала за някоя си Мери Джордан, която живяла тук много отдавна, ама наистина много отдавна. Искам да кажа, че е живяла във вашата къща.

— Тук! В „Лаврите“?

— Ами тогава не се е казвала така. Моята приятелка чула нещо за момичето и решила, че сигурно ще ви бъде интересно. Някаква тъжна история, станала злополука или нещо такова и тя умряла.

— Искаш да кажеш, че тя е починала тук в къщата? Член на семейството ли е била?

— Не. Мисля, че семейството се е казвало Паркър или май Паркинсон. Тук има много с такава фамилия. Момичето е живяло в къщата. Струва ми се, че мисис Грифин знае нещо за нея. Познавате ли мисис Грифин?

— О, много слабо — каза Тапънс. — Между другото при нея съм канена на чай. Говорих с нея онзи ден на разпродажбата. Не бях я срещала преди.

— Тя е много възрастна. По-стара отколкото изглежда, но мисля, че паметта ѝ е съвсем наред. Като че ли едно от момчетата на Паркинсон ѝ е било кръщелник.

— Как се е казвало?

— Май беше Алек... или пък Алекс.

— Какво е станало с него? Тук ли е израснал? Напуснал ли е селото, за да стане моряк или войник?

— О, не. Починал е. Дори си мисля, че е погребан тук. Заболял от нещо, дето името му е като на човек.

— Имаш предвид болест, кръстена на някого?

— Нещо като болестта на Хочкин. Май не беше с човешко име. Не знам, но е от онези болести, дето кръвта ти става лоша, губи си цвета. Казват, че в днешно време можело да ти източат лошата кръв и да я сменят с хубава. Но дори и тогава май си умираш. На мисис Билингс, от сладкарницата, нали я знаете, дъщеричката ѝ почина от тази болест, а беше само на седем. Казват, че покосявала младите.

— Левкемия?

— Ама откъде знаете? Да, така се казваше болестта. Сигурна съм. Казват, че някой ден ще изнамерят лек за нея. Така, както сега лекуват от тиф, първо те заразяват, после те излекуват.

— Много интересно. Бедното малко момче.

— Не е бил много малък. Ходел е на училище. Трябва да е бил тринайсет-четиринайсетгодишен.

— И все пак е много жалко — отбеляза Тапънс, сетне замълча за момент и възкликна: — Господи, колко закъснях! Трябва да бързам.

— Мисля си, че мисис Грифин би могла да ви каже някои неща. Нямам предвид онова, на което тя самата е свидетел, а онова, което са й разказвали. Тя е израснала тук и сигурно е чувала много неща. Пък и обича да разказва на хората за семействата, които са живели в селото. Някои от работите, дето ги знае, са наистина скандални. Нали разбирате, кръшкания и такива неща. Е, всичко е било по времето, което наричат Едуардово или Викторианско. Не знам точно, вие сигурно знаете. Според мен трябва да е Викторианско, защото старата кралица май още е била жива. Значи Викторианско. Въпреки че някои му казват Едуардово или понякога дори нещо като времето на онези от „Марлбъро Хауз“. Абе висшето общество, нали?

— Да — съгласи се Тапънс, — висшето общество.

— И тези кръшкания — рече яростно Беатрис.

— Имало ги е много.

— Млади момичета са правили това дето не трябва — продължи Беатрис с надеждата, че господарката й няма да си тръгне точно когато разговорът стана толкова интересен.

— Не — отсече Тапънс. — Мисля, че тогава момичетата са водили много благоприличен начин на живот, омъжвали са се млади за някой братовчед с титла.

— Сигурно добре са си живеели — въздъхна Беатрис. — Имали са хубави дрехи, ходели са на конни надбягвания, на танци, по балове.

— Да, по балове.

— Познавах едно момиче, на което бабата е била прислужничка в един от онези големи замъци и принцът на Уелс, тогава той е бил Едуард, дето после стана Едуард VII, се държал много добре с нея. Бил много внимателен с всички прислужници. Когато напуснала, взела сапуна, с който той си миел ръцете и го запазила. Показваше ни го, когато бяхме деца.

— Колко вълнуващо. Сигурно са били много интересни времена. Дори може да е отсядал тук в „Лаврите“ — отбеляза с лека ирония Тапънс.

— Не, не съм чувала подобно нещо, защото ако се е случило, щях да чуя. Не, тук са живели само Паркинсон. Никакви графове, маркизи, лордове и лейди. Мисля, че Паркинсонови са били търговци. Богати, много богати, ама нали разбирате, няма нищо вълнуващо в търговията.

— Зависи. Все пак мисля, че трябва...

— Да, да, по-добре да тръгвате, мадам.

— Да. Е, много ти благодаря. Май няма да си сложа шапката, косата ми и без това е ужасно разрошена.

— Забърсахте една паяжина с косата си. Нека да ви почистя.

Тапънс излезе от къщата и се замисли.

„Александър си е играл тук. Сигурно доста често. И е знаел, че е бил «някой от нас». Странно... Чудя се... дори повече от преди.“

ГЛАВА ОСМА

МИСИС ГРИФИН

— Толкова се радвам, че двамата със съпруга ви дойдохте да живеете тук, мисис Бересфорд — каза мисис Грифин, докато наливаше чая. — Захар? Мляко? — Тя подаде подноса със сандвичи и Тапънс си взе. После продължи: — Знаете ли, когато човек живее в провинцията, много е приятно да има добри съседи, с които се разбира. Позната ли ви е тази част на страната?

— Не, изобщо не я познавам — призна Тапънс. — Разгледахме много къщи. Повечето от тях ни бяха предложени от агенти по недвижими имоти. Някои бяха наистина ужасяващи. Можете ли да си представите, една от къщите се казваше „Старовремски чар“.

— Мога — поклати глава мисис Грифин. — Наистина мога. Старовремски чар обикновено означава, че трябва да смените покрива и че влагата е всепроникваща. А сигурно знаете какво означава „изцяло модернизирана“ -много заврънкулки, от които човек не се нуждае и обикновено от прозорците на такива къщи изгледът е отвратителен. Но „Лаврите“ е очарователна къща, въпреки че вероятно сте имали доста работа по нея. Всеки път е така.

— Изглежда различни хора са живели там — отбеляза Тапънс.

— О, да. В днешно време като че ли хората не се задържат за дълго на едно място, нали? Кътбертсън, после Редланд, а преди тях май бяха Сеймур. Имаше и едни Джоунс.

— Чудя се защо са я нарекли „Лаврите“ — рече Тапънс.

— Е, струва ми се, че е едно от онези имена, с които хората често назовават къщите си. Разбира се, ако се върнем много назад във времето, тогава, когато в нея са живели Паркинсонови, може и да е имало лаврови дървета. Вероятно са били покрай алеята към къщата. Може да е имало и други. Никога не съм харесвала лавровите дървета.

— Съгласна съм с вас. И аз не ги харесвам. Изглежда много Паркинсонови са живели тук.

— О, да. Струва ми се, че са се задържали доста дълго.

— Но изглежда никой не може да ми разкаже нищо за тях.

— Мила моя, било е много отдавна. А и след... след неприятностите, които са се случили, се създаде такава атмосфера, че хората не се изненадали, че Паркинсонови продали къщата.

— Лоша репутация? — полюбопитства Тапънс, възползвайки се от възможността. — Имате предвид, че къщата е била нехигиенична или нещо такова?

— О, не, не става дума за къщата, а за хората. Било по време на Първата световна война... опозорили се. Никой не могъл да повярва. Спомням си, че баба ми разказваше за това. Ставало дума за някакви тайни на военноморския флот. Нещо за нова подводница. Тогава у Паркинсонови живеело младо момиче, за което се говорило, че е било замесено.

— Мери Джордан?

— Да. Мисля, че така се е казвала. После са заподозрели, че то не било истинското ѝ име. На мен ми се струва, че от известно време са я подозирали. Поне момчето, Александър я е подозирал. Добро момче, пък и доста умно.

КНИГА ВТОРА

ГЛАВА ПЪРВА

МНОГО, МНОГО ОТДАВНА

Тапънс избираше поздравителни картички. Следобедът бе дъждовен и пощата бе почти празна. Хората спираха за момент да пуснат писмата си в кутията отвън или припряно влизаха вътре да си купят марки. После бързаха да се приберат вкъщи колкото може по-скоро. Не беше един от онези шумни следобеди за пазаруване. Тапънс си помисли, че много удачно е избрала деня.

Лесно успя да разпознае Гуенда по описанието на Беатрис. Момичето с удоволствие дойде да ѝ помогне. Тя се занимаваше с магазина, а държавната служба в пощата на Нейно Величество бе поверена на една възрастна жена с побеляла коса. Гуенда бе приказливо момиче, което проявяваше жив интерес към новопристигналите в селото и се чувстваше щастлива между картичките за Коледа, за свети Валентин, за рождени дни, тези с шеговити надписи, канцеларски материали и хартия, разнообразни шоколади и дребни изделия от порцелан за дома. Двете с Тапънс се заговориха като приятелки.

— Много се радвам, че къщата отново е обитаема. Имам предвид „Принсес Лодж“.

— Мислех, че винаги се е казвала „Лаврите“.

— О, не. Не мисля, че някога се е казвала така. Въпреки че тук често сменят имената на къщите. Струва ми се, че на хората им харесва да го правят.

— Да, изглежда е така — съгласи се замислено Тапънс. — Дори и ние си бяхме намислили едно-две. Между другото Беатрис ми спомена, че сте познавали едно момиче на име Мери Джордан, което е живяло в нашата къща.

— Не я познавам, само съм чувала да се говори за нея. Било е през войната, Първата световна война, когато са използвали цепелини.

— Чувала съм за тези цепелини — сподели Тапънс.

— Летели са над Лондон през 1915 или 1916 година.

— Спомням си, че веднъж бяхме с една моя стара леля във военните магазини и тогава чухме сирената за тревога заради цепелините.

— Понякога са идвали и през нощта, нали? Сигурно е било много страшно.

— Е, не мисля — поклати глава Тапънс. — Вярно, хората доста се плашеха, но не беше толкова страшно, колкото бомбите през Втората световна война. Човек имаше чувството, че няма къде да се скрие от тях.

— Прекарвали сте нощите в метрото, нали? Имах една приятелка в Лондон. Всяка нощ спяла в метрото, мисля че било на Уорън Стрийт. Май всички са имали свое място в метрото.

— По време на войната не бях в Лондон — обясни Тапънс. — Не мисля, че би ми харесало да прекарвам всяка нощ в метрото.

— На тази моя приятелка, Джени се казва, ѝ харесвало в метрото. Казваше, че било много интересно. Имаш си място на стълбите, спиш там, носиш си сандвичи и разни други неща и никой не ти заема мястото. Приказваш си цяла нощ със съседите и ти е забавно. А през това време бомбардират. Влаковете на метрото вървели цяла нощ. Каза ми, че ѝ било неприятно, когато войната свършила и трябвало отново да се върне вкъщи. Било ѝ скучно.

— Така или иначе през 1914 година не е имало бомби, а само цепелини — напомни Тапънс.

Очевидно обаче Гуенда бе загубила интерес към цепелините и Тапънс продължи:

— Питам ви за онова момиче Мери Джордан. Беатрис ми каза, че сте знаели нещо за нея.

— Не много. Просто чух да споменават няколко пъти името ѝ, но беше много отдавна. Имала е прекрасна руса коса, така говореше баба ми. Била е германка. Една от онези фройлайни, както са ги наричали. Грижели се за деца, били нещо като детегледачки. Работела в семейство на морски офицер, някъде в Шотландия. После дошла тук и постъпила при семейство Паркс, или беше Перкинс. Имала е по един свободен ден в седмицата. Ходела в Лондон и тогава носела там онези неща, каквито и да са били те.

— Какви неща? — попита Тапънс.

— Не зная, всъщност никой нищо конкретно не казва. Предполагам, че става дума за нещо, което е крадяла.

— Хванали ли са я да краде?

— О, не, не мисля. Започнали са да я подозират, но тя се разболяла и починала преди да я разкрият.

— От какво е починала? Тук ли е станало? Предполагам, че е постъпила в болница.

— Не, тогава не е имало болница. В онези години не е имало такива неща в селото. Някой ми каза, че станала някаква глупава грешка, която допуснала готвачката. Набрала листа от попадийно семе вместо спанак или маруля. Не, май че друг го е направил. Някой пък ми каза, че било беладона, но аз и за миг не го вярвам, защото всеки знае как изглежда беладоната, нали? Според мен са били листа от попадийно семе, които някой е набрал по погрешка. Тези листа съдържат някакво вещество, което е смъртоносно. Пристигнал докторът и направил каквото могъл, но аз мисля, че е било твърде късно.

— Имало ли е много хора в къщата, когато се е случило?

— Да, изглежда е имало, защото съм чувала, че постоянно имали гости за по няколко дни, пък и децата, и гувернантката, и прислужниците. Имайте предвид, че аз не знам много, само онова, дето баба ми е казвала. Е, и старият мистър Бодликот от време на време ми казва по нещо. Познавате ли го? Градинарят, дето все още работи. Тогава бил нает от тях и го обвинили, че той е набрал отровното растение. Но се оказало, че не е той. Бил е някой от дома, който излязъл да помогне в брането на зеленчуци от градината и после ги занесъл на готвачката. Нали разбирате, спанак, марули и разни такива неща. Предполагам, че грешката е станала, защото не са познавали растенията. Мисля, че на предварителното следствие, или каквото там е имало, са казали, че всеки е могъл да сбърка, защото спанакът и киселецът са растели близо до попадийното семе и при брането са могли да попаднат и негови листа. Както и да е, тъжна история, защото баба казваше, че момичето било истинска красавица.

— И е ходила всяка седмица в Лондон? Е, да, нали е имала един свободен ден.

— Да. Имала приятели там. Чужденци. Баба казваше, че може да е била и немски шпионин.

— А наистина ли е била?

— Не ми се вярва. Очевидно са я харесвали. Нали ме разбирате, морските офицери, а и не само те. Имала е доста приятели сред военните.

— А наистина ли е била шпионин? — повтори въпроса си Тапънс.

— Не. Баба ми казваше, че хората само така си говорели. Пък и е било много отдавна.

— Странно как се обърква човек от тези войни — отбеляза Тапънс. — Познавах един възрастен господин, който имаше приятел, участвал в битката при Ватерло.

— Да, така е. Представяте ли си годините преди 1914. Хората тук са имали детегледачки от чужбина. Наричали са ги мамзел или фройлайн, каквото и да значи това фройлайн. Баба казваше, че момичето се държало много добре с децата. Всички били много доволни от нея и я харесвали.

— Случило се е, докато е живяла в „Лаврите“, така ли?

— Тогава къщата не се е казвала така, поне на мен така ми се струва. Тя е живяла в семейство Паркинсон или Прекинс. Била е нещо като днешните момичета „au pair“. Родена била в някакво място, дето половината били германци, половината французи.

— Страсбург? — предположи Тапънс.

— Да, така беше. Умеела да рисува. Направила портрет на една от сестрите на баба ми, но тя не се харесала, защото изглеждала стара. Нарисувала и едно от момчетата на Паркинсон. Старата мисис Грифин запазила портрета. Момчето, имам предвид онова момче, дето го нарисувала, открило нещо за тази фройлайн. Мисля, че е бил кръщелник на мисис Грифин.

— Да не е Александър Паркинсон?

— Да, той е. Погребан е близо да църквата.

ГЛАВА ВТОРА

ЗАПОЗНАВАНЕ С МАТИЛДА, ВЪЗЛЮБЛЕНАТА И КЕЙ-КЕЙ

На следващата сутрин Тапънс тръгна да търси известния местен чешит, старият Айзак или както го наричаха при официални случаи, ако някой се сетеше — мистър Бодликот. Старият Бодликот беше една от местните знаменитости. Характерът му бе особен поради възрастта. Той твърдеше, че е на деветдесет (не беше много за вярване), но пък умееше да поправи всичко, което попаднеше в ръцете му. Ако се опиташ да си намериш водопроводчик, но не успееш, отиваш при стария Айзак Бодликот. Дали имаше квалификация да прави тези поправки, никой не знаеше, но през дългия си живот бе натрупал много знания за всякакъв вид повреди по канализацията, водопровода, бойлерите, баните и различните проблеми с електричеството. Парите, които взимаше, бяха сравними с тези на квалифициран водопроводчик, но ремонтите, които правеше, бяха изненадващо качествени. Извършваше и дърводелски услуги, оправяше брави, можеше да закачи картини на стената, понякога малко кривичко наистина, разбираше от пружините на креслата. Основният недостатък на мистър Бодликот бе досадният му навик непрекъснато да приказва, въпреки че от време на време му се налагаше да наглася изкуствените си зъби, за да направи речта си, както той се изразяваше, разбираема. Спомените му за жителите на селото сякаш бяха безкрайни. Трудно можеше да се прецени ползата от тях. Мистър Бодликот не бе от хората, които запазваха за себе си някоя пикантна история от миналото и се лишаваха от удоволствието да я разкажат. Тези негови полети на фантазията, или както той ги наричаше полети на спомените, често го спохождаха.

— Ще се изненадате, наистина ще се изненадате, ако ви разкажа всичко, което знам по този случай. Така си е. Знаете ли, онези си мислеха, че са наясно, ама грешаха. Напълно грешаха. Беше по-голямата сестра. Така си беше. А изглеждаше толкова хубаво момиче. Кучето на месаря им помогна за уликите. Проследило я до вкъщи. Да,

само дето не била нейната къща. Мога да ви разкажа още много. Имаше една мисис Аткинс. Никой не знаеше, че тя държи пистолет в къщата си, само аз. Разбрах го, когато отидох да ѝ поправам един шкаф, нали ги знаете онези високите с многото чекмеджета. Тя беше на седемдесет и пет. И какво виждам аз, докато поправам ключалката на едното чекмедже — пистолет. Да, беше скрит в кутия с дамски обувки. Размер 3 или... не съм сигурен, може да е бил 2. От бяла коприна. Едни такива мънички. Каза ми, че били сватбените обувки на пра-баба ѝ. Може и така да е. Някой ми спомена обаче, че си ги била купила от един антикварен магазин, но не разбирам защо са ѝ били. Така или иначе пистолетът си стоеше там при тях. Да, казваха, че синът ѝ го бил донесъл от Източна Африка. Бил там на лов за слонове или нещо такова. Когато се върнал, го донесъл. И знаете ли какво правеше старата дама? Синът ѝ я беше научил да стреля. Тя седеше до един от прозорците на гостната и когато някой тръгнеше по алеята към къщата, тя вдигаше пистолета и гръмваше покрай него. Човекът се уплашваше до смърт и избягваше. Казваше, че няма да пусне никой да влезе в къщата ѝ и да смуцава птиците. Много си падаше по птиците. Никога не е застрелвала птичка. Има и много истории за мисис Летерби. За малко щяха да я хванат, докато краде, но не успяха. Пипаше умно.

След като убеди мистър Бодликот да поправи прозорчето на банята, Тапънс се почуди дали да не насочи разговора така че спомените му да им помогнат да разрешат мистерията в тяхната къща. Може да има някакво съкровище или тайна, за която нищо да не подозират.

Старият Айзак Бодликот никога не отказваше, когато го викаха новите жители на селото. Да се среща с непознати хора бе едно от удоволствията в живота му. Жадувано събитие за него бе да попадне на хора, които не са чували великолепните му спомени за миналите времена. Онези, които ги знаеха, рядко го окуражаваха да ги повтаря. Но нова аудитория! Какво приятно събитие! Това вървеше в комплект с големия набор от услуги, които можеше да предложи на общността, в която живееше. С огромна радост се намесваше в чужди разговори.

— Голям късмет си беше, че старият Джо не се нарязва. Щеше да му разсече лицето.

— Така ли?

— Тук има още стъкла, мадам, които трябва да се приберат.

— Зная — рече Тапънс, — но нямахме време.

— Не бива да се рискува със стъклата. Нали знаете какво става. Едно малко парченце може да направи такива поразии. Ако попадне в кръвта, можете направо да си умрете. Спомням си мис Лавиния Шотакомб. Няма да повярвате...

На Тапънс никак не ѝ се слушаше за мис Лавиния Шотакомб. Някой вече ѝ бе споменал за нея. Беше между седемдесет и осемдесетгодишна, почти глуха и напълно сляпа.

— Предполагам — прекъсна го Тапънс с намерение да спре излиянията му още преди да са започнали, — че знаете много за хората тук. Сигурно си спомняте за необикновени неща, които са се случили в миналото.

— Е, виждате ли, вече не съм толкова млад. Над осемдесет и пет съм, гоня деветдесетте. Но винаги съм имал добра памет. Нали разбирате, има неща, които човек не забравя. Когато нещо ти го напомни, без значение колко отдавна е било, то отново се появява в главата ти. Мога да ви разкажа такива неща, че няма да ми повярвате.

— Чудесно! — зарадва се Тапънс. — Само като си помисля колко много знаете за всякакви интересни хора.

— Ами! Какво ще говорим за хората. Понякога те се оказват не такива, за каквито ги мисли човек, а пък понякога вършат работи, на които не бихте повярвали, че са способни.

— Предполагам, че имате предвид шпионите или криминалните престъпници? — погледна го с надежда Тапънс.

Старият Айзак се наведе, вдигна едно мъничко парченце стъкло и каза:

— Ето, виждате ли? Как ще се почувствате, ако това с забие в ходилото ви?

Тапънс започна да подозира, че работата, която Айзак свърши в банята, няма да е достатъчна, за да го предразположи да ѝ разкаже някои вълнуващи истории от миналото. Спомни си, че до прозореца на столовата, долепена до къщата, имаше оранжерия, която се нуждаеше от поправка и подмяна на стъкла. Помоли го да погледне дали си струва да се поправи или ще е по-добре да се събори. Айзак с удоволствие се прехвърли на следващия проблем. Те слязоха долу и излязоха навън. Обиколиха къщата и стигнаха до въпросното място.

— Аха, имате предвид това ли?

— Да — кимна Тапънс.

— Кей-Кей — изломоти Айзак.

Тапънс го погледна недоумяващо, защото нищо не разбра.

— Какво казахте?

— Казах Кей-Кей. Така я наричаше старата мисис Лоти Джоунс.

— О! И защо я е наричала така?

— Знам ли. Ами нещо като име на такива подобни неща. Тази тук е малка. Големите къщи имат къде-къде по-големи оранжерии, в които държат и саксийки с богородички.

— Да — кимна Тапънс и също се отнесе в спомени за миналото.

— Сега вие може да си го наричате оранжерия, но старата мисис Лоти Джоунс си му казваше Кей-Кей. Не знам защо.

— А в тази гледаха ли богородички в саксийки?

— Не, не се използваше за това. Децата си прибираха играчките в нея. Като споменах играчки, се сетих, че те може да са още тук, ако някой не ги е взел. Ама тя почти се е разпаднала. По едно време почнаха да я поправят, май нещо по покрива, но се съмнявам, че сега е годна за ползване. Децата си прибираха счупените играчки, столове и изобщо разни непотребни вещи. Но тук криеха също и кончето-люлка и Възлюблената. Ей там в онзи ъгъл.

— Можем ли да влезем? — попита Тапънс, като надникна през малкия процеп на прозореца. — Сигурно вътре има много интересни неща.

— Предполагам, че ключът си е на старото място.

— И къде е това място?

— Ей там е скрит, в бараката.

Те тръгнаха по една пътечка. Дори названието барака бе много за тази постройка. Айзак ритна вратата, разбута купчината изсъхнали клони и изгнили ябълки и взе от един пирон на стената халка, на която висяха четири ръждясали ключа.

— Тези са ключовете на Линдоп — обяви той. — Един от това семейство беше градинар тук, а преди това бил плетач на кошници. Не го биваше за нищо. Ако искате да влезете в Кей-Кей...

— О, да — каза с надежда в гласа си Тапънс. — Много бих искала да я разгледам. А как точно се пише?

— Кое как се пише?

— Кей-Кей. Само с две букви ли, КК?

— Не. Струва ми се, че беше по-различно. Мисля, че бяха две чужди думички. Май си спомням. Кей-Кей или пък Кеи-Кеи. Така или иначе произнасяха го Кей-Кей. Мисля, че е японска дума.

— Да не би тук да са живели и японци?

— Ами! Няма такова нещо. Имаше чужденци, но не бяха японци.

Айзак сложи малко масло, което намери в бараката на най-ръждясалия от ключовете. То подейства вълшебено. Айзак го пхна в ключалката и го превъртя. Разнесе се стържещ звук, но вратата се отвори и двамата с Тапънс влязоха вътре.

— Ето. Май няма нищо друго освен боклуци — рече той, очевидно безразличен към предметите вътре.

— Това конче е много красиво! — възкликна Тапънс.

— Това е Макилда — съобщи Айзак.

— Мак-илда? — повтори Тапънс.

— Да. Женско име. Една от кралиците се е казвала така. Някой каза, че била жената на Уилям Завоевателя, но ми се струва, че нещо се беше объркал. Кончето е от Америка. Американският кръстник го донесе на едно от децата.

— На едно от...

— Едно от децата на семейство Басингтън. Те бяха преди Паркинсон. О, май ги обърках. Вече не си спомням. Ама май съвсем е ръждясало.

Тапънс се сети, че името на кралицата, а значи и на кончето беше Матилда. Въпреки ръждата то изглеждаше добре. Беше с размерите почти на истинско конче. От гривата му бяха останали само няколко косъма. Едното му ухо бе счупено. Изглежда някога цветът му е бил сив. Краката му обаче си бяха здрави, но опашката бе съвсем излиняла.

— Не прилича на нито едно люлеещо се конче, което съм виждала досега — рече изненадано Тапънс.

— Не, нали? — кимна Айзак. — Другите се клатят напред-назад, а този тук, виждате ли, сякаш подскача. Ето, първо предните крака се вдигат. Хоп! После задните. Виждате ли колко е интересно? Ако се кача, мога да ви покажа...

— Внимавайте — посъветва го Тапънс. — Може да има някой стърчащ пирон, който да ви одере или може да паднете.

— Ами! Яздил съм Матилда преди петдесет или шейсет години, но още си спомням как става. Знаете ли, все още си го бива. Не се е разпаднало.

С рязко и неочаквано, почти акробатично движение, той яхна Матилда. Кончето се придвижи напред, после назад.

— Върви, а?

— Да, наистина върви — изненада се Тапънс.

— Да знаете колко им харесваше! Мис Джени го яздеше по цял ден.

— Коя е мис Джени?

— Най-голямата. На нея ѝ го подари кръстника. И Възлюблената.

Тапънс го погледна въпросително. Тя не знаеше за кой предмет от намиращите се в Кей-Кей се отнася това наименование.

— Разбирате ли, така ѝ казват. Онази каручка с малкото конче в ъгъла. Мис Памела се взеше на нея надолу по хълма. Тя беше много сериозно дете. Качваше се нагоре по хълма, после слагаше краката си тук, виждате ли, има педали, но сега не работят, и така тя се качваше горе на хълма и после се спускаше надолу, а като спирачки ползваше краката си. Доста често се прекатурваше в треволяка.

— Не звучи много приятно, искам да кажа, да се прекатуриш в треволяка — рече Тапънс.

— Е, тя можеше да спре преди да падне. Беше упорито момиче. Правеше го по три-четири часа на ден. Тогава оправях лехите за розите и често я наблюдавах как се спуска по хълма. Не съм говорил с нея, защото тя не обичаше да я заговарят. Искаше да продължи с това, с което се е захванала.

— И с какво се е била захванала? — любопитства Тапънс, защото изведнъж мис Памела ѝ се стори по-интересна от мис Джени.

— Ами не знам. Понякога казваше, че е принцеса, която бяга, а понякога че е Мери, кралицата на... Ирландия или Шотландия.

— Мери, кралицата на Шотландия — помогна му Тапънс.

— Да, така беше. Тя май заминала или избягала... Отишла в някакъв замък, не му помня името.

— Разбирам. Значи Памела си е мислила, че е Мери, кралицата на Шотландия, която бяга от враговете си, така ли?

— Точно така. Щяла да се хвърли в краката на кралица Елизабет и да проси за милост, но аз не мисля, че кралица Елизабет е била много

милостива.

— Да, много интересно — опита се да скрие разочарованието си Тапънс. — А как беше фамилията на това семейство?

— Листърс.

— Чували ли сте нещо за някоя си Мери Джордан?

— Аха, знам за коя ми говорите. Не. Била е преди мен тук. Имате предвид германската шпионка, нали?

— Изглежда всички знаят за това момиче — изненада се Тапънс.

— Да. Казват ѝ Фроу Лайн или нещо такова. На мен звучи като име на железница.

— Така е — съгласи се Тапънс.

— Ха-ха-ха — разсмя се изведнъж Айзак. — Ако беше железница, съвсем не е вървяла по права линия, нали? Не, наистина не е. — Той продължи да се смее.

— Каква чудесна шега — отбеляза любезно Тапънс.

Айзак засия от удоволствие.

— Вие смятате ли да прибирате някакви зеленчуци тук? Знаете ли, ако искате боба ви да върви добре, трябва да го сложите тук, а после да се подготвите и за граха. Ами ранните марули? Можете да отгледате чудесни марули, малки, но крехки и вкусни.

— Струва ми се, че доста сте се занимавали с градинарство тук. Нямам предвид само тази къща, но и в много други.

— Да, работил съм най-различни работи. Ходил съм в повечето от къщите. Някои от градинарите не бяха добри и аз обикновено им помагах от време на време. Преди години се случи едно нещастие. Сбъркали със зеленчуците. Не е било по мое време, но съм чувал.

— Нещо с листа на попадийно семе, нали?

— Виж ти! Странно е, че вече знаете. Било е много отдавна. Доста хора са пострадали. Някой дори починал, поне така съм чувал. Е, нали знаете, речено-казано. Един стар приятел ми го каза.

— Струва ми се, че е била Фрой Лайн — каза Тапънс.

— Какво! Фрой Лайн е тази, която е умряла! Никога не съм чувал.

— Е, аз може и да бъркам. Защо не вземете Възлюбената и не я закарате на онова място на хълма, на което Памела я е качвала? Ако все още този хълм съществува.

— Ама, разбира се, че си е там. Вие какво си мислите? Вярно е, че целият е обрасъл в бурени. Вие внимавайте. Не знам ръждата доколко е повредила Възлюбената. Май ще е по-добре първо да я почистя.

— Добре — съгласи се Тапънс, — а после ще си помислите с кои зеленчуци да се заемем.

— Хубаво, но ще се погрижа попадийно семе да не се окаже близо до спанака. Не искам да ви се случи нещо точно сега, когато сте се нанесли в нова къща. Мястото е добро, само дано имате парички да си го постегнете.

— Много ви благодаря.

— Ще се погрижа също и Възлюбената да не се счупи, когато се качите на нея. Много е стара, но въпреки това ще проработи. Един мой братовчед онзи ден извади едно старо колело. Човек не би помислил, че ще тръгне. Никой не го бе ползвал четирийсет години. Но като му сложихме малко масълце, то запя. Само като си помисли човек какви чудеса прави масълцето.

ГЛАВА ТРЕТА

ШЕСТ НЕВЪЗМОЖНИ НЕЩА ПРЕДИ ЗАКУСКА

— Къде за Бога... — започна Томи.

Беше свикнал да намира Тапънс на невъзможни места из къщата, когато се прибираще, но този път се впечатли повече от обикновено.

В къщата нямаше и следа от нея, въпреки че навън бе започнало леко да ръми. Досети се, че може да е потънала в някоя част на градината и затова излезе навън. В този миг възкликна:

— Какво за Бога!

— Здравей, Томи — поздрави го Тапънс. — Връщаш се по-рано, отколкото те очаквах.

— Какво е това?

— Имаш предвид Възлюблената?

— Какво каза?

— Казах Възлюблената. Така се нарича.

— Да не би да си решила да се качиш на това нещо? Не е ли малко малко за теб?

— Е, може и да е. Детска играчка е. Предполагам, си имал такава, преди да ти купят колело, когато си бил малък.

— Наистина ли върви?

— Е, не съвсем, но ако я качиш горе на хълма, тя сама си тръгва, защото има наклон.

— И предполагам, че долу се разбива. С това ли се занимава досега?

— Съвсем не — взмути се Тапънс. — Спираш я с крака. Искаш ли да ти демонстрирам?

— Не — заяви решително Томи. — Започва да вали по-силно. Просто исках да разбера защо... защо го правиш. Имам предвид, че едва ли е толкова забавно.

— Всъщност е доста страшно. Но виждаш ли, исках да разбера и...

— Искаш да разбереш какъв е този треволяк в ръката ти, нали?

— Точно така. Колко си досетлив!

— Разбира се, че съм. Познавам ги тези треви.

— Аз също.

Те се спогледаха.

— Само че в момента забравих как се казва — призна си Томи.

— И аз не се сещам.

— Какво смяташ да правиш с тази развалина?

— Ами... когато слезеш долу от хълма, но не използваш добре краката си, за да се спреш, попадаш в този треволяк.

— Не се ли казваше урти... уртикария? Не! Това беше изприщване, нали? Е, всеки се забавлява по свой начин.

— Правих разследване по последния проблем — обясни Тапънс.

— Твоя проблем? Моя проблем? Чий проблем?

— Не знам. Надявам се, че проблемът е общ.

— И не е някой от проблемите на Беатрис?

— О, не. Просто се зачудих какви още неща може да има скрити из къщата, така че отидох и разгледах играчките, които са прибрани в една странна стара оранжерия отпреди много, много години. Там намерих Възлюбената и Матилда, която е конче-люлка и има дупка в корема.

— Дупка в корема?

— Ами да. Предполагам, че децата са си крили разни неща там. За забавление. Пълна е със стари мръсни хартийки и всякакви парцалчета. Някои от тях са мазни. Изглежда са ги ползвали за чистене.

— Хайде да влизаме вкъщи — подкани я Томи.

— Е, Томи, нека да чуем какво ново при теб — каза Тапънс, като протегна краката си към приятния огън в камината, който бе запалила малко преди завръщането му. — Ходи ли в галерията на хотел „Риц“?

— Не. Нямах време.

— Как така не си имал време? Нали заради това отиде?

— Е, нещата не винаги стават така, както си ги намислил.

— Все пак сигурно си ходил някъде и си правил нещо.

— Открих ново място за паркиране на колата.

— Не е зле. И къде е? — позаинтересува се тя.

— Близо до Хаунслоу.

— И за какво, за Бога, си ходил до Хаунслоу?

— Не ходих точно там. Просто наблизно има паркинг. Оттам взех метрото.

— Какво? С метро до Лондон.

— Да. Стори ми се, че така е по-удобно.

— Изглеждаш виновен — заяви Тапънс. — Само не ми казвай, че имам съперница, която живее в Хаунслоу.

— Не! По-скоро трябва да си доволна от онова, което съм свършил.

— О! Да не би да си ми купил подарък?

— Не, боя се, че не. Никога не знам какво да ти купя.

— Понякога имаш много добри попадения — похвали го с надежда Тапънс. — Какво си свършил, Томи, че аз трябва да бъда доволна?

— Проведох разследване.

— Напоследък всички нещо разследват. Нали разбираш, тинейджърите, племенниците, братовчедите, синовете, дъщерите, всички разследват. Всъщност не знам какво толкова разследват. Не разбирам защо го правят и после изведнъж го прекратяват. Те започват, забавляват се, доволни са от себе си, а сетне... е, аз всъщност не знам какво става сетне.

— Бети, нашата осиновена дъщеря, е заминала за Източна Африка — каза Томи. — Имаш ли вести от нея?

— Да. Харесва ѝ там. Изглежда ѝ е приятно да си завира носа в африканските семейства и да пише статии за тях.

— Мислиш ли, че тези семейства одобряват интереса ѝ?

— Не ми се вярва. В енорията на баща ми всички мразеха посещенията на журналистите. Наричаха ги „ноузи паркърс“^[1].

— И са имали основание — съгласи се Томи. — Ти определено искаш да ми посочиш трудностите, които ме очакват при разследването ми.

— Какво разследване? Надявам се, че не става дума за тревокосачки.

— Не разбирам защо споменаваш тревокосачките?

— Защото непрекъснато разглеждаш каталози за тях — обясни Тапънс. — Просто си откачил на тази тема.

— В тази къща провеждаме историческо разследване. Опитваме се да разгадаем престъпления, които са се случили преди шейсет-

седемдесет години.

— Добре, Томи, хайде сега ми разкажи.

— Отидох в Лондон, за да задействам разни неща.

— Аха! Задействал си разследването. Постъпил си точно като мен, въпреки че методите ни са различни, пък и времето, от което се интересувам е доста отдавна.

— Да не би да искаш да кажеш, че наистина си се захванала с проблема Мери Джордан? Нали така се изразявате в днешно време? — подкачи я Томи. — Значи вече е реален? Мистерията или проблемът Мери Джордан.

— Толкова обикновено име. Ако е била германка, едва ли би се казвала така. А хората говорят, че е била немски шпионин. Предполагам, че може да е била англичанка.

— Мисля, че тази шпионска история е нещо като местен мит.

— Моля те, Томи, продължи. Все още нищо не си ми разказал.

— Ами използвах някои... някои... някои...

— Престани да повтаряш някои — скара му се Тапънс. — Нищо не разбирам.

— Понякога е трудно да се обясни. Искам да кажа, че има различни начини да се проведе едно разследване.

— Имаш предвид за минало време?

— Да. Има неща, които можеш да откриеш. За други можеш да получиш информация и то не като се возиш на стари играчки или разпитваш възрастни дами, или подлагаш на кръстосан разпит един стар градинар, който вероятно не си спомня кое как точно е било, или пък да наобикаляш пощата и да разстройваш служителките, като ги разпитваш какво са казали пра-пра-прабабите или лелите им някога.

— Да, но от всички тях научих по нещо — нацупи се Тапънс.

— Аз също имам резултат.

— Ти си разпитвал? И на кого зададе въпросите си?

— Не беше точно разпитване. Не бива да забравяш, Тапънс, че съм имал контакт с хора, които знаят как се правят тези неща. Нали разбираш, има хора, на които плащаш някаква сума и те провеждат разследването вместо теб, така че получаваш достоверна информация.

— За кои неща става дума? И къде търсят тази информация?

— Например можеш да наемеш някой, който да проучи смъртните актове, кръщелните и брачните свидетелства.

— Предполагам, че си изпратил някой в Съмърсет Хаус. Там за всичко ли може да се търси?

— Да. Можеш да не ходиш лично, просто намираш някой, който да свърши работата вместо теб. Можеш да разбереш кога е починал някой, кога се е родил, какво е било завещанието му, кога се е женил и в коя църква, и така нататък.

— Много пари ли похарчи? — попита Тапънс. — Мисля, че бяхме решили да пестим, след като се нанесем тук.

— Като имам предвид твоето отношение към възникналия проблем, сметох, че подобен разход би бил уместен.

— Е, откри ли нещо?

— Още не. Трябва да почакам да приключи проучването. И ако намерят...

— Искаш да кажеш, че някой ще дойде и ще ти каже, че момичето Мери Джордан е родено еди-къде си и ти ще отидеш на място да продължиш разследването, така ли?

— Не съвсем. Има още много неща, които могат да се разберат като например данни от преброяване на населението, смъртни актове и причините за смъртта, и какво ли още не.

— Звучи ми интересно, а това е добре като начало.

— В издателствата на вестниците има папки, които също могат да се преровят.

— Искаш да кажеш, че оттам могат да изскочат съобщения за убийства или съдебни процеси?

— Не непременно. Но от тях можеш да се подсетиш за хора, с които някога си имал контакти. Можеш да ги издириш, да им зададеш въпроси, да подновиш старото приятелство. Да постъпим така, както едно време, когато имахме частно детективско бюро в Лондон. Надявам се, че ще открием хора, които да ни дадат необходимата информация или да ни кажат къде да я потърсим. Връзките с определени хора не са без значение.

— Вярно е. Знам го от опит.

— Нашите методи не са еднакви. Но мисля, че твоите са толкова добри, колкото и моите. Няма да забравя деня, в който ненадейно пристигнах в онзи пансион и първото нещо, което видях, беше ти, седнала отпред с плетка, представяща се за мисис Бленкинсоп.

— Само защото не позволих на някой да проведе вместо мен разследването.

— Не! — отсече твърдо Томи. — Беше се пъхнала в гардероба на стаята, в която ме разпитваха и разбра съвсем точно къде ме изпращат и какво трябва да свърша, но успя да стигнеш там първа. Подслушвачка! Ни повече, ни по-малко! Колко непочтено от твоя страна!

— Но резултатите бяха много задоволителни.

— Все още имаш чувството, че ти си победител. Изглежда често ти се случва.

— Е, някой ден ще разберем всичко и за случилото се тук, въпреки че е станало толкова отдавна. Не мога да се отърва от мисълта, че нещо наистина важно е скрито наоколо. Нещо, което е принадлежало на някой, нещо, което е свързано с къщата или с хората, които са живели в нея. И все пак ми е трудно да го повярвам. Вече ми е ясно каква трябва да е следващата ни стъпка.

— Каква? — попита съпругът ѝ.

— Да повярваме в шест невъзможни неща преди закуска — каза загадъчно Тапънс. — О, станало е единайсет без петнайсет. Искам да си лягам. Уморена съм. Спи ми се, а съм ужасно мръсна, защото се рових из тези прашни стари играчки. Предполагам, че има още много неща на онова място, което наричат... между другото защо ли се нарича Кей-Кей?

— Не зная. Как се пише?

— И аз не знам. Струва ми се, че не са само двете букви една до друга.

— Защото ти звучи по-мистериозно ли?

— Звучи ми по японски — промърмори колебливо Тапънс.

— Не разбирам защо. На мен не ми звучи така, по-скоро като нещо за ядене. Може би някакъв вид ориз?

— Лягам си. Но първо ще се измия старателно, за да махна всички паяжини от себе си — рече тя.

— И помни, шест невъзможни неща преди закуска — напомни ѝ Томи.

— Мисля, че в това ще съм по-добра от теб — закачи го тя.

— Понякога си непредсказуема.

— На теб ти се случва по-често, отколкото на мен. От време на време това ме ядосва. Е, Господ ни изпраца изпитания. Кой ни го повтаряше?

— Няма значение. Върви и отмий от себе си прахта на отминалите години — изрече философски Томи, сетне додаде: — Айзак става ли за градинар?

— Той смята, че да. Можем да го пробваме...

— За съжаление ние самите не разбираме много от градинарство. Ето ти още един проблем.

---

[1] Nosey Parkers — човек, който си завира носа навсякъде (англ.) — Б. пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ЕКСПЕДИЦИЯ С ВЪЗЛЮБЛЕНАТА. „ОКСФОРД“ И „КЕМБРИДЖ“

— Наистина шест невъзможни неща преди закуска — каза си на глас Тапънс, след като пресуши чашката си с кафе и замислено се загледа в пържените яйца и двете апетитни бърбечета, останали в чинията на страничния плот.

— Закуската е къде-къде по-смислено занимание от разсъждаването за невъзможни неща. Томи е този, който хукна след невъзможните неща. Разследване. Чудя се дали ще открие нещо. — Тя си взе още едно пържено яйце и едно бърбече. — Приятно е човек да закусва с разнообразни неща — заключи тя.

От дълго време бе свела сутрешната си закуска до чашка кафе и сок от портокал или грейпфрут. Бе успяла да реши проблемите си с теглото и се отнасяше с пренебрежение към обилните закуски. Но топлите блюда на страничния плот възбудиха апетита ѝ.

— Предполагам — продължи да си говори тя, — че Паркинсонови са закусвали по подобен начин. Бъркани яйца или яйца на очи, бекон и може би... — Тя се опита да си спомни какво пишеше в романите. — Да, може би и студено пилешко. Вкусно! О, да, спомням си. Разбира се, на децата са давали кълките. После те са си играели с кокалчета. — Изведнъж тя замръзна с последната хапка бърбече в устата си.

Зад вратата се чуха странни звуци.

— Какво ли е това? — продължи да си мърмори Тапънс. — Звучи ми като музикант, който свири фалшиво.

Тя отново се заслуша с парче препечена филийка в ръка. Вдигна глава, когато Албърт влезе в столовата.

— Какво става, Албърт? — попита го тя. — Само не ми казвай, че някой от майсторите е решил да свири.

— Пристигна един господин да акордира пианото — обясни Албърт.

— Да направи какво на пианото?

— Да го акордира. Поръчахте ми да намеря човек.

— Мили Боже! — възкликна Тапънс. — Вече си успял? Ти си чудесен.

На Албърт му стана приятно, въпреки че добре си знаеше, че се справя успешно с изпълнението на понякога невъзможните желания на Тапънс или Томи.

— Казахте, че пианото е в ужасно състояние — продължи той.

— Сигурно е така — съгласи се Тапънс.

Тя допи втората чашка с кафе, излезе от стаята и отиде в дневната. Един млад човек се бе надвесил над пианото. Капакът му бе отворен и отвътре се виждаха всичките му части.

— Добро утро, мадам — поздрави я той.

— Добро утро. Много се радвам, че успяхте да дойдете.

— Наистина се нуждае от акордиране.

— Да, зная. Виждате ли, току-що се нанесохме, а за едно пиано никак не е добре да се мести. Пък и отдавна не е акордирано.

— Веднага го разбрах — кимна младежът.

Той дръпна няколко струни, после натисна няколко клавиша и възкликна:

— Чудесен инструмент, мадам!

— Да. „Ерард“.

— Много е трудно да се купи подобен в днешно време.

— Това пиано е преживяло доста — отбеляза Тапънс. — Оцеля при бомбардировките в Лондон. Една бомба улучи къщата ни. За щастие ние не си бяхме у дома, а пианото бе повредено само отвън.

— Да. Добре са го поправили. Явно не е пострадало много.

Разговорът продължи в същия приятен тон. Младежът изсвири една прелюдия от Шопен, после валса „На хубавия син Дунав“. Не след дълго той обяви, че е приключил и я предупреди:

— След известно време бих искал да дойда и да го проверя отново, защото човек може... не зная как точно да ви го кажа... може да съм пропуснал нещо. Разбирате ли, нещо дребно, което сега не съм забелязал.

Разделиха се след още малко коментарии относно музиката и свиренето на пиано. Сбогуваха се любезно като двама души, които споделят еднаква идея, а именно радостта, която музиката носи в живота.

— Предполагам, че имате много работа по къщата — отбеляза младежът, когато излязоха навън и той се огледа.

— Дълго време не е била обитавана.

— Да. Често е сменяла собствениците си.

— И има дълга история, нали? — рече Тапънс. — Интересни неща са ставали тук в миналото.

— Предполагам, че говорите за случилото се преди много, много години. Не си спомням дали е било през последната война или предишната.

— Изглежда е било свързано с някакви тайни на военноморския флот — продължи с надежда Тапънс.

— Може и за това да е било. Чувал съм, че се е вдигнал голям шум, но аз лично нищо не знам.

— Е, било е доста преди вие да се родите — усмихна му се одобрително Тапънс.

Когато той си тръгна, тя седна на пианото.

— Ще изсвирия „Дъждът по покрива“ — обяви на глас Тапънс, защото младежът бе извикал в съзнанието ѝ спомените за мелодиите на Шопен. След като свърши, засвири мелодията на една песен като си затананика тихичко:

*„Къде се скита моята възлюблена?
Къде отлетя тя далеч от мен?
Питам птиците горе в небето
Кога ще се върне възлюблената ми при мен.“*

„Май я свиря в грешна гама, но така или иначе пианото отново е наред — помисли си Тапънс. — Много ми е приятно отново да свиря. «Къде се скита моята възлюблена», «Кога ще се върне възлюблената ми...» Възлюблена! Възлюблена? Май е някакъв знак? По-добре да изляза и да направя нещо с Възлюблената.“

Тя обу груби обувки, сложи си пуловер и излезе навън в градината. Възлюблената беше прибрана в празната конюшня, а не на предишното ѝ място в Кей-Кей. Тапънс я изнесе, изтегли я нагоре по хълма и старателно почисти паяжините с парцал, който носеше със

себе си. После се качи, сложи си краката на педалите и се опита да я подкара, пренебрегвайки годините и ръждата ѝ.

— А сега Възлюблена моя, тръгваме надолу по хълма, но няма да бързаш.

Тя вдигна краката си от педалите и се приготви да ги използва като спирачка, ако се наложи.

Възлюблената не се забърза много, въпреки че поради наклона от нея не се изискваха никакви усилия. Но изведнъж стана доста стръмно. Възлюблената се засили и Тапънс се опита да използва краката си като спирачки. Когато стигнаха основата на хълма и двете се отзоваха в треволяка, в съвършено различно положение от първоначалното.

— Боли! — възкликна Тапънс, докато се изправяше.

След като се поизтупа, Тапънс се огледа наоколо. Беше стигнала до една обрасла пътека, която водеше към срещуположния хълм. Отстрани имаше рододендронов храсти и хортензии. Тапънс си помисли, че сигурно в друг сезон изглежда много красиво. В момента мястото не беше особено привлекателно. Просто една обрасла пътека, която се губеше между храстите, но все пак посоката ѝ се забелязваше. Тапънс счупи няколко клончета и се промуши през храстите, опитвайки се да не загуби ориентира си към хълма. Пътеката се виеше нагоре. Очевидно от години никой не бе минавал по нея и не беше почиствана.

— Чудя се накъде ли води? — запита се на глас Тапънс. — След като има пътека има и причина, поради която е направена.

Пътеката направи няколко резки завоя наляво-надясно и Тапънс си помисли, че от този зиг-заг съвсем ясно може да почувства какво точно има предвид Алиса, когато попада в Страната на чудесата и казва, че „пътят се залюля и смени посоката си“. Храстите пооредяха. Появиха се лаврови дървета, вероятно за да обяснят името на къщата. Пътеката продължаваше между тях, но стана камениста и трудна за ходене. Изведнъж Тапънс се отзова пред четири стъпала, покрити с мъх, които водеха към нещо като ниша. Приличаше на олтар. В средата имаше пиедестал, а на него — доста изронена каменна статуя. Представляваше фигура на момче с кошничка на главата. Завладя я чувството, че статуята ѝ е позната.

— Определено ми напомня на нещо — промърмори си тя. — Май в градината на леля Сара имаше подобна статуя, а също и много лаврови дървета.

Мислите ѝ я отнесоха назад във времето към леля Сара, която бе посещавала от време на време като дете. Спомни си, че си играеше на една игра, наречена „конче“. За нея трябва обръч. Тогава Тапънс бе на шест години. Обръчът ѝ изпълняваше ролята на конче — бяло конче с развята грива и опашка. Във паметта на Тапънс изплува спомена как тя препуска на кончето си по точно такава пътека, обрасла с трева, перата, украсяващи главата ѝ се развяват, тя снишава глава, когато минава под дърветата и стига до една ниша със статуя на момче с кошничка. Винаги му носеше някаква дреболия като подарък. Слагаше го в кошничката и си пожелаваше нещо. Доколкото си спомняше, желанието ѝ обикновено се сбъдваше.

Тя седна на най-горното стъпало и се замисли. „Сбъдваше се, защото всъщност аз послъгвах. Искам да кажа, че обикновено си пожелавах нещо, което със сигурност щеше да стане. Но когато ставаше, аз си представях, че е станало чудо. Струваше ми се, че е съвсем справедливо да поднеса подарък на божеството, а то да ми изпълни желанието. Въпреки че всъщност не беше божество, а едно дундесто момченце. Колко беше забавно. Измисляхме си разни неща, вярвахме в тях и си играехме.“

Тя въздъхна и тръгна надолу по пътеката. Не след дълго стигна мистериозната Кей-Кей.

Вътре бъркотията си беше същата. Матилда изглеждаше изоставена и забравена, но две нови неща привлякоха вниманието на Тапънс. Бяха порцеланови столчета, украсени с фигури на бели лебеди. Едното столче беше в тъмносиньо, а другото — в бледосиньо.

„Ама, разбира се — зарадва се Тапънс. — Спомням си ги от детството. Слагах ги на верандите или в градините. Мисля, че една от лелите ми имаше такива. Наричаше ги «Оксфорд» и «Кембридж». Много приличаха на тези. Нейните обаче бяха с патици... не, бяха с лебеди. Да, бяха украсени с лебеди. И имаха същото странно нещо на седалката, дупка под формата на «S». Можехме да си пускаме разни неща вътре в столчето. Мисля, че ще накарам Айзак да вземе тези две столчета и добре да ги измие. Ще ги сложим на верандата или

лоджията, или както там Томи реши, въпреки че на мен веранда ми звучи по-добре. Ще им се радваме, когато времето се стопли.“

Тя се обърна и тръгна към вратата. В този миг се спъна в Матилда.

— О, Боже! — възкликна тя. — Сега пък какво направих?

В желанието си да запази равновесие, бе закачила с крак тъмносиньото столче. То се претърколи и се счупи.

— Господи! Убих „Оксфорд“. Ще трябва да се задоволим само с „Кембридж“. Не мисля, че ще може да се залепи. Има много парченца.

Тя въздъхна и се почуди какво ли прави Томи сега.

Томи седеше и разговаряше с един стар приятел.

— Странно се измени света — отбеляза полковник Аткинсън. — Чувам, че двамата с твоята съпруга, как ѝ беше името, Прудънс... не, имаше прякор... Тапънс, точно така, та чувам, че сте отишли да живеете в провинцията, някъде близо до Холоукуей. Чудя се защо сте отишли там. По някаква специална причина ли?

— Намерихме сравнително евтина къща — обясни Томи.

— Голям късмет. Има ли име? Трябва да ми дадеш адреса.

— Мисля, че можем да я наречем „Къщата с Кедрите“, защото в градината има много хубави кедрови дървета. Но сегашното ѝ име е „Лаврите“. Типична проява на викториански лош вкус, нали?

— „Лаврите“. „Лаврите“, Холоукуей. Какво целиш? За Бога, какво целиш?

Томи се втренчи изненадано в застарялото лице с пищни побелели мустаци.

— Отново по следите на нещо, а? — попита полковник Аткинсън. — Да не би все още да работиш в полза на държавата?

— О, твърде съм стар вече — рече Томи. — Пенсионирах се.

— Може и да е така. Или са ти казали така да отговаряш. В крайна сметка не разкриха много неща по онази работа.

— Каква работа? — попита Томи.

— Сигурно си чел или чул за нея. Скандалът Кардингтън. Случи се след другата история... писмата... и онази работа с Емлин Джонсън за подводницата.

— Смътно си спомням — призна Томи.

— Не се оказа свързано с подводницата, но точно тя привлече вниманието. Имаше едни писма. Дадоха политически оттенък на нещата. Да, писма. Ако бяха успели да ги намерят, всичко щеше да бъде различно. Щяха да се разкрият редица хора, които по онова време бяха едни от най-уважаваните членове на правителството. Странни неща се случват, нали? Предателите се оказват много уважавани и приятни хора извън всякакво подозрение... А през цялото време... Е, така и не ги хванахме. — Той примижа и продължи: — Да не би да са те изпратили там, за да се поогледаш, а, момчето ми?

— Да се поогледам за какво?

— Ами за тази твоя къща, „Лаврите“, както я нарече, по едно време имаше много забавни истории за нея. Имай предвид, че хората от службите за сигурност добре я претърсиха. Бяха убедени, че някъде в нея са скрити важни доказателства. Имаше предположение, че вече са ги изпратили в чужбина... май в Италия... точно преди собствениците да се сменят. Но други пък мислеха, че те са още тук. Нали разбираш, в такава къща има мазета, тавани и какво ли още не. Значи, Томи, момчето ми, отново си на лов.

— Уверявам те, че вече изобщо не се занимавам с такива неща.

— Да, преди човек можеше и да ти повярва, докато работеше на онова там място. В началото на войната. Съсипа онзи германец. Като и жената с книжките с детски стихчета. Да. Биваше си те. А сега вероятно са те пуснали по друга следа.

— Глупости! — възмути се Томи. — Не си въобразявай подобно нещо. Сега съм само един старец.

— Ти си едно старо хитро куче. Обзалагам се, че си по-добър от повечето младоци. Да. Седиш си тук и гледаш невинно... Предполагам, че не бива да ти задавам въпроси? Не бива да искам от теб да издаваш служебни тайни, нали? Бъди внимателен с половинката си. Обича да се пъха навсякъде. Едва се отърва последния път.

— Е, струва ми се, че Тапънс просто се интересува от историята на къщата. Кой е живял там и кога. Разглежда портретите им и разни такива неща. Вълнува се от градината. В днешно време всички се интересуваме от градините. Градините, каталозите с луковици и всякакви други каталози.

— Може и да ти повярвам, ако мине една година и нищо не се случи. Но аз те познавам, Бересфорд, а познавам и мисис Бересфорд.

Двамата сте чудесна двойка и съм готов да се обзаложа, че ще откриете нещо. Уверявам те, ако тези документи се появят на бял свят, ще имат огромен ефект в политическите среди и много хора няма да са доволни. Сигурен съм. А тези, които няма да са доволни, сега се считат за стълбовете на обществото. Някои от тях са и опасни. Не го забравяй. Освен това онези, които не са опасни, са във връзка с тези, които са опасни. Така че бъди внимателен и пази съпругата си.

— Какви ми ги наговори! — рече стреснато Томи. — Караш ме да се плаша.

— Е, продължавай да се плашиш, но пази мисис Тапънс. Аз я харесвам. Добро момиче е. Такава си беше и такава ще си остане.

— Едва ли е вече момиче — отбеляза Томи.

— Не говори така за жена си. Не бива да ти става навик. Тя е една на хиляда. Но ми става мъчно за всеки, който ѝ падне на мушката. Сигурно вече е тръгнала на лов.

— Не мисля. По-вероятно е да е на чай при някоя възрастна дама.

— Много добре. Старите дами понякога могат да ти дадат ценна информация. Старите дами и петгодишните деца. Получава се така, че можеш да научиш истината от хора, от които най-малко очакваш. Мога да ти разкажа такива неща...

— Сигурен съм, че можеш, полковник.

— Добре де, знам. Не бива да издавам тайни — поклати глава полковник Аткинсън.

На път за вкъщи Томи се загледа през прозореца на купето, наблюдавайки бързо сменящите се картини на провинциалния ландшафт. „Чудя се — замисли се той. — Този мой стар приятел. Обикновено знае много. Но за какво може да става дума сега? Всичко е в миналото. Не може да е останало след войната. Не и до днес.“ Дойде му наум, че нови идеи завладяха Европа. Общият пазар. И все пак някъде дълбоко в съзнанието му се загнезди една странна мисъл. Сега живееха внуците и племенниците, новото поколение, младите членове на фамилии, които винаги са били фактори в обществото. Децата се издигат, заемат важни постове, придобиват власт, защото са били родени за това. Но ако случайно те не се окажат лоялни, някой може да ги използва. Могат да повярват в някои нови идеи или да се опитат да

възродят стари. Сега Англия е странна държава. Различна от онова, което бе преди. Или пък не е? Винаги под гладката повърхност има черна тиня. Между камъчетата не тече чиста вода. На дъното на морето има утайка. Нещо се раздвижва и утайката се вдига. Нещо трябва да бъде намерено и да бъде унищожено. Но, Господи! Не и в място като Холоукуей. Холоукуей си е такъв, какъвто винаги е бил. Първо, рибарско селце, а после нещо като английската Ривиера. Сега е само един летен курорт, доста оживен през август. Въпреки че все повече хора предпочитат да почиват в чужбина.

— Е, беше ли забавно? — попита Тапънс, когато станаха от вечеря и отидоха в дневната да пият кафе. — Как са старите момчета?

— Ами стари — отвърна Томи. — А как е твоята стара дама?

— Дойде акордъорът за пианото — съобщи му тя. — А освен това цял следобед валя и не съм се виждала с нея. Жалко, можеше да ми разкаже интересни неща.

— А моят стар приятел ми разказа — рече важно Томи. — Много се изненадах. Тапънс, какво мислиш за това място?

— Имаш предвид къщата?

— Не, имам предвид Холоукуей.

— Мисля, че мястото е хубаво.

— Какво имаш предвид под хубаво?

— Че определението е подходящо. Обикновено хората избягват да го използват, но на мен ми харесва. Струва ми се, че едно място е хубаво тогава, когато в него нищо не се случва, не искаш да се случва и си доволен, че не се случва.

— Сигурно е от възрастта.

— Не мисля, че това е причината. Според мен е приятно да знаеш, че има места, където нищо не се случва. Въпреки че трябва да отбележа, че днес едва не стана нещо.

— Какво едва не е станало? Да не би да си извършила някоя глупост, Тапънс?

— Разбира се, че не съм.

— Тогава какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че едно от стъклата в оранжерията онзи ден се клатеше и едва-едва се държеше. Е, днес за малко да падне на главата ми. Можеше да ме нареже.

— Но изглежда се е уплашило — пошегува се Томи.

— Да. Извадих късмет. Но като се сетя, кръвта ми замръзва.

— Значи ще трябва да извикаме онзи старец, който прави разни поправки. Как се казваше? Айзак? Ще го накараме да прегледа всички стъкла. Нали не искаме да пострадаш, Тапънс?

— Предполагам, че когато човек си купи стара къща, винаги има нещо не наред.

— Мислиш ли, че в тази къща има нещо не наред?

— Какво искаш да кажеш?

— Днес чух разни странни неща за нея.

— Какво? Странни неща за нашата къща?

— Да.

— Изглежда ми невероятно.

— Как така невероятно? Защото ти се струва хубава и благонадеждна? Добре боядисана и поправена?

— Не. Това, което изброи се дължи на нас. Когато я купихме, изглеждаше овехтяла и едва се крепеше.

— Разбира се, затова беше евтина.

— Томи, държиш се странно. Какво има?

— Ами старият мустакатко Монти.

— Я виж ти! Прати ли ми много поздравя?

— Разбира се. Каза ми да ти поръчам да се пазиш, а и аз да те пазя.

— Той винаги казва така. Въпреки че не разбирам защо трябва да се пазя.

— Изглежда мястото е такова, че ще трябва да внимаваш.

— За Бога, Томи, какво искаш да кажеш?

— Тапънс, какво ще си помислиш, ако ти кажа, че той ми подметна или намекна, приеми го както искаш, че сме тук не защото сме пенсионери, а защото имаме задача? Че след последния случай отново са ни възложили нещо. Изпратени сме от Секретните служби, за да открием нещо. Да открием какво е станало на това място.

— Не зная дали си сънувал, Томи, или стария мустакатко Монти, но това ми звучи като бълнуване.

— Той го каза. Изглеждаше напълно убеден, че сме тук със задача да открием нещо.

— Да открием нещо? Какво?

— Нещо, което може да е скрито в къщата.

— Нещо, което може да е скрито в къщата? Томи, ти си откачил!
Или по-точно той!

— И аз си помислих същото, но май не е.

— Какво може да се открие в тази къща?

— Предполагам, нещо, което някога е било скрито тук.

— Да не би да говориш за скрито съкровище? Скъпоценностите на руския царски род, скрити в нашето мазе?

— Не. Не съкровище. Нещо, което би могло да стане опасно за някой.

— Странно.

— Защо? Намерила ли си нещо?

— Не, разбира се, че не съм. Но изглежда преди много, много години тук се е разиграл скандал. Никой не си спомня точно, но можеш да го дочуеш от някоя баба или клюките на слугите. Беатрис има приятелка, която изглежда знае малко. Оказва се, че Мери Джордан е била замесена в скандала, но всичко е било потулено.

— Тапънс, да не би да си измисляш? Да не би да си си спомнила за онези славни дни от младостта си, когато един мъж дал на едно момиче от кораба „Лузитания“ секретен документ и ние се впуснахме в първото си приключение — да търсим неуловимия мистър Браун?

— Колко отдавна беше! Бяхме се нарекли „Младите любители на приключения“. Сега ми се струва като сън.

— Не, не е сън. Съвсем не е. Всичко си беше истина, въпреки че сега не ти се вярва. Случи се преди шейсет или седемдесет години. А може и повече.

— Какво точно ти каза Монти?

— Писма или някакви документи — обясни Томи. — Нещо, което е щяло, а и сега би могло да предизвика голямо политическо сътресение. За някой, който е бил във властта или е щял да бъде във властта, писма или документи, или нещо, което би унищожило този човек, ако излезе на бял свят. Интриги. Стари, стари интриги.

— По времето на Мери Джордан? Звучи ми невероятно. Томи, ти сигурно си задремал във влака и си го сънувал.

— Не съм, въпреки че всичко изглежда много невероятно.

— Предлагам да поразгледаме наоколо, все пак живеем в тази къща.

Тапънс обшари с поглед стаята.

— Не мисля, че тук може да има нещо скрито, а ти, Томи?

— И на мен не ми се вярва, че в такава къща някой може да се реши да скрие нещо. Много хора са живели след това тук.

— Да. Семейство след семейство, както научих. Но все пак може да има нещо скрито на тавана или в мазето, или пък заровено в градината. Както и да е, ще се позабавляваме. Нали разбираш, когато нямаме какво друго да правим и гърбовете ни се схванат от садене на луковици на лалета, можем за разнообразие да поогледаме наоколо. Представи си само, ще започнем с отговора на въпроса: „Ако аз искам да скрия нещо, къде бих го сложила? И къде би останало неоткрито?“

— Струва ми се, че тук нищо не може да остане неоткрито — рече Томи. — Не и след като толкова градинари са ровили навсякъде, различни семейства са се нанасяли и са се изнасяли, да не говорим за агентите по недвижими имоти.

— Е, човек никога не знае. Може да е скрито в някой чайник.

Тапънс стана и отиде до камината. Над нея имаше полица. Тя придърпа един стол, качи се на него и взе един китайски чайник. Свали капачето и погледна вътре.

— В него няма нищо.

— Съвсем необичайно място. — Очите на Томи блеснаха шеговито.

— Мислиш ли, че някой се е опитал нарочно да ми причини зло, като е разхлабил онова стъкло в оранжерията, така че да падне отгоре ми? — попита Тапънс, а в гласа ѝ имаше повече надежда, отколкото страх.

— Струва ми се пресилено — отвърна Томи. — Но може да е било предназначено за стария Айзак.

— Разочарована съм, че го казваш — рече Тапънс. — Бих предпочела да си мисля, че съм се отървала на ко съм.

— По-добре бъди внимателна и се пази. И аз ще те пазя.

— Постоянно се суетиш около мен.

— Ами много мило от моя страна, че го правя — закачи я Томи. — Трябва да си много доволна, че имаш съпруг, който се суети около теб.

— Никой ли не се опита да те застреля във влака или да го накара да дерайлира, или нещо такова?

— Не, но ще е добре да преглеждаме спирачките на колата, преди да тръгваме за накъде. Господи, това е пълна лудост! — възкликна възмутено Томи.

— Така е — съгласи се Тапънс. — Пълна лудост. И все пак...

— Все пак какво?

— Ами забавно е просто да си го мислиш.

— Да не намекваш, че Александър е бил убит, защото е знаел нещо — попита Томи.

— Той е знаел кой е убил Мери Джордан. „Беше някой от нас.“ — Лицето на Тапънс просветна. — Трябва да разберем всичко за тези Нас. Кой са били тези НАС? Станало е престъпление, което ние трябва да разкрием. За да го направим, трябва да се върнем в миналото — тогава, когато се е случило и да разберем защо се е случило. Никога не сме правили подобно нещо преди.

ГЛАВА ПЕТА

МЕТОДИ НА РАЗСЛЕДВАНЕ

— Къде си била, Тапънс? — попита съпругът ѝ, когато на следващия ден се прибра в семейното огнище.

— Последното място, където бях, бе мазето — отвърна тя.

— Личи си. Да, наистина си личи. Знаеш ли, че косата ти е цяла в паяжини?

— Сигурно. В мазето ги има много. Но там не открих нищо — каза разочаровано Тапънс. — Само няколко бутилки бръснарски спирт.

— Бръснарски спирт? — изненада се Томи. — Интересно.

— Нали? Той става ли за пиене? Струва ми се малко вероятно.

— Не, ароматизиран е. Правили са го от листата на някакво американско дърво, приличащо на мирта и някога хората са го използвали за косите си. Имам предвид мъжете, а не жените.

— Сигурно си прав — кимна Тапънс. — Спомням си, че чичо ми... да, имах чичо, който използваше бръснарски спирт. Носеше му го един приятел от Америка.

— Нима? Струва ми се интересно — отбеляза Томи.

— Какво толкова интересно има? — попита Тапънс. — Изобщо не ни помага. Не можеш да скриеш нищо в бутилка с бръснарски спирт.

— Значи ето какво си правила.

— Все трябва да се почне от някъде. Ако е вярно онова, което ти е казал приятелят ти, много е възможно да има скрито нещо в тази къща, въпреки че ми е доста трудно да си представя къде и какво би могло да бъде. Виждаш ли, когато продаваш къща или умираш, или просто я напускаш, тя се изпразва, нали? Искам да кажа, че ако някой я наследи, той продава мебелите или пък ако ги остави, следващият обитател ще ги продаде, така че онова, което сега е останало, принадлежи на последния обитател, при това от последните години.

— Тогава защо някой ще се опитва да нарани теб или мен, за да ни принуди да напуснем къщата? Освен, ако тук има нещо, което някой не иска ние да открием.

— Въобразяваш си — рече Тапънс. — Може изобщо да не е така. Както и да е, денят не мина напразно. Открих някои работи.

— За Мери Джордан?

— Не точно. Както ти споменах, в мазето нямаше нищо особено. Само някакви стари фотографски пособия. Нали разбираш, лампа за проявяване от червено стъкло или нещо подобно, което са използвали в онези времена и бръснарския спирт. Но нямаше от онези плочи на пода, които можеш да повдигнеш и да откриеш нещо под тях. Наоколо се въргалиха няколко ръждясали консервени кутии, бидони и два стари куфара. Но така или иначе в тях не може нищо да се скрие. В момента, в който ги докоснах, те се разпаднаха.

— Жалко — изрази мнението си Томи.

— И все пак открих нещо интересно. Казах си... човек винаги трябва да има какво да си казва... че ще е по-добре да се кача горе и да почистя паяжините от себе си.

— Добра идея — съгласи се Томи. — Предпочитам да те гледам, когато нямаш подобни неща по себе си.

— Когато ме погледнеш, винаги трябва да си убеден, че независимо от възрастта, съпругата ти изглежда прекрасно.

— Мила моя Тапънс, ти винаги ми изглеждаш прекрасна. А в момента под лявото ти ухо има една паяжинка, която те прави особено привлекателна. Прилича на буклите, които си е слагала императрица Юджиния, когато са я рисували. Нали се сещаш, покрай врата й. Изглежда в твоята паяжинка има и паяче.

— О! — уплашено възкликна Тапънс и махна с ръка паяжината. После се качи горе, но не след дълго се присъедини отново към Томи.

Той я чакаше с чаша в ръка. Тя го погледна с подозрение и попита:

— Нали няма да ме караш да пия бръснарски спирт?

— Не. Аз също не бих искал.

— Сега мога ли да продължа да ти разказвам?

— Бих искал. Ти, така или иначе, ще го направиш, но мен ми се ще да изглежда, че го правиш, защото аз съм те помолил.

— И така, аз се запитах къде бих скрила нещо в тази къща, което не искам никой да намери? Какво място бих избрала?

— Логично — поощри я Томи.

— Къде може да има подобни места? Едно от тях, разбира се, е корема на Матилда.

— Моля?

— Корема на Матилда. Кончето-люлка. Казах ти за нея. Донесена е от Америка.

— Тук изглежда много неща са от Америка — отбеляза Томи. — Бръснарският спирт също.

— Та това конче има дупка в корема. Старият Айзак ми я показва. Вътре бяха натикани доста странни неща — хартийки, парцалчета и тем подобни. Нищо интересно. Но на такова място човек може да реши да скрие нещо, нали?

— Твърде вероятно.

— Разгледах и Възлюбената отново. Знаеш ли, има седалка, направена от нещо като мушама, която е съвсем изгнила, но под седалката нямаше нищо. Нямаше никакви тайни неща. Отново се замислих. Оставах книгите и шкафовете за книгите. Понякога хората използват книгите за скривалища. А ние още не сме свършили с подреждането на библиотеката, нали?

— Мислех, че сме — каза с надежда Томи.

— Не съвсем. Останаха ни долните рафтове.

— Но те нямат особена нужда. Искам да кажа, че не е необходима стълба при подреждането им.

— Прав си. Така че аз се качих горе, седнах на пода и разгледах най-долния рафт. Повечето от книгите са религиозни. Проповеди от едно време, според мен, писани от някой методистки свещеник. Както и да е. Не бяха интересни, а и в тях нямаше нищо. Свалих всички тези книги на пода и тогава открих, че зад книгите някой е направил дупка, в която е пъхал какво ли не. Най-вече скъсани книги. Имаше една по-големичка. Беше подвързана с кафява хартия и аз я извадих, за да я разгледам. Човек никога не знае, нали? И какво си мислиш, че беше?

— Нямам ни най-малка представа. Може би първото издание на „Робинзон Крузо“ или нещо също толкова ценно?

— Не. Беше Споменник за рожден ден.

— Споменник за рожден ден? Какво е това?

— Използвали са ги отдавна. Струва ми се, че този е от времето на Паркинсонови. А може и от преди тях. Съвсем е разкъсан и овехтял.

Според мен никой не си е направил труда да го пази. Но си помислих, че след като е толкова стар, можем да открием нещо в него.

— Разбирам. Имаш предвид, че някой случайно може да е записал нещо вътре.

— Да. Но за съжаление не се оказа така. Не е толкова просто. Аз обаче продължавам внимателно да го проучвам. Още не съм свършила. Може да са споменати интересни имена или пък други работи.

— Предполагам — каза Томи, но гласът му прозвуча скептично.

— Е, това е единственото, което намерих там. На най-долния рафт нямаше нищо друго. Остана да прегледаме шкафовете.

— Ами останалите мебели? — попита Томи. — Може да има тайни чекмеджета или нещо подобно.

— Не, Томи, не разсъждаваш правилно. Сега всичките мебели в къщата са наши. Нанесохме се в празна къща и донесохме мебелите с нас. Единствените много стари неща, които намерихме тук, са онези боклуци в Кей-Кей — стари счупени играчки и порцелановите столчета. В къщата няма мебели от онова време. Който е живял тук след Паркинсонови, е взел цялата мебелировка или пък я е продал. После тук са живели различни хора и следователно не можем да очакваме нещо да се е запазило. Но аз все пак намерих нещо! Не зная дали ще ни е от полза.

— Какво е то?

— Карти с менюта.

— Карти с менюта?

— Да. В стария шкаф, който не можахме да отключим. Онзи под стълбата. Ключът беше изгубен. Е, аз го намерих в една кутия. Беше в Кей-Кей. Сложих му малко масло и успях да отключа шкафа. Но в него нямаше нищо. Мръсен шкаф с остатъци от счупени порцеланови сервизи. Мисля, че са принадлежали на последните обитатели. Но на най-горното рафтче имаше цяла камара от карти с менюта. От викторианско време са, използвали са ги по време на вечери. Ядели са впечатляващи неща. Вечерите им са били изключително обилни. Ще ти изброя едно меню. Наистина впечатляващо. Два вида супи, бистра и гъста, след тях два вида риба, после два ордьовъра и салата. Следва месото... какво беше след него, мисля че сорбет — това беше сладолед, нали? След него салата от омари. Можеш да си представиш?

— Стига Тапънс. Не мога да слушам повече!

— Помислих си, че ще ти бъде интересно. Тези менюта са много стари, наистина много стари.

— И какви изводи правиш от всичките си разкрития?

— Надявам се да науча нещо единствено от Споменника за рожден ден. Забелязах там името Унифред Морисън.

— Е, и?

— Доколкото знам, то е моминското име на старата мисис Грифин. Онази, при която бях на чай онзи ден. Тя е един от най-възрастните обитатели на селото и знае, и помни много от събитията, които са ставали тук. Помислих си, че може да са ѝ познати някои от имената отбелязани в Споменника. Кой знае, може да изскочи заек.

— Може — каза колебливо Томи. — Все още мисля...

— Какво?

— Ами не знам какво да мисля — изстреля Томи. — Нека сега да вървим да спим. Не мислиш ли, че е време да се откажеш от цялата тази работа? Защо ни трябва да разбираме кой е убил Мери Джордан?

— Ти не искаш ли?

— Не, не искам — заяви сърдито Томи. — Поне... О, предавам се. Проклет да съм! Вече ме завербува.

— А ти откри ли нещо? — попита го мило тя.

— Днес нямах време. Но имам нови източници на информация. Възложих на една жена, за която ти споменах, нали си спомняш, онази, която се справя много добре с търсене на данни, та ѝ възложих да свърши някои работи.

— Е, да се надяваме на най-доброто. Може и да се окаже глупост, но пък е забавно.

— Само дето не съм сигурен, че ще е чак толкова забавно, колкото си мислиш — поклати глава Томи.

— Няма значение. Поне ще знаем, че сме направили всичко, което зависи от нас.

— Моля те, не продължавай да правиш сама всичко, което зависи от теб. Точно това най-много ме тревожи, когато съм далеч от теб.

ГЛАВА ШЕСТА

МИСТЪР РОБИНСЪН

— Чудя се какво ли прави Тапънс сега — въздъхна Томи.

— Простете, не чух какво казахте?

Томи обърна глава и погледна към мис Колодън. Тя беше слаба, почти мършава жена със сива коса, по която личеха следи от изрусяване, очевидно целящо да я подмлади, но резултатът не беше сполучлив. Сега тя опитваше различните нюанси на сиво — от артистично тъмно сиво през опушено сиво, метално синьо до други интересни нюанси, подходящи за дама между шейсет и шейсет и пет години, изцяло отдадена на страстта си да събира сведения. Нейното лице излъчваше смесица от аскетизъм, чувство за превъзходство и върховна увереност в собствените способности.

— О! Не, нищо, мис Колодън — отвърна Томи. — Просто... се бях замислил.

Като много внимаваше да не изрече мислите си на глас, Томи отново се върна към Тапънс притеснен какво ли прави тя в момента. „Обзалагам се, че е нещо глупаво. За малко не се уби на онази невъзможна детска каручка, която всеки миг може да стане на парчета, докато се спуска с нея надолу по хълма. Вероятно накрая всичко ще завърши със счупен крак или ръка. Изглежда в днешно време се чупят най-вече бедрените кости, въпреки че не разбирам защо те са по-уязвими от останалите.“ Беше убеден, че в момента Тапънс върши нещо безразсъдно или пък още по-лошо — нещо много опасно. Да, опасно. Беше му изключително трудно да предпазва Тапънс от опасности. В главата му изплуваха множество произшествия от миналото. Изведнъж в ума му се появи стих, който той изрецитира на глас:

„Вратата на съдбата...

Не минавай през мен, О, керван, и да пееш недей.

Чуваш ли тишината на мъртвите птици,

която сякаш като птица пърха?“

Мис Колодън реагира светкавично и стресна Томи.

— Флекър! — възкликна тя. — От Флекър е и продължава така:

„Отмини, О, керван, ти керван обречен, керван на смъртта.“

Томи се втренчи в нея, после осъзна, че тя е приела думите му като поетична загадка, на която трябва да намери отговора и му дава пълна информация от коя поема е този стих и кой е авторът. Проблемът с мис Колодън беше, че способностите ѝ за проучване се простираха в най-разнообразни области.

— Просто се безпокоях за съпругата си — обясни извинително Томи.

— О! — смути се мис Колодън.

Тя погледна Томи и на лицето ѝ се изписа съвсем ново изражение. Очевидно заключи, че става дума за семейни проблеми. Би могла веднага да му предостави адреса на бюро за семейни съвети, където да потърси съдействие за решаване на домашните си неприятности.

— Успяхте ли да намерите нещо по въпроса, за който ви говорих онзи ден? — попита Томи.

— Да. Не беше трудно. В Съмърсет Хауз човек може да намери всичко, което търси. Открих имената и адресите, както и рождени дати, сватби и кончини. Дано да ви бъдат от полза.

— Какво? Всички сведения ли са за Мери Джордан?

— Да, за Джордан. Има една Мери, една Марая и една Поли Джордан. Да, има също и Моли Джордан. Не мога да преценя дали някоя от тях е момичето, което търсите. Ще ви дам листа, на който съм ги написала? — Тя му подаде един лист, ситно изписан на машина.

— О, благодаря. Много ви благодаря.

— Намерих адресите, за които ме помолихте. Не успях обаче да открия адреса на майор Долримпъл. В днешно време хората често сменят местожителството си. Мисля, че ми трябва още два дни и ще

мога да ви дам и тази информация. Тук е адресът на доктор Хезелтайн. Сега живее в Сърбитън.

— Много съм ви благодарен. Сигурно ще почна с него — рече Томи.

— Искате ли още нещо?

— Да. Нося един списък с още шест заявки. Някои от тях може да не са по вашата специалност.

— Е, ще трябва да станат моя специалност — увери го тя. — Първо, трябва да се разбере къде да се търси и чак тогава да се пристъпи към самото търсене. Моля да ме извините за малко глупавия начин на изразяване. Но, разбирате ли, подходът е такъв. Спомням си... о, беше много отдавна, когато започнах да се занимавам с този вид дейност, открих колко полезно може да бъде бюро „Селфридж“. Можах да им задам най-невероятните въпроси за най-невероятните неща, а те винаги намираха по нещичко за онова, което ме интересуваше или пък ме насочваха откъде мога бързо да получа информацията. Днес вече не правят подобни услуги. Виждате ли, понастоящем повечето проучвания се правят за... е, нали разбирате, за случай, когато някой иска да се самоубие. Хората от онова бюро бяха самаряни. Даваха официална информация за завещания, за наследници, за куп други неща като работа в чужбина, имиграционни проблеми и така нататък. О, да, аз наистина съм специалист по проучванията в много области.

— Сигурен съм, че е така — съгласи се Томи.

— Разбирам и от това как да се помага на алкохолици. Има много дружества, които се занимават сега с тази дейност. Някои от тях са добри, други не толкова. Имам един внушителен списък... от който...

— Ще го запомня — увери я Томи, — ако в някой момент имам нужда от такава помощ. Зависи докъде ще стигна днес.

— Но мистър Бересфорд, не виждам никакви признаци на алкохолизъм у вас.

— Носът ми не е ли червен? — попита Томи.

— С жените е по-сложно — продължи мис Колодън. — Потрудно могат да бъдат излекувани. Мъжете по-лесно се отказват и порядко се пристрастяват отново. Някои жени обаче изглеждат съвсем наред и само ви се струва, че малко прекаляват с лимонадата, но изведнъж, една вечер в разгара на тържеството... разбирате, че са

започнали отново. — Тя погледна часовника си и възкликна: — О, Боже! Трябва да тръгна за следващата си среща. Дано имам време да стигна до Ъпър Гросвенър Стрийт.

— Много съм ви задължен за всичко, което направихте — каза Томи и любезно ѝ отвори вратата. Сетне ѝ помогна да си облече палтото и се върна в стаята. Промърмори си на глас: — Не бива да забравям да кажа на Тапънс тази вечер, че благодарение на нашите издирвания, един специалист по проучванията е останал с впечатлението, че съпругата ми пие и нашият брак се разпада. Мили Боже! А сега какво ми предстои?

Онова, което му предстоеше, беше среща в едно малко непретенциозно ресторантче на Тотнъм Корт Роуд.

— Не мога да повярвам! — избоботи един възрастен мъж, скачайки от стола си. — Рижият Том! Едва те познах.

— Предполагам. Не е останало много рижо по главата ми. Сега вече съм Белокосия Том.

— Е, всички сме така. Как си със здравето?

— Както винаги съм бил. Въпреки че, знаеш ли, разпадам се постепенно.

— От кога не сме се виждали? Две години? Осем години? Единайсет години?

— Е, не чак толкова отдавна — възнегодува Томи. — Миналата есен се видяхме на онази официална вечеря в „Малтийските котки“, не помниш ли?

— Да, да, вярно. Жалко, че заведението пропадна, въпреки че винаги съм смятал, че така ще стане. Залите му бяха хубави, но храната — отвратителна. Е, стари приятелю, с какво се занимаваш? Все още ли си в шпионажа?

— Не. Вече нямам нищо общо с него.

— Каква загуба! Да се откажат от такова способно момче като теб!

— Ами ти, Бакенбарде? Как си?

— О, вече съм твърде стар, за да служа на страната.

— Няма ли шпиони в днешно време?

— Сигурно ги има много, но предполагам, че с тях се занимават умните момчета. Тези, които излизат от университетите и отчаяно се

нуждаят от работа. Къде живееш сега? Изпратих ти картичка за Коледа. Всъщност пуснах я през януари, но се върна с надписа „Непознат на този адрес“.

— Живея в провинцията, близо до морето. В Холоукуей.

— Холоукуей. Холоукуей? Като че ли си спомням за това място. Май нещо по твоята част се беше разиграло там, нали?

— Не е било по мое време — отвърна Томи. — Научих едва когато отидохме да живеем там. Легенди от миналото. От преди шейсет години.

— Не беше ли свързано с подводница? Нещо за плановете на една подводница, които били продадени на някого. Не помня тогава на кого продавахме. Може да е било на японците, или руснаците, или... о, на всеки. Тогава се срещрахме с чуждите агенти в Риджънтс Парк. Нали разбираш, с някой от ранга например на трети секретар в посолство. Струва ми се, че в днешно време няма много красиви дами, заети с този бизнес, както беше на времето.

— Исках да те попитам някои неща, Бакенбарде.

— А! Давай. Знаеш ли, животът ми премина без особени събития. Марджъри... помниш ли Марджъри?

— Разбира се, че я помня. Дори бях тръгнал за сватбата ви.

— Спомням си. Но бе ти се случило нещо. Като че ли бе сбъркал влака. Вместо на този за Саутхол, се бе качил на този за Шотландия. Така или иначе не дойде. То и без това не стана.

— Не се ли ожени?

— О, ожених се. Но някак си не тръгна добре, не се получи. Бракът ми продължи година и половина. Тя се омъжи повторно. Аз не, но се справям добре. Живея в Литъл Полън. Има чудесно игрище за голф. Живея заедно със сестра си, която е вдовица. Наследи от съпруга си известна сума и двамата се справяме добре. Тя малко оглуша и не чува какво ѝ говоря, но не ми пречи особено. Просто трябва да ѝ говоря по-високо.

— Спомена, че си чувал за Холоукуей. Наистина ли е било свързано с шпионаж?

— Да ти кажа право, приятелю, беше толкова отдавна, че не си спомням подробностите. По онова време доста разбуни духовете. Разбираш ли, един чудесен млад морски офицер извън всякакво подозрение, стопроцентов англичанин, с максимални оценки за

надеждност, изведнъж се оказва предател. За пари... вече не помня кой му е плащал. Сигурно са били германците. Беше преди войната през 1914. Да, струва ми се, че за това става дума.

— Мисля, че е била замесена и жена — обади се Томи.

— Като че ли се споменаваше името Мери Джордан. Имай предвид, че и тогава не бях наясно със случая. Писаха по вестниците, че май му била съпруга... искам да кажа на морския офицер. Тя се свързала с руснаците и... не, не, говоря ти за нещо друго, обърквам случаите. Понякога се получава така, те всичките толкова си приличат. Съпругата си мислела, че той не получава достатъчно пари, което предполагам означава, че тя не е разполагала с достатъчно пари и така... Ама защо искаш да разровиш тази стара история? Какво общо имаш ти? Спомням си, че някога се бе замесил с човек от „Лузитания“ или с някой, който бе потънал с този кораб, или нещо такова. Ето виждаш ли, когато става дума за събития, случили се толкова отдавна, човек се обърква. Не си спомням кой от двамата ви бе замесен? Ти или жена ти?

— И двамата — напомни му Томи. — Беше преди толкова години, че вече и аз не мога да си спомня подробностите.

— Имаше и някаква жена, нали? Името ѝ беше Джейн Фиш или... Не беше ли Джейн Уейл?

— Джейн Фин — поправи го Томи.

— Къде е тя сега?

— Омъжи се за американец.

— Разбирам. Радвам се за нея. Приятно е да си говори човек със старите приятели и да си спомни за миналите времена. Разговорът винаги се завърта около това. Но напоследък се случва така, че старите приятели или са починали, което страшно те изненадва, защото не можеш да го допуснеш, или пък са си живи и здрави, което те изненадва още повече. Странен свят.

Томи се съгласи и замълча, защото към тях се приближи келнерът с обичайния въпрос какво ще поръчат. Преминаха на гастрономическа тема.

Същият следобед Томи имаше уредена още една среща. Този път беше с един тъжен човек с побеляла коса, който очевидно бе недоволен, че Томи му отнема от времето.

— Наистина не мога да кажа. Разбира се, че знам за какво говорите, но само в общи линии... по онова време много се шумеше... предизвика политически скандал... но, разбирате ли, наистина не разполагам с информация по този случай. Виждате ли, такива неща не се помнят дълго. Забравят се в мига, в който пресата се захване със следващия сочен скандал.

Позволи си обаче да сподели, че в живота му имало интересни случаи, когато съвсем неочаквано за него на бял свят се появява нещо или пък някоя дреболия предизвиква подозренията му.

— Е, ще се опитам да ви помогна. Идете на този адрес. Уредил съм ви среща. Човекът е приятен. Знае всичко. Той е от върховете, нали разбирате, от най-високо. Една от дъщерите ми му е кръщелница. Ето защо той се държи особено любезно с мен и с удоволствие би ми направил услуга. Попитах го дали иска да се срещне с вас. Обясних му, че искате да получите сведения от най-високо ниво. Казаха му няколко хубави думи за вас и той се съгласи. Оказа се, че е чувал за вас. Искате да се запознаете. Ще отидете при него в четири без петнайсет. Ето ви адреса. Това е една кантора в Сити. Познавате ли го?

— Не мисля — поклати глава Томи, вперил поглед във визитната картичка. — Не, не го познавам.

— Може и да сте го виждали. Няма как да не го запомните. На пръв поглед не бихте допуснали, че може да знае толкова много. Той е един такъв голям и жълт.

— О! Голям и жълт.

Тези думи не му подсказаха нищо.

— Той е от върховете — повтори сърдитият господин. — От най-високо. Отидете и се срещнете с него. При всички случаи ще ви каже нещо. Късмет.

Томи успешно се добра до въпросната кантора в Сити. Посрещна го един мъж между 35 и 40 и преценяващо го огледа. Държанието му съвсем не би могло да се нарече доброжелателно. Томи се почувства заподозрян в какво ли не — че носи скрита бомба, или че се готви да отвлече някого, или да заплаши с пистолет служителите. Притесни се.

— Имате среща с мистър Робинсън? За колко часа? Да, четири без петнайсет. — Той погледна в един бележник и продължи: — Мистър Томас Бересфорд?

— Да — отвърна Томи.

— Моля подпишете се тук.

Томи се подписа и погледна въпросително.

— Джонсън! — провикна се мъжът.

Сякаш от нищото се появи един младеж, около двацет и три годишен, който изглеждаше много нервен.

— Да, сър?

— Заведи мистър Бересфорд на четвъртия етаж в кабинета на мистър Робинсън.

Младежът поведе Томи към асансьора. Това техническо устройство изглежда искаше да изрази личното си отношение към онези, които го ползват. Вратата му се отвори. Томи едва успя да влезе, когато зад него тя започна да се затваря и едва не заципа дрехите му.

— Хладен следобед — обади се Джонсън, очевидно изпълнен с желание да демонстрира приятелско отношение към посетителя, на когото бяха разрешили да се доближи до един от най-висшите.

— Да — съгласи се Томи, — напоследък следобедите са хладни.

— Някои казват, че причината е в замърсяването на въздуха, други — че е природният газ, който извличат от Северно море — продължи компетентно Джонсън.

— Така ли? Не съм чувал — смути се Томи.

— Струва ми се малко вероятно — рече младежът.

Минаха втория етаж, после третия и накрая стигнаха на четвъртия. Томи едва успя да избегне хватката на затварящата се врата. Джонсън го поведе по коридора. Спряха пред една врата и младежът почука. Отвътре се чу покана да влязат. Той отвори вратата и прекрачи прага.

— Мистър Бересфорд, сър — обяви мазно Джонсън. — По предварително уговорена среща.

После излезе и затвори вратата след себе си. Томи пристъпи напред. В стаята имаше огромно бюро, което сякаш я изпълваше цялата. Зад него седеше един внушителен мъж както на височина, така и на тегло. Лицето му беше много едро и жълто. Отговаряше точно на описанието, което бяха дали на Томи. Зачуди се от каква ли националност е? Можеше да е от всяка. Накрая реши, че със сигурност е чужденец. Германец, може би? Или австриец? Може би дори японец? А пък можеше да си е чист англичанин.

— А! Мистър Бересфорд!

Мистър Робинсън стана и му подаде ръка. Томи я пое и каза:

— Моля да ме извините, че ще ви отнема малко време.

Имаше чувството, че все пак е виждал мистър Робинсън преди. Някой му го беше показал. Както и да е, изглежда тогава Томи доста се бе притеснил, защото очевидно мистър Робинсън е бил много важна личност, а както изглежда и сега продължаваше да бъде. Веднага го почувства.

— Останах с впечатлението, че искате да научите нещо, както ме информира накратко вашият приятел, как му беше името...

— Надявам се... Искам да кажа, че вероятно не биваше да ви тревожа за това.. Едва ли е толкова важно. Просто... просто...

— Просто едно предположение?

— Предположение на съпругата ми.

— Чувал съм за нея. За вас също. Спомням си последния ви случай. Как беше? „М и Н“ или „Н и М“. Добре си спомням фактите. Успяхте да хванете онзи офицер, който уж беше английски морски офицер, а всъщност бе швабски шпионин. Аз все още ги наричам шваби. Е да, зная, че сега нещата са по-различни. Вече сме заедно в Общия пазар. Както се казва, в една каруца сме. Тогава вие много добре се справихте. Свършихте чудесна работа, както и съпругата ви. Сетихте се за онази книжка с детски стихчета. Добре си спомням. — Той издекламира едно стихче. — От него започна всичко. То ви помогна да разплетете цялата история.

— Странно, че си го спомняте — рече с дълбоко уважение Томи.

— Разбирам изненадата ви. Човек винаги се изненадва, когато и някой друг помни факти, свързани с него. Стихчето ми изплува в съзнанието сега. В него се криеше ключът към загадката, а пък е толкова глупаво, че едва ли някой би допуснал.

— Да, добре го бяха измислили.

— А сега за какво става дума? С какво сте се захванали?

— Всъщност с нищо особено — промърмори Томи. — Просто...

— Хайде, разкажете ми. Не бива да се притеснявате. Разкажете ми цялата история. Седнете, отпуснете се. Опънете краката си. Сигурно не знаете или вече знаете, че когато човек навлезе в години, много е важно да щади краката си.

— Вече съм достатъчно стар, за да го знам — каза Томи. — От бъдещето няма какво друго да очаквам освен, когато настъпи моментът, бял саван.

— На ваше място не бих говорил така. Уверявам ви, че когато минете определена възраст, можете да продължите да живеете едва ли не вечно. За какво става дума?

— Накратко, двамата със съпругата ми си купихме нова къща. Около преместването настъпи голяма суматоха и...

— Зная — прекъсна го мистър Робинсън. — Зная какво се получава. Електротехниците лаят по пода и дълбаят дупки, в които после се спъваш...

— Хората, които ни продадоха къщата, имаха много книги и предложиха да ни оставят част от тях. Повечето са детски книжки. Нали разбирате, от онези, които сме чели като малки.

— Спомням си ги.

— В една от книжките, която съпругата ми започна да чете, открихме подчертани букви. Когато ги съединихме, се получиха изречения. И... онова, което ще ви кажа, ще ви се стори ужасно глупаво...

— Звучи ми обнадеждаващо. Ако ми кажат, че нещо звучи глупаво, в мен винаги изниква желание да го чуя.

— Изреченията са: „Мери Джордан не умря от естествена смърт. Беше някой от нас. Мисля, че знам кой.“

— Много интересно — отбеляза мистър Робинсън. — Досега никога не съм попадал на подобна загадка. „Мери Джордан не умря от естествена смърт“. И кой го е написал? Успяхте ли да разберете?

— Очевидно едно момче. По-точно юноша. Фамилията му е Паркинсон. Това семейство е живяло в къщата. Предполагаме, че е бил едно от децата им. Александър Паркинсон. Погребано е в двора на църквата.

— Паркинсон... — промърмори замислено мистър Робинсън. — Чакайте малко. Нека си помисля. Паркинсон... да, знаете ли, преди години това име бе свързано с един случай. Но човек не винаги си спомня кой точно, за какво и къде.

— Ние любопитствахме да научим коя е Мери Джордан — продължи Томи.

— Защото не е починала от естествена смърт. Да, предполагам, че това е по вашата част. Но изглежда много странно. Какво открихте за нея?

— Абсолютно нищо — отвърна Томи. — Като че ли в селото почти не я помнят. Все пак някой спомена, че тя е била нещо като днешните момичета „au pair“ или пък е била гувернантка. Никой не си спомня дали е била мамзел или фройлайн. Както виждате, доста е трудно.

— И е починала. От какво?

— Някой е набрал от градината листа от попадийно семе заедно с тези на спанак. Станало е случайно. Те са ги изяли. Количеството им обаче не е било такова, че да умъртви човек.

— Сигурно е било така — съгласи се мистър Робинсън. — Но ако после сложите в кафето на Мери Джордан или в коктейла ѝ определена доза дигиталисов алкалоид, впоследствие всички ще решат, че листата от попадийно семе са причината и е било нещастен случай. Но Александър Паркър, или както там се казваше момчето, се е досетило. Умно дете е било, а? Нещо друго, Бересфорд? Кога се е случило всъщност? Първата световна война, Втората или преди тях?

— Преди. Сред старите жители на селото се носи мълвата, че тя е била немска шпионка.

— О, да! Сетих се за този случай. Предизвика голям скандал. За всеки германец, който е работил в Англия преди 1914 година се е говорело, че е шпионин, а за всеки замесен английски офицер, че бил „извън всякакво подозрение“. Винаги се отнасям скептично към човек, който е „извън всякакво подозрение“. Случило се е отдавна и не мисля, че през последните години нещо е писано по този повод. Имам предвид, че от време на време, за радост на читателите, в пресата се появяват статии, написани въз основа на секретни архивни документи.

— Да. Но обикновено са доста повърхностни — вметна Томи.

— Така е. Този случай бе свързан с някакви планове за нова подводница, които били откраднати. Имало нещо и за авиацията. По онова време много се работеше в тази насока. Както се досещате, общественият интерес е бил силно изострен. Имало е и политическа страна. Били замесени известни политици. Разбирате ли, някои хора казват: „Той е напълно почтен човек.“ В политиката определението „напълно почтен човек“ е точно толкова опасно, колкото „извън

всякакво подозрение“ в армията. „Напълно почтен“! Ами как ли пък не! Спомням си през последната война, че някои хора съвсем не се оказаха толкова почтени, колкото ги мислехме. Имаше един човек от нашите среди, които живееше някъде близо до вас. Струва ми се имаше една малка виличка на брега на морето. Възхваляваше Хитлер и имаше доста последователи. Твърдеше, че единственият шанс за нас е да се съюзим с него. Представяте ли си! А изглеждаше толкова благороден. В същото време имаше и някои прекрасни идеи. Искаше да премахне бедността и несправедливостта. Все такива възвишени неща. Дааа... Свиреше на струната на фашизма, без да го нарича фашизъм. Свърза се с испанците, с хората на Франко. И, разбира се, с милия стар Мусолини. Да, преди всяка война стават такива работи. Неща, които не се появяват на бял свят и малко хора ги знаят.

— Вие изглежда знаете всичко — отбеляза Томи. — Моля за извинение. Изразих се малко грубо. Но наистина е много вълнуващо да попаднеш на някой, който знае всичко.

— Е, може да се каже, че винаги съм бил в центъра на събитията. Научавал съм това онова. Човек какво ли не научава! А дочувах по нещичко и от хора, които бяха вътре в играта и доста знаеха. Предполагам, че вече сам започвате да го разбирате, нали?

— Да — кимна Томи. — Срецам се със стари приятели, които са се виждали с техни стари приятели, които пък знаят много и така онова, което те казват, стига до мен. Докато работехме активно, няхахме време за такива разговори, но сега понякога дочуваме доста интересни истории.

— Да — кимна мистър Робинсън. — Виждам накъде сте тръгнали... искам да кажа, накъде биете. Наистина е интересно, че сте попаднали на това.

— Проблемът е — продължи Томи, — че аз не съм сигурен... всъщност струва ми се, че двамата със съпругата ми се държим като глупаци. Купихме тази къща, защото ни хареса. Точно в такава къща искахме да живеем. Преустроихме я по наш вкус и се опитваме да придадем на градината нов облик. Никак не ми се ще отново да се забъркваме в подобни случаи. От наша страна е просто проява на любопитство. Преди много години се е случило нещо и човек просто не може да се въздържа да не мисли за него и да не се опита да разбере. Но няма смисъл. Няма да помогнем на никого.

— Зная. Вие просто искате да знаете. Е, така е устроен човек. Това ни кара да правим научни изследвания, да летим до Луната, да изследваме морското дъно, да търсим природен газ в Северно море, да търсим начин да добиваме кислород от морската вода, а не да използваме само това, което ни дават растенията и горите. И толкова много други неща. И всичко — само защото сме любопитни. Предполагам, че без любопитството човек би се превърнал в костенурка. Тя води изключително удобен живот. Цяла зима спи и, доколкото зная, не се храни с нищо друго освен с трева и то само през лятото. Сигурно животът ѝ не е интересен, но пък е много спокоен. От друга страна...

— От друга страна може да се каже, че човекът прилича повече на мангуста.

— Четете Киплинг. Радвам се. Според мен днес Киплинг не се оценява достатъчно. Беше прекрасен човек и е много забавно да се четат неговите книги. Разказите му са впечатляващи. Не мисля, че достатъчно го ценим.

— Вижте, не искам да се правя на глупак — заяви Томи. — Не искам да се замесвам в неща, които не са моя работа. Освен това, бих казал, че те вече нямат значение за никого.

— Не можете да знаете — вметна мистър Робинсън.

— Трябва да знаете, че не аз се опитвам да открия нещо — запелтечи Томи, обзет от чувството за вина, че отнема времето на една толкова важна личност.

— Предполагам, че просто искате да задоволите любопитството на съпругата си. Чувал съм за нея, въпреки че, струва ми се, не съм имал удоволствието да се запознаем. Тя е прекрасен човек, нали?

— Да — съгласи се Томи.

— Приятно ми е да го чуя. Харесвам хората, които държат един на друг и се радват на брака си до дълбока старост.

— Сигурно ви приличаме на костенурки — пошегува се Томи. — Вече сме стари и уморени и въпреки че се радваме на добро здраве за нашата възраст, не искаме да се забъркваме в нищо. Просто...

— Зная, зная — закима мистър Робинсън. — Престанете да се извинявате. Искате да научите. Точно като мангустата. Мисис Бересфорд също. Пък и от онова, което съм чувал за нея, тя ще намери начин да научи.

— Мислите, че тя има по-голям шанс от мен?

— Мисля, че не сте толкова любопитен, колкото нея, но съм убеден, че можете да доведете нещата докрай, защото сте професионалист. Умеете да намирате източници. А не е лесно да се намерят източници за събития от преди толкова години.

— Ето защо се чувствам ужасно, че ви притеснявам. Но сам не бих се решил. Беше Бакенбарда. Имам предвид...

— Знам кого имате предвид. Има бакенбарди, които приличат на агнешки котлети и някога много се гордееше с тях. Затова го нарекоха така. Приятен човек. Навремето вършеше добра работа. Изпратил ви е при мен, защото е знаел, че аз бих се заинтересувал от подобен случай. Знаете ли, много отдавна започнах да се ровя в това-онова и да разкривам кое как е.

— Да. И сега сте по върховете.

— Кой ви го каза? — сопна се мистър Робинсън. — Пълни глупости!

— Не мисля, че са глупости — усмихна се Томи.

— Е, някои достигат до върховете, а други усещат натиска на върховете. Бих казал, че повече или по-малко последното важи за мен. Повечето от случаите, с които съм се занимавал, ми бяха наложени.

— Като онзи в... Франкфурт, нали?

— О, значи мълвата е стигнала до вас? Така или иначе вече не мисля за тях. Едва ли някой още ги помни. Няма да откажа да ви дам информация. Сигурно знам отговора на повечето от въпросите ви. От онова, което е станало толкова отдавна, може да изникне нещо, което да се окаже интересно днес. Човек може да си обясни някои събития, които се случват сега. Не бих пренебрегнал тази възможност. И все пак бих ви посъветвал — струва си да се тревожите. Струва си да търсите хора, които помнят за тези събития. Струва си да откриете какво се е случило преди толкова години. Ако се доберете до сведения, които според вас могат да ме заинтересуват, просто ми се обадете. Ще си измислим парола. Така ще се почувстваме отново млади, ще почувстваме, че нещо зависи от нас. Какво ще кажете за „Желирани киселици“? Ще ми кажете, че жена ви е направила желирани киселици и дали не бих искал да ги опитам. А аз ще знам за какво става дума.

— Искате да кажете, ако открива нещо за Мери Джордан. Не мисля, че има смисъл да продължаваме. Все пак тя е мъртва.

— Да. Мъртва е. Но... виждате ли, понякога човек си изгражда погрешни представи за хората само защото е дочул някаква мълга или пък е прочел нещо.

— Искате да кажете, че аз съм си изградил погрешна представа за Мери Джордан? Искате да кажете, че тя изобщо не е важна?

— О, тя може и да е била много важна — рече мистър Робинсън и погледна часовника си. — Боя се, че трябва да приключваме. След десет минути очаквам един приятел. Ужасен досадник е, но е във висшите правителствени среди, а нали знаете какъв е животът днес. Правителството! Трябва навсякъде да се съобразявате с него. В службата, вкъщи, в магазина, показват ви го по телевизията. В днешно време имаме нужда от повече личен живот. Тази малка забавна игра, която двамата със съпругата ви си устройвате, е в личния ви живот и можете да гледате на нея от тази позиция. Кой знае, може и да откриете нещо интересно. Е, може и да не откриете. За сега не мога да ви кажа нищо повече. Зная някои факти, които вероятно никой друг не знае и с течение на времето ще ви ги кажа. Но всички са мъртви и не съм сигурен, че си струва. Все пак ще ви съобщя един факт, който може да ви помогне в разследването. Чел сте за онзи случай, делото срещу офицер, как му беше името... забравил съм го... беше съден за шпионаж, получи строга присъда и я излежа. Бе предател и си получи заслуженото. Но Мери Джордан...

— Да?

— Искате да знаете нещо за Мери Джордан? Както ви казах, ще ви съобщя един факт, който ще повлияе на гледната ви точка. Мери Джордан беше... е можете да я наречете шпионин, но не беше немски шпионин. Не беше шпионин на противника. Чуйте ме, момчето ми. Не мога да се въздържа да не ви кажа „момчето ми“. — Мистър Робинсън сниши гласа си и се наведе напред през бюрото си. — Тя беше наш човек.

КНИГА ТРЕТА

ГЛАВА ПЪРВА

МЕРИ ДЖОРДАН

— Но това променя всичко! — каза възбудено Тапънс.

— Да — съгласи се Томи. — Да. Беше... беше като шок.

— Защо ти го каза?

— Не зная — отвърна Томи. — Според мен поне поради две-три причини.

— Той... как изглежда, Томи? Не си ми казал.

— Ами той е жълт. Жълт и голям, и дебел и съвсем, съвсем обикновен, но в същото време усещаш, че в него има нещо необикновено. Той е... както се изрази моят приятел, един от върховете.

— Изразяваш се така сякаш става дума за някой поп-певец.

— Човек свиква с тези термини.

— Да, но защо ти го е казал? То със сигурност ще ни помогне да разкрием нещо, което той вероятно не е искал да ни каже директно.

— Било е много отдавна и всичко е приключило. Предполагам, че вече няма никаква връзка с настоящето. Само си помисли колко много неща излизат наяве от архивите. Вече няма скрито-покрито. Всичко излиза на бял свят така, както е било. Какво е написано или казано по определен въпрос или събитие, за което обаче никой нищо не е разбрал.

— Когато говориш така, ме караш да се чувствам ужасно объркана. Като че ли всичко ми изглежда неправилно.

— Какво искаш да кажеш с това, че всичко ти изглежда неправилно?

— Неправилен е начинът, по който ние сме гледали на случая. Имам предвид... какво всъщност имам предвид?

— Продължавай — подкани я Томи. — Трябва да знаеш какво имаш предвид.

— Ами това, което казах. Неправилно е. Открихме подчертаните букви в „Черната стрела“ и изреченията ни се сториха смислени. Някой ги беше подчертал, вероятно онова момче Александър. Искал е да

съобщи, че някой от семейството или от къщата е виновен за смъртта на Мери Джордан. Ние не знаехме коя е Мери Джордан и това много ни смути.

— Права си — съгласи се Томи.

— За да бъдем точни, теб те смути по-малко, отколкото мен. Не успях да открия нищо съществено за нея. Поне...

— Ти откри, че очевидно е била немски шпионин. Нали така?

— Да, така си мислех и вярвах, че е истина. Но сега...

— Сега разбираме, че не е истина. Било е точно обратното.

— Тя е била английски шпионин.

— Е, сигурно е работила в английското разузнаване или в Службите за сигурност, или нещо такова. Дошла е тук с определена задача. Да открие нещо за... как се казваше? Бих искал да имам по-добра памет за имена. Имам предвид онзи морски офицер или какъвто там е бил. Онзи, който е продал тайната за подводницата или нещо такова. Струва ми се, че тук са били струпани много немски агенти. Прилича ми на последния ни случай. Готвели са се за нещо сериозно.

— Така изглежда. И вероятно тя е била изпратена тук да открие какво става.

— Разбирам.

— Така че „един от нас“ не означава онова, което си мислихме. Според мен става дума за някой, който е живеел в селото, но по някакъв начин е бил свързан с къщата или е идвал по определени поводи. Тя умира не от естествена смърт, а защото някой се е досетил какво прави. Александър пък е разбрал всичко.

— Сигурно се е преструвала, че шпионира в полза на немците — предположи Тапънс. — Сприятелила се е с онзи офицер.

— Нека го наречем офицер Х — предложи Томи, — за да ни е по-лесно.

— Добре, добре. Офицер Х. Тя се е сприятелила с него.

— В селото е живеел също и вражески агент — продължи Томи. — Ръководител на голяма организация. Сигурно е живеел в някоя малка къщичка близо до кея и е пропагандирал, че за нас би било най-добре да се съюзим с Германия и да вървим заедно напред. Нещо такова.

— Толкова е объркващо — простена Тапънс. — Планове, секретни документи, заговори, шпионаж... така се обърках. Както и да

е, оказа се, че сме тръгнали в грешна посока.

— Не мисля, че е така.

— Защо?

— Защото, ако Мери Джордан е била тук, за да открие нещо и го е направила, то те... имам предвид не само офицер Х, защото трябва да са били замесени още хора... то те са разбрали, че тя ги е разкрила...

— Моля те не ме обърквай още повече — простена отново Тапънс. — Много се обърквам, когато говориш така. А сега продължи.

— Добре. Та когато са разбрали, че са разкрити, трябвало е...

— Да й запушат устата — досети се Тапънс.

— Изрази се доста грубичко — вметна Томи.

— Както и да е, трябвало е да я накарат да замълчи, преди да е успяла да докладва какво е открила.

— Струва ми се, че има още нещо — рече Томи. — Вероятно се е добрала до нещо важно. До някакви документи или писма, които са били изпращани или предавани на някого.

— Да, разбирам какво имаш предвид. Трябва да търсим сред много по-широк кръг от хора. Но ако при грешката със зеленчуците е трябвало да умре само тя, не разбирам защо Александър е написал „един от нас“. Очевидно не е бил някой от неговото семейство.

— Може да се е случило така — предположи Томи. — Не е било необходимо да бъде човек от къщата. Много е лесно да откъснеш листа, които си приличат, да ги размесиш и да ги занесеш в кухнята. Мисля, че такова количество не може да причини смърт. Просто хората, които са яли от това ядене, ще се почувстват зле и ще повикат лекар. Лекарят ще прати храната за анализ и ще открият, че някой е сбъркал зеленчуците. Той не би допуснал, че е направено нарочно.

— Но в такъв случай или всички е трябвало да умрат — прекъсна го Тапънс, — или по-скоро всички да се почувстват зле, но без да има смъртен случай.

— Не е точно така. Да допуснем, че са искали конкретен човек, Мери Джордан, да умре и са решили да я отровят. Сложили са й нещо в коктейла преди обяда или вечерята, или пък в кафето след храна. Всъщност са й сложили дигиталин или аконит, или нещо друго, което се съдържа в листата на попадийното семе.

— Мисля, че аконита се съдържа във вълчето биле — прекъсна го Тапънс.

— Не ми се прави на голяма умница — сопна ѝ се Томи. — Въпросът се свежда до това — всеки получава умерена доза от отровното растение и всички се чувстват умерено зле. Но един човек умира. Не разбираш ли? Помисли си до какъв извод биха стигнали, ако повечето хора са се почувствали зле след онази храна, но след като са я проверили и са открили, че е станала грешка. Изводът е, че такива неща се случват. Понякога хората объркват гъбите. Децата бъркат къпините с кучето грозде, защото си приличат. Стават грешки, но от тях рядко се умира. В случая един от тях умира и е много лесно да се допусне, че е бил например алергичен. Така случаят има напълно логично обяснение. Виждаш ли, би се приписало на грешката и на никой не би му дошло наум да търси друга причина, или пък да заподозре, че се е случило нещо друго в онзи злокобен ден...

— Тя сигурно се е почувствала зле като всички останали, а после на другата сутрин са сложили истинската отрова в чая ѝ — прекъсна го пак Тапънс.

— Тапънс, сигурен съм, че имаш безброй предположения, но моля те задръж ги за малко.

— Що се отнася до тази част, да — не му обърна внимание Тапънс. — Ами другите неща? Кой, какво и кога? Кой е бил този „един от нас“ или по-скоро „един от тях“? Кой е имал възможността да го направи? Някой, който е бил на гости тук, може би приятел на други хора? Някой, който е донесъл писмо, в което се е казвало: „Бъди внимателен с моята приятелка, еди-коя си, която ми е на гости. Тя с нетърпение очаква да разгледа красивата ти градина.“ Или нещо такова. Би станало много лесно.

— Съгласен съм.

— В такъв случай — продължи Тапънс, — вероятно в къщата все още има нещо, което би обяснило онова, което ми се случи и вчера, и днес.

— Какво ти се случи вчера, Тапънс?

— Колелата на Възлюбената, с която се спусках надолу по хълма, изскочиха и аз се претърколих в треволяка. Щях почти... е, щеше да ми се случи злополука. Глупавият стар Айзак, трябваше да

провери дали всичко ѝ е наред. Преди да я взема, той ми каза, че го е направил и че всичко е наред.

— А не беше ли?

— Не. После ми обясни, че е останал с впечатлението, че някой си е играл с нея и е пипал колелата. Затова изскочили.

— Тапънс, не мислиш ли, че това е втората или третата злополука, която ни сполетява, откакто сме тук. Спомняш ли си, че онази лавица в библиотеката едва не се стовари върху мен.

— Искаш да кажеш, че някой иска да се отърве от нас? Но това означава...

— Това означава — продължи мисълта ѝ Томи, — че има нещо. Нещо, което е тук, в тази къща.

Двамата се спогледаха. Настъпи момент на размисъл. Тапънс три пъти си отвори устата, но се отказа и продължи да мисли намръщена. Пръв се обади Томи.

— Какво ти каза той? Какво ти каза за Възлюбената? Имам предвид старият Айзак.

— Че е трябвало да се очаква, защото е била много стара и разнебитена.

— Но нали ти е споменал, че някой я е пипал?

— Да, беше категоричен. Каза ми: „Ах тези младоци, опитвали са се да се возят на нея. Май са ѝ сваляли колелата.“ Аз обаче не съм виждала тук никого от тях. Но сигурно те не са искали да ги видя. Вероятно са издебнали момента, в който ме няма вкъщи. Попитах го дали не е направено нарочно.

— И той какво ти каза? — полюбопитства Томи.

— Не знаеше какво да ми отговори.

— Предполагам, че е било злонамерено — рече Томи. — Хората понякога правят такива неща.

— Да не би да се опитваш да ми кажеш, че някой е знаел, че аз ще взема Възлюбената, за да се повозя на нея и е направил така, че колелата да изхвъркнат и аз... О, но това са глупости, Томи.

— Може и да звучи като глупост — рече Томи, — но понякога само така изглежда. Зависи кога и как се е случила и защо.

— Не разбирам какво имаш предвид под защо?

— Можем да се опитаме да разгадаем защо се е случило — обясни ѝ Томи.

— Не те разбирам.

— Може би някой иска да се махнем оттук.

— И защо ще иска? Ако желае да купи къщата, може просто да ни попита или да ни направи предложение.

— Да, права си.

— Чудя се... доколкото си спомням, освен нас, за тази къща нямаше други клиенти. Поне аз останах с такова впечатление. Цената ѝ бе доста ниска, защото беше стара и се нуждаеше от сериозен ремонт.

— Не мога да повярвам, че някой иска да се махнем оттук — каза Томи. — По-вероятно се е разтревожил, че душиш наоколо, задаваш твърде много въпроси и откриваш разни неща в книгите.

— Имаш предвид, че съм разровила неща, които някой не иска да бъдат ровени?

— Нещо такова — рече Томи. — Ако изведнъж решим, че тук не се чувстваме добре и че нещо ни притеснява, ще обявим къщата за продан и ще си отидем. Тогава всичко ще е наред. Те ще са доволни. Не мисля, че те...

— Кой са тези „те“?

— Нямам представа. Това трябва да разберем. За сега сме само Ние и Те. Не бива да го забравяме.

— Ами Айзак?

— Какво за него?

— Не знам, чудя се дали не е замесен.

— Той е възрастен човек, живее тук отдавна и сигурно знае разни работи. Мислиш ли, че ако някой му даде пет лири, той би се изкушил да почовърка колелата на Възлюблената?

— Не, не мисля — заяви Тапънс. — Според мен не му стига ум за тази работа.

— Това не е въпрос на ум — изрази мнението си Томи. — Единственото, което трябва да направи, е да прибере банкнотата и да извади болтовете от колелата или да пипне тук-там, така че следващия път, когато се спуснеш по хълма... уж случайно да те сполети нещо.

— Мисля, че си въобразяваш и говориш глупости — сопна му се Тапънс.

— Е, и ти вече на няколко пъти си въобразяваш глупости.

— Да, но те не противоречат на нещата, които научихме.

— В резултат на моите разследвания или проучвания, наречи ги както искаш, се оказва обаче, че сме имали погрешни представи.

— Имаш предвид, че онова, което ми каза преди малко, обръща всичко надолу с главата. Вече знаем, че Мери Джордан не е била вражески агент, а английски. Била е тук със задача и вероятно я е изпълнила.

— Хайде да си изясним нещата в съответствие с новата информация, която имаме — предложи Томи. — Задачата на Мери Джордан е била да открие нещо.

— Вероятно нещо, свързано с офицер Х. Томи, трябва да разбереш името му. Толкова е безлично да го наричаме само офицер Х.

— Добре, но нали знаеш колко е трудно.

— Така, тя е разбрала и е докладвала. И сигурно някой е отворил писмото ѝ.

— Какво писмо? — изненада се Томи.

— Писмото, което е написала до нейната „свръзка“.

— Разбрах.

— Мислиш ли, че е възможно свръзката ѝ да е бил баща ѝ, дядо ѝ или някой роднина.

— Малко вероятно. Не смятам, че така се постъпва. Освен това името Джордан сигурно не е истинското ѝ име. Предполагам, че са решили, че е подходящо, защото по никакъв начин не намеква за евентуалния ѝ немски произход. Вероятно тя е работила за нас под това име.

— Сигурно е започнала в чужбина — предположи Тапънс. — И като каква ли е дошла тук?

— О, не зная. Мисля, че ще трябва да се върнем към самото начало, за да го открием.

— Така или иначе — продължи Тапънс, — тя е дошла тук, открила е нещо, което и или е успяла да го предаде, или не. Може да не е писала писмо. Може да е отишла до Лондон и да е докладвала на някого. Например срещнала се е с някой в Риджънтс Парк.

— Да, такъв е обичайният сценарий, нали? — рече Томи. — Срещаш се в Риджънтс Парк с някой служител от посолството, с което имаш тайно споразумение и...

— Или скриваш разни неща в хралупата на някое дърво. Мислиш ли, че така са постъпвали? Изглежда ми малко вероятно.

Подобно държание подхожда повече на влюбени, които си разменят любовни писма.

— Според мен точно това е била целта. Само че любовните писма са съдържали закодирана информация.

— Каква блестяща идея! — възкликна Тапънс. — Но предполагам, че те... О, Боже, било е толкова отдавна! Колко е трудно да се открие каквото и да било. Колкото повече научаваме, толкова повече се забъркваме. Но ние няма да се откажем, нали, Томи?

— За сега няма — въздъхна той.

— Но на теб ти се иска, нали?

— Почти. Да. Доколкото аз виждам нещата...

— Не мога да си представя, че можеш да се откажеш — прекъсна го Тапънс. — А и ще ти е много трудно да ме накараш аз да се откажа. Ще продължа да си мисля и да се тревожа. Сигурно бих престанала да се храня...

— Въпросът е... ние донякъде знаем за какво става дума. Шпионаж. Шпионаж от противника, който е имал определени цели. До някои от тях са се добрали, до други не. Но ние не знаем кой е бил замесен. Имам предвид на страната на противника. Тук са живеели хора, които са били от Службите за сигурност. Били са предатели, но са се представяли за лоялни служители.

— Да, мисля, че си на прав път — съгласи се Тапънс. — Изглежда ми напълно възможно.

— Задачата на Мери Джордан е била да влезе във връзка с тези хора.

— С офицер Х?

— Да, или пък с приятелите му, и да разбере какво правят. И очевидно за това е трябвало да дойде тук...

— Мислиш ли, че Паркинсонови... изглежда отново трябва да се върнем към тях, за да си изясним нещата... мислиш ли, че Паркинсонови са били в играта? Че са били на страната на врага?

— Не ми се струва вероятно — поколеба се Томи.

— Тогава не разбирам.

— По-скоро къщата им е била използвана.

— Къщата? Но след тях в нея са живели и други хора, нали?

— Да, но не мисля, че са били като... като теб, Тапънс.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами едва ли са се интересували от стари детски книжки, а още по-малко са се ровели в тях. Били са от нормалните мангусти. Просто са си живеели тук. Предполагам, че таванските стаи с книгите са били на прислужниците и никой друг не е влизал в тях. Може да има нещо скрито в тази къща, скрито от Мери Джордан на подходящо място, от което някой да дойде и да го вземе, или пък на нея да ѝ е удобно да го вземе, за да го занесе в Лондон или някъде другаде, например посещение при зъболекар, среща със стара приятелка и така нататък. Никак не е трудно. Добрала се е до нещо, документ или информация, и го е скрила в тази къща.

— Да не би да мислиш, че все още е тук? — попита Тапънс.

— Не знам. Не ми се вярва, но не можем да бъдем сигурни. Някой обаче се страхува, че ние можем да го открием или вече сме го направили. Ето защо искат да ни накарат да напуснем къщата. Безспорно искат да вземат онова, което си мислят, че сме открили. Сигурно много години безрезултатно са го търсили и след като не са го намерили са решили, че е скрито някъде другаде.

— О, Томи! — възкликна Тапънс. — Става много вълнуващо, нали?

— Но това са само наши догадки, Тапънс — върна я на земята Томи.

— Хайде сега, Томи, не бъди такъв сухар. Ще преровя навсякъде.

— Какво възнамеряваш да правиш? Да разкопаеш градината?

— Не! Ще търся на тавана, по шкафовете, из гардеробите... Кой знае? О, Томи!

— О, Тапънс! Как си мечтаехме за тихи и спокойни старини.

— Никакво спокойствие за пенсионерите! — заяви бодро Тапънс. — А! Хрумна ми една идея.

— Каква?

— Трябва да си поговоря с пенсионерите от клуба. Досега не се бях сетила за тях.

— За Бога, Тапънс, бъди внимателна. Струва ми се, че ще е по-добре да си стоя вкъщи и да те наглеждам. Но утре ще трябва да отида до Лондон, за да продължа проучването.

— Аз пък ще направя някои проучвания тук — заяви Тапънс.

ГЛАВА ВТОРА ПРОУЧВАНИЯТА НА ТАПЪНС

— Надявам се, че не ви притесних, като дойдох така — рече Тапънс. — Помислих си, че ще е по-добре предварително да ви се обадя, да не би да сте заета или пък да ви няма, но ако ви преча, веднага ще си тръгна. Няма конкретен повод за посещението ми. Искам да кажа, че няма да се обидя, ако ми кажете, че сега не ви е удобно.

— О, толкова се радвам да ви видя, мисис Бересфорд! — възкликна мисис Грифин.

Тя се облегна назад на стола си, за да се настани по-удобно и с видимо удоволствие се загледа в Тапънс. Лицето на гостенката излъчваше леко смущение.

— Знаете ли — продължи мисис Грифин, — много ми е приятно, когато нови хора идват да живеят в селото. Така сме свикнали да се гледаме един друг, че едно ново лице или, ако ми позволите така да се изразя, две нови лица, са истинско удоволствие. Повярвайте ми! Надявам се, че ще приемете да дойдете на вечеря някой ден. Не зная по кое време съпругът ви се прибира. Той сякаш често ходи в Лондон, нали?

— Да — кимна Тапънс. — Много любезно от ваша страна. Надявам се, че и вие ще ни посетите, когато привършим с ремонтите. Все си мисля, че свършваме и все се появява още нещо за довършване.

— С къщите обикновено е така — отбеляза мисис Грифин.

Тапънс вече знаеше от различните си източници на информация — прислужничките, стария Айзак, Гуенда от магазинчето в пощата — че мисис Грифин е вече на деветдесет и четири. Седеше много изправена, очевидно за да избегне ревматичните болки в гърба, държеше се приятелски и затова изглеждаше по-млада. Със сбръчканото си лице, обрамчено от бели коси и увитата си в шал глава, тя напомняше на Тапънс за две от лелите ѝ. Носеше бифокални очила и слухово апаратче, което, според Тапънс, използваше рядко.

Изглеждаше много бодра и бе напълно възможно да доживее до сто, а защо не и до сто и десет години.

— С какво се занимавате напоследък? — попита мисис Грифин.
— Предполагам, че електротехниците вече са свършили. Дороти, искам да кажа мисис Роджърс, ми каза. Преди работеше като камериерка при мен, а сега идва два пъти седмично да чисти.

— Да. Слава Богу, електротехниците приключиха — отвърна Тапънс. — Постоянно се спъвах в дупките, които оставяха. Знаете ли, може да ви прозвучи малко глупаво, наминах да ви видя, защото... сигурно ще си помислите, че е много глупаво... занимавах се с... подреждах старите книги на лавиците, купихме ги заедно с къщата, повечето от тях са детски книжки от преди много години, но сред тях открих някои от любимите ми.

— О, да, напълно разбирам. Изкушили сте се да препрочетете някои от тях. „Затворникът в Зенда“ например. Баба ми я четеше. После аз самата също я прочетох. Наистина е много забавна. И романтична. Мисля, че тя беше първата романтична книжка, която ми позволиха да прочета. Нали разбирате, по онова време не се поощряваше четенето на романи. Наричаха ги измислици. Майка ми и баба ми не ми разрешаваха да чета романи сутрин. Тази половина от деня беше определена само за исторически или сериозни книги. Считаше се, че романите са за удоволствие и можех да ги чета само следобед.

— И при мен беше така — рече Тапънс. — В къщата намерих много романи, които бих искала да прочета отново. Например от мисис Моулсуърт.

— „Стаята с гоблените“? — сети се веднага мисис Грифин.

— Тя е една от любимите ми.

— Аз пък повече харесвах „Фермата на четирите вятъра“.

— И нея я имам, както и много други, от различни автори. Така или иначе стигнах до най-долната лавица и открих, че там има дупка. Сигурно се е получила, когато са размествали мебелите. Извадих доста неща от нея. Най-вече разкъсани книги. А сред тях беше и това. — Тя показва един пакет, увит в кафява хартия. — Споменник за рожден ден — обясни Тапънс. — От едно време. Намерих името ви, написано вътре. Спомних си, че моминското ви име е Морисън. Унифред Морисън. Нали така ми казахте?

— Да, скъпа, точно така.

— Та след като намерих името ви написано в Споменника, се запитах дали няма да ви е забавно да ви го донеса да го видите. Може да има и други интересни неща за вас, например имената на стари приятелки.

— Много мило от ваша страна, скъпа. С удоволствие ще го разгледам. Когато човек остарее, намира за много забавни случките от миналото. Толкова е любезно от ваша страна, че сте се сетили.

— Малко е поразкъсан и овехтял — каза Тапънс и разви пакета.

— Знаете ли, по мое време всеки си имаше Споменник за рожден ден. После сякаш изчезнаха. Този може би е един от последните. Всички момичета от училището, в което ходех, имаха Споменник за рожден ден. Нали разбирате, пишете името си в Споменника на приятелката си, а тя пък пише своето във вашия. — Тя го пое от Тапънс, отвори го и промърмори: — О, Боже! Връща ме толкова години назад. Да. Да наистина. Ето Хелън Гилбърт. Да, да, разбира се и Дейзи Шерфийлд. Шерфийлд, да, спомням си я. Трябваше да носи онова нещо за зъбите. Май се казваше шина. Тя постоянно я махаше, защото не можеше да я понася. Ето и Еди Кроун, Маргарет Диксън. Повечето от тях имаха красив почерк. По-добър от този на днешните момичета. Днес ми е трудно да разчитам писмата на племенника си. Думите приличат на йероглифи. Човек трябва да гадае какво е написал. Моли Шорт. Как ме върнахте назад!

— Сигурно не всички са още... — Тапънс замълча, защото усети, че е на път да каже нещо нетактично.

— Предполагам, си мислите, че повечето не са вече между живите. Права сте, така е. И все пак не всички. Все още някои от приятелките ми от детските години са живи. Не живеят тук, защото се омъжиха и заминаха. На някои съпрузите бяха военни и ги изпратиха в чужбина, другите пък се разпръснаха по разни градове. Две от най-старите ми приятелки живеят в Нортънбърланд. Да, да, много интересно.

— Предполагам, че между приятелките ви не е имало някоя от семейство Паркинсон. Не видях тази фамилия в Споменника — отбеляза Тапънс.

— О, не, разбира се. Този Споменник е след тяхното време. Вие май искате да научите нещо за Паркинсонови?

— Да — кимна Тапънс. — Чисто любопитство, нищо друго. Докато разглеждах книгите, се заинтересувах от момчето, Александър Паркинсон. А когато онзи ден се разхождах в двора на църквата, видях гроба му и забелязах, че е починал съвсем млад. Това ме накара да се замисля повече за него.

— Да, той почина млад — рече мисис Грифин. — На всички ни беше много мъчно, че така се случи с него. Беше интелигентно момче и всички му предвещаваха блестящо бъдеще. Не умря от заболяване, а от хранително отравяне. Ял нещо на някакъв пикник. Така ми каза мисис Хендерсън. Тя знае много неща за Паркинсонови.

— Мисис Хендерсън? — погледна я въпросително Тапънс.

— О, едва ли я познавате. Живее в един от онези домове за възрастни хора. Нарича се „Медоусайд“. Намира се на около петнайсет мили оттук. Трябва да я посетите. Предполагам, че може да ви разкаже много за вашата къща. По онова време къщата ви се наричаше „Лястовиче гнездо“. Сега името ѝ е друго, нали?

— Да, „Лаврите“.

— Мисис Хендерсън е по-възрастна от мен. Беше най-малкото дете в едно многодетно семейство. Известно време работеше като гувернантка. После, струва ми се, беше нещо като компаньонка и медицинска сестра едновременно на мисис Бедингфийлд, собственичката на „Лястовиче гнездо“, искам да кажа „Лаврите“. Много обича да разказва за миналото. Мисля, че ще е добре да се срещнете с нея.

— Дали ще ѝ бъде приятно?

— Скъпа моя, сигурна съм, че ще ѝ бъде приятно. Идете да я видите. Кажете ѝ, че аз съм ви посъветвала. Тя си спомня добре за мен и сестра ми Розмари. Аз също от време на време я посещавах, но през последните години спрях, защото трудно се придвижвам. Освен това можете да посетите и мисис Хенли, която живее в... мисля, че в „Епъл Трий Лодж“. Там живеят възрастни пенсионери. Нивото не е същото, но все пак домът е добре поддържан. Там знаят всички клюки. Убедена съм, че обожават посетителите. Нали разбирате, приятно им е всичко, което нарушава монотонния им живот.

ГЛАВА ТРЕТА

ТОМИ И ТАПЪНС СРАВНЯВАТ БЕЛЕЖКИТЕ СИ

— Изглеждаш уморена, Тапънс — отбеляза Томи, когато приключиха с вечерята и отидоха в дневната. Тя се стовари на едни стол в дълбока въздишка, последвана от прозявка.

— Уморена? Та аз се чувствам като пребита.

— С какво си се занимавала? Надявам се, че не си се претоварила с работа по градината.

— Умората ми не е физическа — обясни студено Тапънс. — Занимавах се с онова, с което се занимаваш и ти — правих проучвания.

— Съгласен съм, че е доста изтощително — рече Томи. — И къде по-конкретно? Доколкото си спомням онзи ден не успя да научиш много от мисис Грифин.

— Аз пък мисля, че успях. Вярно, че не беше от първия път. Но предполагам, че вече мога да се похваля с нещо. — Тя отвори ръчната си чанта, извади един бележник с доста внушителни размери и започна да рови из него. — Всеки път си водя бележки. Тук съм записала и някои мисли за менютата, които намерих.

— О! И какво се получи?

— В него записвам не само имената, но и нещата, които ми казват. Всички, с които говорих, много се развълнуваха, когато им показах менюто, което ти прочетох. Както изглежда вечерята е била доста специална и те много са я харесали. Никога преди не били присъствали на подобно нещо. За първи път са яли салата от омари. Чували са, че в най-богатите и модни домове са я сервирали, но дотогава в селото не е била позната.

— Този факт не ни е особено полезен — отбеляза Томи.

— Не е така. За нас е важно, че те си спомнят онази вечеря. Запитах ги защо я помнят и се оказа, че я помнят заради преброяването.

— Какво? Преброяването?

— Да. Надявам се, че знаеш какво е преброяване, Томи. Не помниш ли, че миналата година също имаше или пък беше по-

миналата. Нали знаеш какво се прави — записват разни данни, подписваш се и така нататък. Взимат данните на всички, които този ден са заварили при теб. Например ти спомняш ли си дали някой е спал вкъщи на петнайсети ноември? Записали са имената на всички, които са били на онази вечеря. Присъствали са много хора. Били са възмутени. Според тях е било много некрасиво и обидно да ги притесняват така. Защото е трябвало да кажат дали имат деца, дали са женени или не и други подобни сведения. С една дума, затруднили са ги и те са се почувствали унижени. Едва ли в днешно време някой би се впечатлил от подобна ситуация. Но тогава са го възприели почти като кощунство. Искам да кажа, че всички са били разстроени. Но не само заради преброяването, а и заради още нещо, което се е случило.

— Ако си научила точната дата на преброяването, това би ни помогнало — вметна Томи.

— Да не би да можеш да провериш данните от него?

— О, да. Струва ми се, че ако знам няколко имена, проверката може да стане много лесно.

— Те си спомниха, че на онази вечеря е станало дума за Мери Джордан. Говорело се, че била симпатично момиче и в селото я харесвали. Ето защо не можели да повярват на мълвата за нея. Нали си представяш какво са могли да говорят хората? После си спомнили, че била с наполовина немска кръв и решили, че човек винаги трябва да има едно наум с хора като нея. — Тапънс остави празната чашка от кафето си и се облегна на стола.

— Нещо обнадеждаващо? — попита Томи.

— Всъщност не много — рече унило Тапънс, — въпреки че може и да излезе нещо. Както и да е, хората са чували за нея и са я коментирали. Разказвали са им по-възрастните роднини или приятели. Всъщност те за какво ли не са си разказвали. Имало е например една история за завещание, скрито в китайска ваза. После нещо за Оксфорд и Кембридж, за някакви племенници, въпреки че изобщо не разбирам как са могли да знаят, че някой може да е скрил нещо там.

— Ами ако нечий племенник, връщайки се от ваканция, го взел със себе си? — предположи Томи.

— Май не е много вероятно — рече Тапънс.

— Добре, всъщност някой каза ли нещо конкретно за Мери Джордан? — попита Томи.

— Само рекъл-казал. Никой не знае със сигурност дали е била немски шпионин. Повториха ми какво са чули от баби, лели, майки, сестри, братовчеди и така нататък. Например чичо Джон имал приятел морски офицер, който знаел всичко за случая.

— Коментирало ли се е от какво е починала Мери?

— Свързвали са смъртта ѝ с грешката със зеленчуците. Обсъждало се, че всички са се отървали с изключение на нея.

— Интересно, нали? — каза Томи. — Една и съща история, а обясненията са различни.

— Едно момиче, на име Беси, ми каза: „Баба ми говореше за този случай. Било е много преди нейното време и предполагам, че не е запомнила подробностите. Тя си беше такава.“ Знаеш ли, Томи, всички говореха едновременно и аз се обърках. Като че ли най-интересно им беше да си приказват за шпиони, отрови и подобни неща. Не успях да науча нито една точна дата, защото от баба си човек рядко може да го разбере. Когато тя ти каже: „Тогава бях само на шестнайсет и бях много впечатлена“, едва ли би разбрал за коя година става дума, защото не знаеш възрастта на баба си. Ако я попиташ, ще ти каже, че е на деветдесет, защото съм забелязала, че когато старите хора минат осемдесет, обикновено се правят на по-възрастни, но ако е само на седемдесет, спокойно ще ти кажат, че са на петдесет и две.

— „Мери Джордан не умря от естествена смърт“ — промърмори замислено Томи. — Той е подозирал нещо. Чудя се дали е споделил подозренията си с някой полицай.

— Имаш предвид Александър?

— Да. И вероятно защото се е разприказвал, скоро е починал.

— Много неща зависят от Александър, нали?

— Ние знаем кога е починал Александър, защото е погребан тук. Но за Мери Джордан все още не знаем кога и защо.

— Някой ден ще открием — рече Томи. — Подготви ми списък с имената и датите, които знаеш. Ще се изненадаш колко неща могат да се научат само от тях.

— Изглежда имаш доста полезни приятели — рече завистливо Тапънс.

— Както и ти — отвърна ѝ Томи.

— Е, моите не са такива.

— Напротив, ти караш хората да се активизират — похвали я Томи. — Ходила си на гости на една възрастна дама, за да ѝ покажеш Споменник за рожден ден. Сетне научавам, че си ходила при още куп хора в онзи дом за възрастни хора, или нещо такова, и си научила истории, които са се случили по времето на техните пра-лели, пра-баби, кръстници, чичовци, а няма да се изненадам, ако са ти разказали и други случки с шпиони. В момента, в който научим някои дати и се ориентираме по тях за нашите проучвания, кой знае, може да се доберем до нещо.

— Чудя се кои са били тези племенници... онези в Оксфорд и Кембридж, за които се говори, че били скрили нещо там.

— Едва ли са се занимавали с разузнаване — рече Томи.

— Да, едва ли — съгласи се Тапънс.

— Да поразпитаме лекарите и възрастните чиновници — предложи Томи, — въпреки че се съмнявам, че ще получим полезна информация. Било е твърде отдавна. Тапънс, днес някой опита ли се да ти направи нещо?

— Питаш ме дали някой е посегнал на живота ми? Не, никой. Никой не ме покани на пикник, спирачките на колата са наред, в бараката има една кутия с отрова за плевели, но не изглежда да е разпечатвана.

— Айзак си я пази там, за да му е под ръка, когато му предложиш някой ден сандвичи.

— Бедният Айзак. Не бива да говориш така за него. На път е да стане един от най-добрите ми приятели. Това ми напомни...

— За какво?

— Забравих — премигна смутено Тапънс. — Сетих се за нещо, когато ми спомена за Айзак, но ми изскочи от ума.

— О, Боже! — въздъхна Томи.

— Там ми разказаха и за една стара дама, която си прибирала нощно време бижутата в ръкавица. Най-много държала на обиците си. Друга пък си мислела, че непрекъснато някой иска да я отрови. Някаква дама прибирала всичко в порцеланова кутия за помощи. Нали ги знаеш, онези, на които има надпис за какво са помощите. Тази дама очевидно не я използвала по предназначение, ами си криела вътре банкноти от по пет лири за черни дни. Когато кутията се напълнела, я чупела и я заменяла с нова.

— И предполагам, че е изхарчвала парите — пошегува се Томи.

— Може такава да ѝ е била целта. Братовчедката ми Емлин казваше, че никой не би посмял да счупи порцеланова кутия за помощи. Мислиш ли, че е била права?

— Не си ли намерила нови книги със скучни проповеди? Не си ли търсила в стаите горе?

— Не. Защо? — изненада се Тапънс.

— Помислих си, че са подходящо скривалище. Например някоя скучна книга по теология, с оръфана корица и изрязана отвътре.

— Не намерих нищо такова. Бих я забелязала.

— Искаш да кажеш, че би я отворила, за да я прочетеш?

— Разбира се, че не.

— Виждаш ли? Не би я отворила, а би я захвърлила.

— „Короната на успеха“, добре я помня — каза Тапънс. — Има два екземпляра от нея. Е, нека се надяваме, че усилията ни ще се увенчаят с успех.

— Не вярвам. Кой е убил Мери Джордан? Някой ден ние ще трябва да напишем книга за това.

— Ако го открием — отсече мрачно Тапънс.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОПЕРАЦИЯ НА МАТИЛДА

— Какво ще правиш днес следобед, Тапънс? Ще ми помогнеш ли да довършим списъка с имената и датите?

— Мисля, че не — отвърна тя. — Писането на списъци е много уморително занимание. Постоянно нещо обърквам.

— Не бих се изразил точно така. Просто допусна няколко грешки.

— Иска ми се да не бъдеш толкова педантичен, Томи. Понякога така ти се ядосвам.

— Тогава с какво ще се занимаваш?

— С удоволствие бих си подремнала. Но няма. Ще изкормя Матилда.

— Моля?

— Казах, че ще изкормя Матилда.

— Какво ти става? Откъде тази жажда за насилие?

— Няма такова нещо... Матилда... тя е в Кей-Кей.

— Къде?

— В оранжерията при останалите боклуци. Матилда е кончелюлка и има дупка в корема.

— И ти се каниш да изследваш съдържанието на корема ѝ, така ли?

— Точно така. Ще дойдеш ли да ми помогнеш?

— Ами... не ми се ще — промърмори Томи.

— Ще бъдеш ли така добър да дойдеш и да ми помогнеш? — попита го този път с изключителна любезност Тапънс.

— Щом ме молиш по този начин, ще трябва да се съглася — въздъхна дълбоко Томи. — Може пък да се окаже по-приятно от писането на списъци. Айзак тук ли е?

— Не. Май днес му беше почивният ден. А и не ми се иска да се мотае около нас. Струва ми се, че научих всичко, което може да ми каже.

— Той знае много — каза замислено Томи. — Разбрах го онзи ден, когато се впусна да ми разказва за миналото и то за неща, които не са от неговото време.

— Не забравяй, че е почти на осемдесет — припомни му Тапънс. — Сигурна съм, че е на толкова.

— Да, зная. Но ставаше дума за много стари работи.

— Нали знаеш, че хората разказват и истории, които само са чували. И така никога не знаеш дали е вярно или не онова, което ти разказват. Както и да е, хайде да вървим да изкормим Матилда. Май ще е по-добре първо да сменя дрехите си, защото там е изключително мръсно и е пълно с паяжини, а ще трябва да се заврем под нея.

— Ако Айзак беше тук, можехме да го помолим да я обърне, за да стигнем по-лесно до корема ѝ.

— Говориш така, сякаш в предишния си живот си бил хирург.

— Може и така да е било. Ще се наложи да вадим разни неща от тялото на Матилда, което може да наруши целостта ѝ.

— Между другото защо не я боядисаме, за да могат децата на Дебора да си играят с нея, когато ни дойдат на гости следващия път.

— О, внуците ни имат толкова много играчки — възропта Томи.

— Няма значение — рече Тапънс. — Децата не обичат да си играят със скъпи играчки. Те предпочитат някое старо колело или кукла, или нещо, което почти е пред разпадане, за да могат да го мачкат и изобщо да го правят каквото си пожелаят. Децата имат свои собствени представи за играчките.

— Съгласен съм. А сега напред към Матилда! Към операционната!

Не се оказа никак лесно да се обърне Матилда така че да се открие достъп до корема ѝ. Беше много тежка. Освен това от нея стърчаха пирони, на които човек можеше всеки момент да се нарани. Тапънс одра ръката си, а Томи изруга, когато един пирон лошо скъса пуловера му.

— По дяволите! Хайде да взривим това проклето конче. Трябвало е да го унищожат още преди години.

Точно в този момент се появи старият Айзак.

— Какво става? — попита изненадан той. — Какво правите вие двамата тук? За какво ви е това старо конче? Мога ли да ви помогна с

нещо? Какво възнамерявате да правите с него? Искате да го изнесете оттук?

— Не точно — рече Тапънс. — Искаме да го обърнем, така че лесно да достигнем до дупката в корема му и да извадим онова, което е вътре.

— Смятате да изкормите Матилда, така да се каже? Как ви влезе тази муха в главата?

— Точно това искаме да направим — обясни Тапънс.

— И какво си мислите, че ще намерите вътре?

— Боклуци, предполагам — обади се Томи. — Но няма да е зле да поразчистим малко, нали разбирате. Може да решим да държим други неща тук. Например, топките и дървените чукчета за крокет или нещо такова.

— Преди години тук е имало игрище за крокет. Ама било много отдавна. По времето на мисис Фолкнър. Намирало се там, където сега е градината с розите. Но не било с нормални размери.

— Кога е било това? — попита Томи.

— Имате предвид кога е имало игрище за крокет? О, било е преди аз да дойда тук. Но все още се намират хора, които да ти разкажат за минали работи, за разни скрити неща, кой и защо ги е скрил, и за какво ли още не. Заплетени истории, повечето са измислици, въпреки че някои може и да са истина.

— Ти си много умен, Айзак — похвали го Тапънс. — Струва ми се, че знаеш всичко. Как разбра, че тук е имало игрище за крокет?

— О, тук имаше една кутия с пособия за крокет. Много беше стара. Чудя се какво ли е останало от нея.

Тапънс изостави Матилда и отиде в ъгъла, където имаше една продълговата дървена кутия. Отвори доста трудно капака ѝ, защото ключалките бяха ръждясали и заяждаха. Вътре имаше една стара очукана червена топка, една синя топка и един изкривен дървен чук, целите обвити в паяжини.

— Било е по времето на мисис Фолкнър. Казват, че участвала в състезания.

— В Уимбълдън? — почуди се Тапънс.

— Е, не точно в Уимбълдън. Мисля, че е участвала в местните състезания. Тогава са организирали такива тук. Виждал съм снимки при фотографа...

— При фотографа?

— Ами да. В селото, казва се Дъранс. Не го ли познавате?

— Дъранс? — замисли се Тапънс. — О, да, продава филми и разни други джунджурии, нали?

— Точно така. Той е внук или, не бих се изненадал, ако дори е правнук на стария Дъранс, който отворил фотото в селото. Според мен обаче сега се занимава повече с продажба на поздравителни картички за Коледа, за рождени дни и други такива. Старият Дъранс правеше много снимки на хората. И ги пазеше. Онзи ден при младока отишло някакво момиче и поискало да ѝ извадят нова снимка на баба ѝ. Момичето обаче нямало снимка. Била я скъсала или загубила, или изгорила и поискала да намерят негатива. Не мисля, че са го намерили. Но ми се струва, че сигурно някъде има стари албуми, в които може да се погледне.

— Албуми — повтори отнесено Тапънс.

— Мога ли да направя нещо за вас — попита отново Айзак.

— Помогни ни за Джейн или както там се казваше — отвърна му Томи.

— Не е Джейн, а Матилда. Дори ми се струва, че трябва да се произнася Матилд, защото май е френско име.

— Френско или американско? — замислено попита Томи. — Матилд. Луиз...

— Много подходящо скривалище, не мислиш ли? — рече Тапънс и пъкна ръката си в отвора в корема на Матилда. Извади оттам една гумена топка, която някога е била боядисана в червено и жълто. Сега цялата бе на дупки. — Сигурно някое дете я е пъкнало тук. Често го правят.

— Щом видят дупка, искат да скрият нещо вътре — обади се Айзак. — Чувал съм обаче, че имало някакъв господин, който криел писмата си тук. Използвал я като пощенска кутия.

— Писма? До кого са били.

— Май до някаква млада дама. Но е било преди аз да дойда тук — обясни както обикновено Айзак и като нагласи Матилда, така че да им е удобно, ги напусна под претекст, че си има друга работа.

— Всичко се е случило все преди Айзак да дойде тук — промърмори сърдито Тапънс. — Струва ми се много глупаво, че са

пъхали в Матилда какво ли не и после никой не се сетил да я почисти — продължи да мърмори тя и извади изцапаната си ръка от корема ѝ.

— А защо да го правят? — обади се Томи и си свали сакото. — Защо някой ще иска да почисти тази дупка?

— Да, обаче ние искаме, нали? — рече троснато съпругата му.

— Само защото не можем да измислим какво друго да правим. Не съм убеден, че има смисъл в това, което вършим сега.

— Ох! — изстена Томи.

— Какво стана?

— Одрах се на нещо — отвърна той и внимателно започна да измъква ръката си от дупката. Когато я извади, в нея имаше плетен шал, прояден от молци. — Отвратително!

Тапънс подбутна Томи леко настрани и на свой ред пъхна ръката си в дупката. Наведе се над Матилда, за да стигне по-навътре.

— Внимавай с пироните — предупреди я Томи.

— Какво ли е това? — възкликна възмутено тя, измъквайки ръката си. Приличаше на колело от някаква детска играчка. — Струва ми се, че напразно си губим времето.

— Сигурен съм, че е така — съгласи се Томи.

— И все пак да довършим започнатото. О, Боже! На ръката ми има три паяка! Току виж ме полазил и някой червей. Ненавиждам ги!

— Не мисля, че в Матилда може да има червеи. Според мен те се въдят в земята. Едва ли биха харесали Матилда за свой дом, не мислиш ли?

— Е, започна да се поизпразва. Я! Какво е това? Мили Боже! Прилича ми на игленик. Колко странно! Все още има игли, но са ръждясали.

— Предполагам, че е на някое момиченце, което е обичало да шие — рече Томи.

— Сигурно.

— Когато одеде си пъгнах ръката, стори ми се, че напипах нещо като книга — продължи Томи.

— Така ли? В коя част?

— Бих казал, че там където е апендиксът или черният дроб — отговори с тон на професионалист Томи. — От дясната ѝ страна. Нали разбираш, все едно, че я оперираме — добави той.

— Дадено, докторе. Да го измъкнем оттам.

Така наречената книга, която всъщност вече не приличаше на такава, бе много стара. Страниците ѝ бяха разкъсани и изпоцапани.

— Прилича ми на учебник по френски — каза Томи. — „Pour les enfants. Le petit precepteur“^[1].

— Май си прав. Сигурно е бил на някое дете, което не е искало да учи уроците си по френски. Пъхнало го тук и е обявило, че го е загубило. Добрата стара Матилда.

— Когато Матилда е изправена, доста е трудно да се слагат неща в корема ѝ.

— Не и за деца — каза Тапънс. — Ръстът им е подходящ. Искам да кажа, че ако коленичат, могат да се пъхнат под нея. Я, има още нещо! Май е от кожа.

— Да не е някой умрял заек? Колко гадно!

— Не ми се струва да е така. О, Боже, пак този пирон! Май това нещо е закачено на пирона. Напипвам някаква връвчица. Странно как не е изгнила досега. — Тя внимателно измъкна находката си и възкликна: — А, портфейл! Някога кожата му май е била много хубава.

— Нека да го отворим и да видим какво има вътре — предложи Томи. — Ако изобщо има нещо.

— Има. Може да е пълен с банкноти от по пет лири — каза с надежда Тапънс.

— Едва ли бихме могли да ги използваме. Сигурно са се разложили.

— Не знам. Понякога издържат дълго време. Мисля, че на времето са ги правили от специална хартия. Много тънка, но много трайна.

— Ами ако са от дващсет лири? Много ще ни помогне на домашния бюджет.

— Едва ли. Предполагам, че парите също са от времето преди Айзак да дойде тук. В противен случай той би ги намерил. Представяш ли си, ако е банкнота от сто лири! Бих предпочела да са от златните лири. Но тях са ги държали в кесии. Сестрата на баба ми, леля Марая, имаше една кесия, пълна със златни лири. Показваше ни я, когато бяхме деца. Казваше, че са бели пари за черни дни. В случай че французите ни нападнат. Май се боеше от тях. Та си събираше пари, ако се случи бедствие или нещо такова. Красиви солидни златни

монети. Много ми харесваха и си мечтаех, като порасна и аз да имам такава кесия със златни монети.

— И кой е щял да ти я даде?

— Не мислех, че някой трябва да ми я дава. Бях убедена, че щом човек порасне, той непременно ще си има такава кесия. Но само когато наистина си пораснала и можеш да носиш голяма шапка, пелерина и дълга кожена боа, завита около врата. Тогава имаш една голяма дебела кесия, пълна със златни монети и ако имаш внук, който след ваканцията се връща в училище, му даваш по една златна лира.

— Ами ако е внучка?

— Мисля, че на тях не им се полагаше да получават златни лири. Но понякога леля Марая ми изпращаше половин банкнота от пет лири.

— Как така половин? Не би могла да я използваш — възкликна Томи.

— Използвах я. Тя късаше банкнотата на две и първо ми изпращаше едната половина, а после другата. Разбираш ли, тя си мислеше, че по този начин никой няма да ми я открадне.

— Боже мой, какви предпазни мерки е взимала!

— Така беше. Я! Какво има вътре? — възкликна Тапънс, ровейки в кожения портфейл.

— Нека да излезем от Кей-Кей и да подишаме чист въздух — предложи Томи.

Навън бе по-светло и те можаха да разгледат находката си. Беше дебел кожен портфейл с много добро качество. От годините кожата бе леко поовехтяла.

— Предполагам, че влагата не го е повредила, защото е бил в Матилда — каза Тапънс. — О, Томи! Знаеш ли на какво ми приличат тези неща?

— Не. На какво? Не са пари.

— Това са писма. Не съм сигурна, че ще можем да ги прочетем, защото са много стари и мастилото е избледняло.

Много внимателно Томи започна да разгъва жълтата хартия на писмата и да ги подрежда. Бяха написани с едър почерк и изглежда мастилото е било тъмно синьо.

— „Мястото на срещата се променя. Кен. Гардънс близо до Питър Пан. Сряда 25-ти, 3,30 следобед. Джоуана.“ — прочете Томи.

— Мисля, че най-после открихме нещо — заяви щастливо Тапънс.

— Имаш предвид, че някой е получил съобщение да отиде в Лондон в точно определен ден и да се срещне с някой друг в Кенсингтън Гардънс, за да предаде документите или плановете, или нещо такова? Кой според теб е сложил портфейла в Матилда?

— Едва ли е било дете — каза Тапънс. — Сигурно някой, който е живял в къщата и е могъл да се разхожда, без да привлича внимание. Предполагам, че са научили нещо от морския офицер, шпионина имам предвид, и е трябвало да го предадат в Лондон.

Тапънс свали шала от врата си и уви в него стария кожен портфейл. После двамата с Томи се прибраха в къщата.

— Има още неща в портфейла — каза тя, — но ми се струва, че ако ги докоснем, ще се разпаднат. Какво е това?

На масата във вестибюла лежеше един доста обемист пакет. В този момент от столовата излезе Албърт и каза:

— Донесоха го на ръка тази сутрин. За вас е, мадам.

— От кого ли може да бъде? — зачуди се Тапънс и го взе.

Двамата с Томи отидоха в дневната. Тапънс развърза възела на въженцето и разви кафявата хартия, с която бе опакован пакетът.

— Албум — заяви тя. — А, има и писмо. От мисис Грифин е.

„Скъпа мисис Бересфорд,

Бе много любезно от ваша страна онзи ден да ми донесете Споменника за рожден ден. За мен бе голямо удоволствие да го прегледам и да си спомня за много хора от детските ми години. Колко е къса човешката памет. Понякога си спомняме само малките имена, но не и фамилиите, а понякога е обратното. Неотдавна попаднах на този стар албум. Всъщност не е мой. Мисля, че беше на баба ми. В него има много снимки и ми се струва, че сред тях трябва да има и на семейство Паркинсон, защото баба ми ги е познавала. Помислих си, че ще ви е любопитно да го разгледате, след като проявявате такъв интерес към историята на вашата къща. Моля ви, не си правете труда да ми го връщате, защото, уверявам ви, той няма стойност за

мен. Когато човек живее в стара къща, често се натъква на предмети, които са били на баби или на лели. Онзи ден, когато подреждах един стар шкаф на тавана, попаднах на шест стари игленика. Много стари. Според мен от времето на бабата на моята баба, защото знам, че някога за Коледа е подарявала игленици на прислужничките си. Сигурно ги е купила от някоя разпродажба и ги е запазила за следващата година. Сега, разбира се, те не могат да се използват. Тъжно, наистина.“

— Албум със снимки — повтори Тапънс. — Много забавно. Томи ела, нека да го разгледаме.

Двамата седнаха на канапето. Албумът изглеждаше много стар. Снимките бяха доста избледнели, но от време на време Тапънс успяваше да познае, че някои от тях са правени в тяхната градина.

— Погледни, ето същия треволяк. А отзад е Възлюблената. Трябва да е много стара снимка. Едно смешно момченце се е качило на Възлюблената. Виждат се и цветя. Май снимката е от някакво градинско парти или нещо такова. Да. Има много хора, седнали около масата в градината. А под всеки е написано името му. Мейбъл. Не изглежда красавица. А кои ли са тези?

— Чарлс — отвърна Томи. — Чарлс и Едмънд. Те очевидно са играли тенис. Ракетите им изглеждат доста странно. Този тук е Уилям, а този пък е майор Гоутс.

— А тук? О, Томи, тази е Мери!

— Да. Мери Джордан. И двете ѝ имена са написани.

— Била е хубава. Дори много хубава. Снимката е много стара и избледняла. О, Томи, чудесно е, че можем да видим Мери Джордан.

— Чудя се кой ли е снимал?

— Може би фотографът, за който спомена Айзак, дето е имал ателие тук в селото. Внукът му може да пази някои стари снимки. Трябва да отидем и да го попитаме.

Томи подбутна албума настрани и започна да отваря плика на едно писмо, пристигнало с обедната поща.

— Нещо интересно? — попита го Тапънс. — Имаше три писма. Две от тях са сметки, а това... да, изглежда е нещо друго. Попитах те

дали е интересно?

— Може да се окаже интересно — отговори Томи. — Утре ще трябва отново да ходя в Лондон.

— По работа в твоите комитети?

— Не точно. Трябва да посетя един човек. Не е в самия Лондон, а извън града. Някъде по пътя за Хароу.

— За какво става въпрос? — изненада се Тапънс. — Нищо не си ми споменал.

— Трябва да посетя един човек, който се казва Пикауей, полковник Пикауей.

— Какво име!

— Звучи особено, нали?

— Споменава ли си ми го преди? — попита Тапънс.

— Може би веднъж. Той е страстен пушач и около него винаги е много задимено. Имаш ли някакви хапчета против кашлица, Тапънс?

— Не знам. Може и да имам. Трябва да е останала една кутийка от миналата зима. Но ти не кашляш. Поне не съм забелязала.

— Сега не, но когато се срещна с Пикауей, със сигурност ще започна да кашлям. Доколкото си спомням, когато човек влезе в стаята му, веднага започва да кашля и не престава, докато не излезе оттам. Можеш колкото си искаш да гледаш с надежда към прозорците, които са плътно затворени, но Пикауей няма да обърне внимание на намека ти.

— Защо мислиш иска да се срещне с теб?

— Нямам представа. Но споменава Робинсън.

— Онзи жълтият ли? Искам да кажа онзи едрият с жълтото лице, дето е много потаен?

— Същият.

— Вероятно онова, с което сме се захванали, е също много потайно.

— Едва ли. Все пак е станало много, много отдавна. Дори преди времето на Айзак.

— „Днешните грехове имат стари корени“ — издекламира Тапънс. — Май такава бе пословицата. Но не съм сигурна дали я казвам точно. Или пък беше „Старите грехове имат дълги сенки“?

— И аз не я помня, но нито едното, нито другото ми звучи както трябва.

— Днес следобед ще отида да се срещна с този фотограф. Искаш ли да дойдеш? — попита Тапънс.

— Не. Ще отида да се изкъпя.

— Да се изкъпеш? Много е студено.

— Няма значение. Имам нужда от нещо хладно и освежаващо, за да премахна чувството, че съм потънал в мръсотия. Струва ми се, че целия съм обвит в паяжини.

— Да наистина. Ровихме се в доста мръсни места — съгласи се Тапънс. — Аз пък ще отида да се срещна с мистър Дъранс. А, Томи! Има още едно писмо, което не си отворил.

— Не съм го забелязал. Я виж ти!

— От кого е?

— От човека, който съм наел да събира сведения — каза тържествено Томи. — Кръстосва Англия, рови се из смъртни актове, свидетелства за раждане и брак, преглежда статии от вестниците и документите от преброяванията. Тя е много добра.

— Добра и красива?

— Не съм забелязал — промърмори Томи.

— Радвам се, че не си забелязал. Знаеш ли, Томи, остаряваме и ти можеш... в главата ти може да се роди опасната идея да си наемеш красива помощничка.

— Не оценяваш достатъчно предания си съпруг — възмути се Томи.

— Както казват приятелките ми, една жена никога не знае какво може да ѝ сервира съпругът ѝ.

— Не си си намерила подходящи приятелки — заяви Томи.

---

[1] За деца. Кратък учебник (фр.) — Б. пр. ↑

ГЛАВА ПЕТА

РАЗГОВОР С ПОЛКОВНИК ПИКАУЕЙ

Томи прекоси с колата Риджънтс Парк, после продължи по няколко улици, по които не беше минавал от години. Преди време двамата с Тапънс живееха в един апартамент близо до Белсайз Парк. Спомни си как се разхождаха по Хампстед Хийд с кучето си, което много се забавляваше. Беше странно куче с много своенравен характер. Когато излизаха на улицата, то винаги се дърпаше наляво, за да отидат до Хампстед Хийд. Много се съпротивляваше, когато Томи или Тапънс го повеждаха надясно към магазините. Казваше се Джеймс. Беше териер от тези с късите крака и дълго тяло. Голям инат. Лягаше на тротоара пред блока, изплезваше език и създаваше впечатлението, че стопаните му са едни отвратителни хора, които искат да изтощят кучето си до смърт. Минаващите по улицата обикновено оставаха точно с такова впечатление и често не можеха да се въздържат да не изкоментират:

— О, вижте го, бедното малко животинче. Онова с бялата козина, дето прилича на кренвирш. Уморило се е, горкото! Тези негови стопани не му позволяват да си почине. Изглежда изтощено до смърт.

Томи поемаше каишката от ръцете на Тапънс и започваше силно да дърпа Джеймс, за да го поведе в посоката, в която очевидно животното не искаше.

— О, Боже! — проплакваше Тапънс. — Не можеш ли да го вдигнеш, Томи?

— Какво? Да вдигна Джеймс? Но той е много тежък.

Докато те се разправяха, Джеймс правеше хитра маневра, като завъртваше дългото си тяло, така че главата му да сочи желаната посока.

— Бедното малко животно! Сигурно иска да се прибира? — чуваше се поредната реплика на възмутен минувач.

Джеймс не помръдваше глава.

— Е, добре — примиряваше се накрая Тапънс. — Ще пазаруваме по-късно. Хайде, нека го заведем където иска. Толкова е тежък, че не

можем да го принудим да направи онова, което не иска.

Джеймс вдигаше глава и започваше енергично да маха с опашка, сякаш казваше, че най-сетне са разбрали накъде трябва да се върви. Винаги той печелеше.

Томи караше колата си и мислеше. Припомни си последния път, когато се срещна с полковник Пикауей в Блумсбъри. Стаята му бе тясна и много задимена. Най-сетне откри мястото. Беше малка безлична къща. След нея нямаше други къщи.

Томи позвъни на вратата. Отвори му една възрастна жена, която според Томи се приближаваше много до представата му за вещица. Носът ѝ бе дълъг и остър, брадичката ѝ също. Срецаха се някъде в средата на лицето и му придаваха враждебно изражение.

— Мога ли да видя полковник Пикауей?

— Че знам ли! — избоботи вещицата. — Вие кой сте?

— Казвам се Бересфорд.

— Аааа, да. Май ми рече нещо за ваша милост.

— Мога ли да оставя колата си на улицата?

— За малко може. Полицайте не обикалят често тази улица. Но добре я заключете, сър, че знае ли човек.

Томи се съобрази със съвета ѝ. После влезе след старата жена в къщата.

— Имаме си само един етаж — обясни тя.

Още от външните стълби Томи усети силната миризма на тютюн. Вещицата почука на една врата, надникна вътре и каза:

— Този тук трябва да е господинът, когото очаквахте.

После отстъпи настрана и Томи влезе. Веднага го обгърнаха гъсти кълба тютюнев дим. Както последния път, добре си го спомняше, те го накараха да се разкашля. Мина му мисълта, че ако не беше миризмата и тютюневият дим, той едва ли би запомнил полковник Пикауей. В едно кресло седеше много възрастен мъж. Креслото бе овехтяло и износено, с дупки по тапицерията. Когато Томи влезе, мъжът го огледа замислено. Сетне се обърна към жената:

— Затворете вратата, мисис Коупс. Нали не искате да ме простудите?

Томи си помисли, че малко свеж въздух би му се отразил добре, но очевидно не беше прилично да настоява. Оставаше му възможността просто да диша, докато не се строполи в несвят.

— Томас Бересфорд — произнесе високо името му полковник Пикауей. — Откога не сме се виждали?

Томи не можа да се сети веднага.

— Много, много отдавна — продължи полковникът, — дойдохте тук с още един човек. Как му беше името? Е, всъщност името няма значение. „Всички рози миришат хубаво.“ Май така го беше казала Жулиета. Или нещо подобно, а? Понякога Шекспир кара героите си да говорят странни неща. Е, сигурно не може иначе, нали е бил поет. Аз самият никога не съм харесвал „Ромео и Жулиета“. Самоубийства от любов! Глупава работа. Въпреки че и днес се случват. Седнете, момчето ми, седнете.

Томи малко се стресна, като чу, че го наричат „момчето ми“, но се възползва от поканата.

— Надявам се нямате нищо против, сър — каза Томи и вдигна купчината книги от единствения стол в стаята.

— Не, не, сложи ги на пода. Опитвах се да намеря нещо. Радвам се да ви видя. Изглеждате ми поостарял, но напълно здрав. Имате ли проблеми със сърцето.

— Не.

— Това е добре. В днешно време твърде много хора страдат от сърце, високо кръвно и какво ли още не. Прекалено много работят. Това е причината. Тичат напред-назад, непрекъснато обясняват колко са заети и как не им стига времето, и колко са важни и така нататък. И вие ли се чувствате така? Предполагам, че да.

— Не, не се считам за важна личност — отвърна Томи. — Трябва да призная дори, че се радвам на спокойствието след пенсионирането си.

— Чудесно — похвали го полковник Пикауей. — Но сигурно има много хора, които не ви дават възможност да се отпуснете. Какво ви накара да се преместите да живеете на онова място, където сте сега? Забравих му името. Бихте ли ми го припомнили?

Томи му каза новия си адрес.

— Да, да, сетих се. Значи правилно съм надписал плика.

— Да. Получих писмото ви.

— Разбрах, че сте се срещали с Робинсън. Той все още е на служба. Дебел, колкото преди, жълт, колкото преди, но предполагам

по-богат от преди. Всичко знае. Имам предвид за парите. Какво ви накара да се срещнете с него?

— Купихме си нова къща — обясни Томи. — И един мой приятел ме посъветва да отида при мистър Робинсън, защото той можел да ми изясни една загадка, на която двамата със съпругата ми се натъкнахме в къщата. Става дума за случка от преди много, много години.

— Мисля, че не съм виждал съпругата ви, но доколкото зная е умна жена, нали? Свършила е много хубава работа при... как се казваше последният ви случай? Звучеше нещо като катехизис. „Н или М“, нали?

— Да.

— И сега отново сте на линия, така ли? Ровите, имате подозрения...

— Не — отсече Томи. — Съвсем не е така. Отидохме да живеем в тази къща, защото ни омръзна апартаментът, а освен това постоянно качвах наема.

— Гаден номер — съгласи се полковник Пикауей. — Типично е за днешните хазяи. Все им е малко. Ту дъщери издържат, ту синове... Добре, отишли сте да живеете там. Il faut cultiver son jardin^[1] — изрече на френски полковник Пикауей и се разсмя. После обясни: — Опитвам се да си опресня френския. Трябва да сме в крак с Общия пазар, нали? Между другото странни неща стават в този Общ пазар. Нали разбирате, под повърхността. Значи отишли сте да живеете в „Лястовиче гнездо“. Бих искал да зная защо?

— Къщата, която купихме, сега се казва „Лаврите“ — обясни Томи.

— Глупаво име, въпреки че едно време беше много популярно. Спомням си, когато бях дете всичките ни съседи си направиха алеи пред къщите във викториански стил. Покриваха ги с дребен чакъл, а отстрани посаждаха лаврови дървета. Някои бяха с маслено-зелени листа, а други с петнисти. Бяха много модни. Предполагам, че хората, които са живели преди вас там, са кръстили така къщата и то си е останало. Прав ли съм?

— Да, така е. Но името не е от последното семейство, което е живяло там. Те са искали да я нарекат „Катманду“, защото са прекарвали много време на това място. Но са се отказали.

— Да, да. „Лястовиче гнездо“ е много старо име. На човек понякога му се налага да се връща назад в годините. Всъщност за това се канех да говоря с вас. Искях да се върнем назад в годините.

— Къщата позната ли ви е, сър?

— Тъъ... Не, никога не съм бил там. Но тя е свързана с някои събития от миналото. С хора, които са живели в нея през определен период. Този период бе от значение за нашата страна. Предполагам, че сте се добрали до информация за едно момиче на име Мери Джордан. Или по-скоро е била позната под това име.

— Така ми каза и Робинсън.

— Искате ли да видите как е изглеждала? Отидете до полицата над камината. Снимката отляво.

Томи стана, прекоси стаята, отиде до камината и я взе. Беше стара снимка на момиче с пищна шапка и букет рози в ръцете ѝ.

— Сега изглежда ужасно глупаво, нали? — отбеляза полковник Пикауей. — Беше красиво момиче, но нямаше късмет. Умря млада. Истинска трагедия.

— Не зная нищо конкретно за нея — рече Томи.

— Предполагам. Вече никой не знае.

— В селото се говори, че е била немски шпионин. Мистър Робинсън пък ми каза, че е било точно обратното.

— Да. Тя работеше за нас. И свърши добра работа. Но някой се досети.

— Било е по времето, когато в къщата са живели семейство Паркинсон, нали?

— Може би. Не зная подробностите. Вече никой не ги знае. Аз не участвах в тази задача. Оттогава този случай ни тормози. Виждате ли, обикновено след такива инциденти има проблеми. И то проблеми за страната. Сега навсякъде по света има проблеми и това не е новост. Ако се върнете сто години назад, ще откриете проблеми, ако се върнете още сто години назад, пак ще откриете проблеми. Ами по времето на Кръстоносните походи, когато всички са хуквали да спасяват Йерусалим? Ще се учудите колко много въстания са избухнали тогава. Ват Тайлър, например. Както виждате, по всяко време проблеми.

— Мислите ли, че сега има някакъв проблем?

— Разбира се. Вече ви казах. Винаги има проблеми.

— И какъв е той сега? -попита Томи.

— О, не знаем. Понякога идват при мен, стария човек, и ме питат какво мога да им кажа или да си спомня за някоя личност от миналото. Е, аз не помня много, но знам това-онова за някои хора. Понякога се налага да се връщаме в миналото. Трябва да се разбере какво се е случило тогава. Какви тайни са знаели хората, а са ги запазили за себе си, какво са скрили, какво са твърдели, че се е случило и какво наистина се е случило. Двамата със съпругата ви сте свършили много хубава работа. Искате ли да продължите?

— Не зная — поколеба се Томи. — Ако... мислите ли, че аз мога да свърша нещо? Не съм ли твърде стар?

— Е, на мен ми изглеждате с доста по-добро здраве от повечето ваши връстници. Дори ми се струва, че някои от младите могат да ви завидят за него. Колкото до съпругата ви, според мен, тя има изключителен нюх. Като на добре обучено куче.

Томи не можа да се въздържи и се усмихна.

— Но за какво става дума? — попита той. — Аз, разбира се, имам желание да помогна, след като смятате, че мога, но не зная за какво. Досега никой не ми е казал за какво става дума.

— Предполагам, че не са. Освен това съм убеден, че не искат и аз да ви кажа. Робинсън едва ли ви е разказал много. Обикновено си държи устата затворена този жълт дебелак! Аз обаче ще ви съобщя фактите. Знаете какъв е светът. Винаги едно и също. Насилие, предателства, користолюбие, бунт на младите срещу старите, садизъм, почти такъв, какъвто е имало по времето на Хитлер. Все неща от тоя род. Е, никак няма да ви е лесно, ако искате да откриете какво не е наред не само в тази страна, но и в света. Общият пазар е хубаво нещо. Винаги сме имали нужда от подобно сътрудничество. Но наистина да бъде общ пазар. И това трябва да се осъзнае много ясно. Европа да бъде обединена и то да бъде съюз между цивилизовани страни с цивилизовани представи и цивилизовани принципи и норми. Когато нещо не е наред, първо трябва да откриете какво точно. И ето тук се намесва нашият приятел с жълтото лице.

— Имате предвид мистър Робинсън?

— Да. Искане да го направят пер на Англия, но той отказа. Нали се досещате защо?

— Предполагам — поколеба се Томи, — заради пари.

— Точно така. Но не става дума за просто сребролюбие, а за нещо друго. Той знае откъде идват те, знае къде отиват, знае защо отиват на определено място и кой стои зад тях. Кой стои зад банки, зад големи промишлени проекти, знае кой е отговорен за огромните състояния, натрупани от наркотици, от пласирането им, от разпространението им из цял свят. Той е издигнал парите в култ. Не става дума за пари, колкото да си купите голяма къща и два Ролс Ройса, а за пари, с които се правят още пари и още, и още. Така се откъсват от човешките ценности, от вярата в честността и почтената търговия. Не искате в света да има равенство, а силните да помагат на слабите, искате богатите да финансират бедните и искате да ви се възхищават за това. Пари! Всичко се върти около тях. Къде отиват, кого поддържат, кой стои зад тях... Познаваме хора от миналото, които са имали власт и са били умни. И благодарение на това са спечелили още власт и още пари. Някои от дейностите им са забулени в тайна, но ние трябва да я разкрием. Трябва да разберем на кого са ги прехвърлили. Кой движи нещата сега. „Лястовиче гнездо“ е било нещо като център. Център на онова, което аз наричам зло. По-късно в Холоукуей се случиха и други събития. Помните ли Джонатан Кейн?

— Чувал съм името, но нищо повече.

— Някога той бе обект на всеобщо възхищение, защото беше онова, което ние сега наричаме фашист. Говоря ви за времето, когато никой не предполагаше в какво ще се превърне Хитлер и тези около него. Времето, когато ние мислихме, че фашизмът е чудесна идея, чрез която ще променим света. Джонатан Кейн имаше много последователи. Както млади, така и по-възрастни. Знаеше как да използва тайните на хората. Знаеше неща, които го правеха силен. И както обикновено се случва — изнудваше. Искаме да разберем какво е знаел той, какво е правил? Според мен много е възможно след себе си да е оставил и планове за действие, и последователи. Тогава са били млади, но може би и до днес споделят идеите му. Както знаете, тайните струват пари. Те могат да се купят. Не ви казвам нищо точно защото аз самият не зная нищо точно. Проблемът е, че всъщност никой не знае нищо със сигурност. В повечето случаи ние вярваме, че знаем всичко само защото много ни е минало през главата. Войни, бъркотия, мир, нови форми на управление. Мислим си, че знаем всичко за тях, но така ли е? Какво знаем например за бактериологичното оръжие? Знаем ли всичко

за вредните газове и как да намалим замърсяването на околната среда? Химиците имат своите тайни. Военноморските и военновъздушните сили също. Не всички тайни обаче са от настоящето. Някои идват от миналото. Някои неща са били на прага на изобретяването, но не са били изобретени, защото не е имало време. Но някъде това е записано или е предадено на определени хора. Тези хора са имали деца. Тези деца също са имали деца и съм сигурен, че тайните са им предадени. В завещания, в документи на адвокати, така че в определен момент да им бъдат предоставени. Някои от тях не знаят, че ги притежават, други пък са ги унищожили като ненужни, но ние трябва да разберем. Виждате ли, по света постоянно се случва нещо — в различни страни, на различни места, водят се войни — във Виетнам, в Йордания, в Израел, партизаните в Южна Америка. Намесени са дори традиционно неутрални страни като Швеция и Швейцария. Ние искаме да разберем какво става. И смятаме, че ключът към всичко, което става сега, може да бъде открит в миналото. Но не можете да се пренесете в миналото. Не можете да отидете на лекар и да му кажете: „Хипнотизирайте ме, за да разбера какво се е случило в 1914 година“ или в 1918, или пък по-рано, например в 1890 година. Нещо е било планирано, но не е реализирано докрай. Идеи. Ако се върнем много назад в миналото, ще открием, че още в средните векове хората са мислили как да летят. Имали са идеи по този въпрос. Древните египтяни също са имали определени идеи, но не са били реализирани. Но ако идеите се съхранят през времето до настъпването на благоприятен момент и попаднат в ръцете на някой, който има достатъчно ум и възможности да ги развие, всичко може да се случи — добро или лошо. Ние имаме чувството, че за някои от изобретенията сега, например бактериологичното оръжие, трудно може да се намери обяснение, освен ако не са били плод на някаква тайна разработка, която някога е била сметена за маловажна, но впоследствие се е оказала много важна. Някой, който е попаднал на тази разработка, я е модифицирал така, че да се получи ужасяващ резултат, каквото е това оръжие. Понякога обстоятелствата в живота могат да променят характера на човека, могат да превърнат добрия човек в звяр и в повечето случаи причината е винаги една — пари. Парите и всичко, което те могат да дадат. И, разбира се, на първо място власт. Е, Бересфорд, какво ще кажете за всичко това?

— Мисля, че обрисовахте ужасяваща перспектива — промърмори Томи.

— Да, но кажете ми, според вас глупости ли говоря? Мислите ли, че всичко е само плод на въображението на един възрастен човек?

— Не, сър — заяви Томи. — Според мен вие знаете какво говорите. Винаги сте бил такъв.

— Хъм. Ето защо съм им бил нужен. Дойдоха при мен. Започнаха да се оплакват от дима, казаха, че ги задушавал, но... нали си спомняте онази история във Франкфурт... е, успяхме да ги спрем. Успяхме, защото се добрахме до човека, който дърпаше конците. Има някой или по-вероятно някои, които сега стоят зад всичко това. Може би ще успеем да разберем кои са, но по-важното е да установим за какво става дума.

— Мисля, че донякъде ви разбирам — рече Томи.

— Наистина ли? Не ви ли се струва, че са глупости? Старчески фантазии?

— Не мисля, че ако нещо изглежда фантастично, то непременно не е истина — отбеляза Томи. — Установих го от дългия си опит. Понякога дори най-невероятни неща се оказват истина. Неща, за които никога не си допуснал. Опитвам се обаче да ви убедя, че аз нямам необходимата квалификация. Нямам научни познания. Занимавал съм се само с проблемите на сигурността.

— Вярно е, но пък сте човек, който знае как да търси — опонира му полковникът. — Вие и съпругата ви. Уверявам ви, тя има нюх. Тя обожава да разкрива тайни, а вие я подкрепяте. Този тип жени умеят да се добират до истината. Ако е млада и красива, ще го направи като Далила. Ако обаче вече е стара... имах една леля, която не оставяше нито една неразгадана тайна и винаги научаваше истината. Разбира се, и парите са от значение. Тук е ролята на Робинсън. Както ви казах, той разбира от пари. Знае къде отиват и защо, откъде идват и за какво са. Той знае много. Подобно на лекар, който напипва пулса, той напипва пулса на парите. Разбира къде са съсредоточени, кой ги използва, за какво и защо. Намесвам вас, защото вие се оказахте на подходящото място. Станало е случайно и затова никой не би заподозрял истинската причина. Вие сте една обикновена двойка възрастни пенсионери, които са намерили хубава къща, за да прекарат последните си дни спокойно и уютно. Приятно ви е да си говорите и да надничате по ъглите. Някой

ден ще попаднете на нещо. Може да е просто едно изречение... Само това искам от вас — да се оглеждате, да научавате легендите или историите, които се разказват за отминалите дни.

— Като например за скандала с морския офицер, за плановете на някаква подводница и така нататък, за които все още се говори — каза Томи. — Много хора го помнят и го коментират, въпреки че никой не знае нищо конкретно.

— За начало е добре. Знаете ли, точно по онова време там е живял Джонатан Кейн. Живеел е във вила край морето и от нея е ръководил мащабна пропагандна акция. Имал е привърженици, за които е бил идол. Името му е Кейн, но аз бих го нарекъл Каин. То му подхожда по-добре. Подстрекавал е към разрушение. Напуснал е Англия. Казват, че е отишъл в Италия, а оттам заминал за други страни. Не зная доколко са слухове и доколко е истина, но по някое време е посетил Русия, Исландия, дори Американския континент. Ние обаче не знаем къде е бил точно, какво е правил и кой е бил с него, но сме убедени, че е знаел нещо. Бил е много популярен сред съседите си, харесвали са го, канели са го по обеди и вечери. Трябва обаче да ви предупредя — пазете се! Проучвайте, но, за Бога, внимавайте! Пазете себе си и съпругата си. Тя как се казваше? Прудънс?

— Никой не ѝ казва така. Всички я наричат Тапънс — поясни Томи.

— Да, сетих се. Пазете Тапънс, а аз ще я предупредя тя да пази вас. Внимавайте какво ядете, какво пиете, къде ходите, кой се опитва да се сприятели с вас и защо. Малко по малко ще научавате онова, което искаме. Информацията, която ще получавате, може да ви се вижда странна и необичайна. Някоя история от миналото, но тя може да се окаже от значение. Нещо, случило се с някой, който вече може би не е между живите или с негов роднина, или просто с човек, който знае нещо за хората, живели преди.

— Ще се постараям — увери го Томи. — Говоря от името на двамата. Но не смятам, че ще се справим. Твърде сме стари, пък и не знаем достатъчно.

— Може да ви хрумне нещо.

— Да. Обикновено на Тапънс ѝ хрумват разни идеи. Тя мисли, че има нещо скрито в къщата.

— Може да се окаже права. И други са смятали така. Но до момента никой нищо не е открил. Може би не са имали възможност да търсят. Къщата често е сменяла собствениците си. Прехвърляна е от човек на човек. Лестрандж, Мортимър, Паркинсон. В последните няма нищо забележително, с изключение на едно от момчетата.

— Александър Паркинсон?

— Значи знаете за него? Как научихте?

— Оставил е съобщение в една от книгите на Робърт Луис Стивънсън. „Мери Джордан не умря от естествена смърт. Беше някой от нас. Мисля, че знам кой.“ Ние го намерихме.

— „Съдбата на всеки човек е предопределена.“ Нали имаше такава сентенция? Но вие двамата дерзайте. Минете през задната врата на съдбата.

---

[1] Всеки трябва да се грижи за градината си (фр.). — Б. пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

ЗАДНАТА ВРАТА НА СЪДБАТА

Фотоателието на мистър Дъранс се намираше на половината път до центъра на селото. Беше на един ъгъл. На витрината имаше няколко снимки от сватби, снимка на едно голо бебе върху одеяло и на две двойки. И на двете мъжете бяха с бради. Нито една от снимките не изглеждаше добре. Бяха стари. Вътре имаше голямо количество поздравителни картички, наредени на лавиците. Наред с тях се виждаха портфейли и портмонета с доста съмнително качество, канцеларски материали и пликове с щампа на цветя. Отстрани имаше листове за писма с подобна щампа и малки бележници. Като че ли фотоателието се бе превърнало в магазин.

Тапънс разглеждаше внимателно всичко в него, като повдигаше и оставяше всеки отделен предмет, докато чакаше собственикът и клиентката му да приключат обсъждането на качествата на един фотоапарат.

Възрастната жена с побеляла коса и очи, отдавна загубили блясъка си, подробно питаше за всичко. Обслужваше я висок млад човек с дълга русолява коса и набола брада. Когато приключи с възрастната дама, той се приближи до Тапънс и попита:

— Мога ли да ви помогна с нещо?

— Интересувам се от албуми — отвърна Тапънс. — Нали разбирате албуми за снимки.

— Имате предвид тези, в които снимките се залепват? Останали са ми един-два, но днес хората предпочитат онези с прозрачните листа, в които снимките не се лепят.

— Разбирам, но знаете ли, аз колекционирам албуми. Стари албуми. Като този. — С тържествен вид Тапънс извади албума, който ѝ бяха изпратили.

— Май е много стар? — рече мистър Дъранс. — Бих казал, че е от преди повече от петдесет години. Изглежда на времето са били много модерни. Всеки си е имал албум.

— И Споменник за рожден ден — додаде Тапънс.

— Вярно. Спомням си нещо такова. Май баба ми имаше. На рождения ѝ ден приятелките ѝ си пишели имената в него. Сега продавам картички за рожден ден, но не се купуват много. Вървят повече тези за деня на свети Валентин и, разбира се, за Коледа.

— Чудя се дали все пак при вас не е останал някой стар албум — настоя Тапънс. — Нали разбирате, някой, който не би бил интересен за никого, освен за колекционер, какъвто съм аз. Много ми се иска да обогатя колекцията си.

— В днешно време всеки колекционира. Бихте се изненадали какви неща се събират. Не мисля обаче, че имам толкова стар албум като вашия. Но бих могъл да потърся.

Той мина зад щанда и отвори едно чекмедже от шкафа на стената.

— Тук има доста вехтории. Бях решил да ги изхвърля, но после си помислих, че някои може да стават още за продаване. Има много снимки от сватби. Но сватбите остаряват. Искам да кажа, че хората се вълнуват от сватбените снимки само по време на събитието и по-късно вече никой не се интересува от тях.

— Имате предвид, че не идват при вас с думите: „Сватбената снимка на баба ми е била правена тук. Чудя се дали не сте запазили някоя?“ — рече Тапънс.

— Досега не са ми задавали подобен въпрос — поклати глава Дъранс. — Въпреки че знае ли човек? Понякога клиентите имат странни желаниа. Случва се да влезе някоя дама и да попита дали пазя негатива от снимката на бебето ѝ. Нали знаете какви са майките? Държат да имат снимки на децата си, когато са били бебета. Понякога снимките са ужасни. От време на време и полицията ме посещава. Нали разбирате, искат да идентифицират някой, който е живял тук като момче. Опитват се да разберат как е изглеждал тогава и дали прилича на човека, когото търсят, защото е извършил убийство или измама. Признавам, че понякога това ми е приятно, защото нарушава монотонното ежедневие — усмихна се Дъранс.

— Вие май си падате по криминалните истории? — пошегува се Тапънс.

— Е, нали разбирате, човек чете за тях всеки ден. Защо за този или онзи се предполага, че е убил жена си преди шест месеца и други такива. Не го ли намирате за интересно? За мен е, защото, например

появяват се хора, които твърдят, че са видели въпросната съпруга жива. Други пък казват, че той я е заровил някъде, така че да не могат да я открият. И ето, че неговата снимка се оказва много важна.

— Да — съгласи се замислено Тапънс.

Разговорът беше приятен, но тя започна да се съмнява, че така ще може да научи нещо от мистър Дъранс.

— Дали имате снимка на момиче на име Мери Джордан? — попита тя. — Живяла е тук много отдавна. Преди около шестдесет години, струва ми се. Починала е в селото.

— О, било е много преди да се родя — засмя се мистър Дъранс. — Баща ми пазеше всичко. Знаете ли, беше от онези, които нищо не изхвърлят. Пазеше какво ли не за хората, които познава, особено ако с тях се беше случила някаква история. Мери Джордан? Като че ли си спомням нещо за нея. Май беше свързано с военноморския флот и някаква подводница. Говореше се, че била шпионин. Наполовина германка. Майка ѝ е била германка или пък била рускиня, или японка?

— Да, същата. Дали няма да намерите нейна снимка при вас.

— Едва ли. Но ако ми остане свободно време, мога да се поразровя. Ще ви се обадя, ако намеря. Вие да не сте писателка? — погледна я той с надежда.

— Е, не бих казала, че се издържам от това, но обмислям написването на една малка книга — излъга Тапънс. — Ще се опитам да обхвамна периода от преди сто години до сега. Нали разбирате, любопитните случаи, включително престъпления и приключения. Ето защо търся стари снимки. Те са много интересни и биха били чудесни илюстрации за книгата ми.

— Уверявам ви, че ще се постарая да ви помогна. Сигурно е много интересно да се пише книга?

— Тук са живели семейство Паркинсон — продължи Тапънс, като пренебрегна въпроса му. — Дори ми се струва, че са живели в нашата къща.

— О, значи вие живеете в онази къща на хълма? „Лаврите“ или „Катманду“... не си спомням последното ѝ име. Някога се е казвала „Лястовиче гнездо“. Не разбирам защо.

— Предполагам, защото много лястовици са виели гнездата си под стряхата на къщата — рече Тапънс. — И все още го правят.

— Сигурно е така, но ми се струва, че е странно име за къща.

След като реши, че е завързала приятелство на удовлетворително ниво, въпреки че не се надяваше да има полза от него, Тапънс купи две пощенски картички, няколко листа за писма с щамповани цветя и си взе довиждане с мистър Дъранс. Когато стигна до вратата на градината им и пое по алеята към къщата, реши да хвърли още един поглед на Кей-Кей. Сви по една от страничните пътечки. Наближи вратата и рязко спря. Сетне продължи. Стори й се, че пред вратата са струпани някакви дрехи. Помисли си, че е боклукът, който бяха извадили от Матилда онзи ден. Тя ускори крачка, почти се затича. Когато стигна до вратата, разбра, че не е боклукът от Матилда, а нечие тяло, облечено в стари дрехи. Наведе се, после се изправи и се подпря на вратата.

— Айзак! — простена тя. — Айзак! Бедният стар Айзак! Мисля, че е мъртъв.

По пътеката откъм къщата се зададе някой.

— О, Албърт! Албърт! Случило се е нещо ужасно! Старият Айзак! Мисля, че е мъртъв. Мисля, че някой го е убил.

ГЛАВА СЕДМА

ПРЕДВАРИТЕЛНОТО СЛЕДСТВИЕ

Представиха резултатите от медицинската експертиза. Дадоха показания и двама свидетели, минали покрай къщата по същото време. Членовете на семейството му бяха разпитани за здравословното му състояние, за това дали в селото е имало хора, които биха желали смъртта му (оказа се, че преди време той е направил много остра забележка на две момчета и те са му се заканили). Членовете на семейството му доказаха своята невинност и полицията ги помоли за съдействие. Разпитани бяха и всичките му последни работодатели, включително мисис Прудънс Бересфорд и съпругът ѝ, мистър Томас Бересфорд. Процедурата завърши и заключението бе, че става дума за предумишлено убийство, извършено от едно или няколко лица.

Двамата излязоха навън и Томи обгърна с ръка раменете на Тапънс, когато минаха покрай малката групичка, събрала се пред сградата.

— Много добре се справи, Тапънс — похвали я той, когато влязоха в градината. — Наистина много добре. Във всеки случай по-добре от останалите. Говореше много ясно и точно. Стори ми се, че следователят бе много доволен от теб.

— Какво значение има? — сопна се Тапънс. — Важното е, че някой е ударил Айзак по главата и го е убил.

— Предполагам, че някой е искал да му отмъсти — каза Томи.

— За какво?

— Не знам.

— И аз не знам. Но се чудя дали няма нещо общо с нас.

— Какво... Какво имаш предвид, Тапънс?

— Разбираш много добре какво имам предвид. Това място... къщата ни, хубавата ни нова къща с голяма градина... Не бе ли най-доброто място за нас, а? Мислехме, че е.

— Все още е — повдигна вежди Томи.

— Струва ми се, че си изпълнен с повече надежда от мен. Имам неприятното усещане, че има нещо... нещо не наред с всичко тук.

Някаква сянка от миналото.

— Не го произнасяй — прошепна ѝ Томи.

— Какво да не произнасям? — попита с недоумение Тапънс, като сниши гласа си. После изведнъж разбра, приближи се до Томи и промълви в ухото му: — Мери Джордан?

— Да. За нея се сетих.

— Аз също. Но какво общо има това с настоящето? Какво значение има миналото? Не би трябвало.

— Да, но има значение — каза Томи. — Влияе на настоящето по някакъв необичаен начин. По начин, по който никога не бихме допуснали.

— Искаш да кажеш, че онова, което става, сега е последица от събития, които са се случили в миналото.

— Да. Нещо като дълга верига. И всяко събитие е брънка от нея.

— Напомня ми за Джейн Фин и нашите приключения, когато бяхме млади.

— Често си мисля за тях — каза Томи — и понякога се чудя как се отървахме живи.

— Помниш ли как станахме съдружници и се престорихме на детективи.

— Колко забавно ни беше! — възкликна с умиление Томи. — Помниш ли...

— Не, не желая да си спомням — заяви твърдо Тапънс. — Нямам никакво намерение да мисля за миналото, освен ако... ако може да ми помогне с нещо. Придобихме опит, нали? Сетне дойде и мисис Бленкинсоп...

— Да. Мисис Бленкинсоп. Никога няма да забравя, когато влязох в стаята и те видях да седиш там. — Тапънс се засмя, а Томи продължи: — Откъде ти дойде тази смелост, Тапънс? Избута цял гардероб, за да чуеш разговора между мен и мистър... как му беше името? А после...

— А после мисис Бленкинсоп... — засмя се отново Тапънс. — Ами последният ни случай?

— Но ти нали не мислиш... — поколеба се Томи, — нали не мислиш, че всичките ни случаи са нещо като подготовка за този?

— Според мен са. Мистър Робинсън едва ли би ти говорил по този начин, ако не е имал предвид досегашната ни работа. Поне що се

отнася до моята.

— Той се изказа много ласкаво за теб.

— Сега обаче всичко се промени — отбеляза тъжно Тапънс. — Имам предвид Айзак. Убиха го с удар по главата в нашата градина.

— Да не би да мислиш, че е свързано с...

— Не мога да не си го мисля — призна Тапънс. — Ние не разследваме една обикновена мистериозна история. Имам предвид ровенето в миналото, кой кога е умрял, кой какво е казал и така нататък. Стана лично. Искам да кажа, че убийството на стария Айзак промени ситуацията.

— Той беше много възрастен и вероятно това има някакво значение.

— Не мисля, че си прав. Нали чухме медицинската експертиза тази сутрин. Някой е искал да го убие. Но защо?

— Защо не са убили нас, ако ние сме причината? — попита Томи.

— Може и да се опитат. Мисля си, че той е могъл да ни каже нещо. Вероятно дори се е канил да го направи. Може да е заплашил някого, че ще ни каже за момичето или за Паркинсонови, или за шпионската история през 1914 година. Такива тайни се продават. Ето защо са му затворили устата. Но ако ние не бяхме дошли да живеем тук и не бяхме започнали да задаваме въпроси, и да се опитваме да разгадаем загадката, това нямаше да се случи.

— Тапънс, не се вълнувай толкова.

— Не мога да не се вълнувам. Вече не бих могла да върша каквото и да било с чувството, че се забавлявам. Липсва ми тръпката. Сега работим по нещо свършено различно, Томи. Преследваме убиец. Но кой е той? Не знаем още, но можем да открием. Не е случка от миналото, а е от настоящето. Стана преди шест дни. Това убийство е свързано с нас и с тази къща. Трябва да го разкрием и ще го направим. Още не знам как, но ще съберем всички улики. Чувствам се като куче, което върви по следа. Аз ще се заема с нещата тук, а ти — по другите места. Точно както досега. Ще говориш с разни хора, ще възлагаш на онази жена да търси сведения и така нататък. Сигурна съм, че има хора, които не са свидетели на събитията, но са чували за тях и знаят. Знаят истории, мълви, клюки.

— Но, Тапънс, не можеш да вярваш, че имаме някакъв шанс да...

— Вярвам! — заяви твърдо тя. — Не зная как и по какъв начин, но съм убедена, че когато ни стане ясно, че някаква зла сила е замесена и тази сила е убила стария Айзак... — Тя замълча.

— Можем да сменим името на къщата — предложи ни в клин, ни в ръкав Томи.

— Какво? Да я наречем отново „Лястовиче гнездо“?

В този миг над главите им прелетяха няколко птички. Тапънс вдигна глава, проследи ги с поглед и после се взря в градинската врата.

— „Лястовиче гнездо“... нямаше ли стих за някакво лястовиче гнездо? Или беше по-скоро за някакви птици? Струва ми се, че жената, която работи за теб, ти го беше цитирала. Вратата на смъртта, нали?

— Не, Вратата на съдбата.

— Съдбата! Сякаш символизира онова, което се случи на Айзак. Вратата на съдбата... Вратата на нашата градина...

— Тапънс, не се вживявай толкова.

— Не знам защо така се получава — промърмори тя. — Просто тази аналогия изникна в съзнанието ми.

Томи я погледна озадачено и поклати глава.

— „Лястовиче гнездо“ е красиво име — отбеляза тя. — По-скоро ще стане някой ден.

— Много странни мисли се въртят в главата ти, Тапънс.

— „... която сякаш като птица пърха...“ Може би някой ден и тук ще стане така...

Двамата наближиха къщата и видяха, че пред входната врата стои жена.

— Чудя се коя ли е тази? — промърмори Томи.

— Виждала съм я преди — спомни си Тапънс, — но в момента не се сещам коя е. Струва ми се, че е от семейството на Айзак. Знаеш ли, те всички живеят в една малка къща. Три-четири момчета, тази жена и едно момиче. Но може и да греша.

Жената ги забеляза и тръгна насреща им.

— Вие сте мисис Бересфорд, нали? — попита тя, гледайки Тапънс.

— Да.

— Мисля, че не ме познавате. Аз съм снахата на Айзак. Вдовица съм на сина му Стивън. Той почина при катастрофа. С един от онези големи камиони. Случи се недалеч оттук. Преди шест години. Искях...

да поговоря с вас. С вас и съпруга ви — тя погледна към Томи. — Изпратихте цветя за погребението, нали? Айзак поддържаше градината ви.

— Да, той работеше тук — каза Тапънс. — Такава трагедия.

— Дойдох да ви благодаря. Цветята бяха много красиви. И толкова много.

— Счетохме, че е наш дълг да го направим — продължи Тапънс, — защото Айзак толкова ни помогна при настаняването в къщата. Показваше ни кое къде се държи и така нататък. От него научих много за тънкостите на градинарството.

— Да, той си разбираше от работата. Вече не беше много издръжлив, защото бе доста стар, но не се отказваше. Страдаше от лумбаго, което му пречеше да работи пълноценно.

— Беше много любезен и отзивчив — каза Тапънс. — Знаеше много за хората, които са живели тук и ни разказваше.

— Наистина доста неща знаеше. Семейството му е живеело и работило тук. И знаят доста за историята на селото. За някои неща само са чували, не са били преки очевидци. Е, мадам, няма да ви задържам. Дойдох само, за да ви изкажа благодарността си.

— Много мило от ваша страна. И аз ви благодаря.

— Сигурно ще наемете някой друг да поддържа градината ви?

— Да. Ние самите не разбираме много. А вие... — Тапънс се поколеба, защото усети, че може би ще каже нещо нетактично. — Може би ще ни препоръчате някой?

— Не мога веднага да се сетя, но ще го имам предвид. Ще изпратя Хенри да ви съобщи, ако ми дойде наум за някого. Приятен ден.

— Как беше фамилията на Айзак? Не си я спомням — попита Томи, когато влязоха в къщата.

— Айзак Бодликот.

— Значи това беше мисис Бодликот, така ли?

— Да. Има двама или трима сина и една дъщеря и всички живеят заедно. Къщата им е надолу по Марштън Роуд. Мислиш ли, че знае кой го е убил? — попита Тапънс.

— Едва ли — отвърна Томи. — Поне по нищо не й пролича.

— Трудно ми е да си представя какво значи да ти проличи.

— Според мен тя дойде да благодари за цветята. Не ми заприлича на човек, обзет от желание за отмъщение. Дори си мисля, че ако беше така, щеше да ни го каже.

— А може и да не ни го каже — рече замислено Тапънс и тръгна нагоре по стълбите.

ГЛАВА ОСМА

ВЪЗПОМЕНАНИЯ ЗА ЕДИН ЧИЧО

На следващата сутрин Тапънс водеше оживен разговор с един електротехник. Той току-що бе дошъл, за да поправи онова, което тя считаше, че предния път е извършил крайно незадоволително. Точно в този момент Албърт я прекъсна:

— Едно момче иска да говори с вас, мадам.

— Как се казва?

— Не го попитах.

Тапънс грабна шапката си, нахлупи я на главата си и слезе по стълбите.

Пред вратата стоеше едно момче на дванайсет-тринайсет години. Изглеждаше доста притеснено и пристъпваше от крак на крак.

— Надявам се нямате нищо против, че ви безпокоя — каза то.

— Сега ще се сетя. Ти си Хенри Бодликот, нали? — попита Тапънс.

— Точно така. Той ми беше... той май ми се падаше чичо. Имам предвид онзи, заради когото ходихте вчера на предварителното следствие. Аз самият никога преди не съм присъствал.

Тапънс едва се въздържа да не го попита дали му е харесало. Стори й се, че той не би се поколебал да й разкаже какво удоволствие е изпитал от следствието.

— Беше истинска трагедия, нали? — каза тя. — Много тъжно.

— Е, той беше стар — отбеляза Хенри. — Едва ли му оставаше още много. Есенно време много кашляше. Държеше ни будни по цяла нощ. Дойдох да попитам дали имате нужда да ви се свърши някоя работа. Разбрах... всъщност някой ми каза... че сте имали марули, които трябвало да се разреждат. И си помислих, че може би ще поискате аз да го свърша. Зная точно къде са, защото понякога идвах да си приказваме със стария Айзи, докато работеше тук. Мога да го направя, ако искате.

— Много любезно от твоя страна — усмихна се Тапънс. — Ела да ми ги покажеш.

Тръгнаха заедно към градината и отидоха до въпросното място.

— Ето ги. Посадени са много гъсто и трябва да се разреждат, а извадените ще посадя отново ето тук отстрани.

— Аз нищо не разбирам от марули — призна си Тапънс. — С цветята съм малко по-добре, но от грах, брюкселско зеле, марули и всякакви други зеленчуци нищо не разбирам. Искаш ли да обработваш градината ни?

— О, не, все още ходя на училище. А през лятото ходя да бера плодове.

— Разбирам — кимна Тапънс. — Ще ти бъда много благодарна, ако ми намериш някой да работи в градината.

— Добре, ще го имам предвид. А сега довиждане, мадам.

— Няма ли да ми покажеш какво ще правиш с марулите. Бих искала да видя.

Тя се отмести настрана и внимателно наблюдаваше работата на Хенри Бодликот.

— Хубаво става. Колко сочни изглеждат тези. За дълго остават свежи.

— А тези? — осведоми се Тапънс.

— Не. Тези не ги бива много. Сочни са, но не са трайни.

— Е, благодаря ти много — каза Тапънс.

Тя се обърна и тръгна към къщата. Забеляза, че шалът ѝ се е изхлузил и се върна да го потърси. Хенри Бодликот бе поел към дома си, но като я чу, се обърна и я пресрещна.

— Шалът ми — рече Тапънс. — Изхлузил се е... О, ето го на онзи храст.

Той го взе и ѝ го подаде, но не си тръгна. Започна да пристъпва от крак на крак. Изглеждаше притеснен и Тапънс се зачуди какво му става.

— Какво има? — попита го тя.

Хенри вдигна очи към нея, избърса с ръка носа си, почеса се по ухото и започна да чертае с крак фигурки по земята.

— Чудех се... дано нямате нищо против, че ви питам...

— Е? — подкани го Тапънс, загледана въпросително в него.

Хенри силно се изчерви и продължи да пристъпва от крак на крак.

— Ами... не ми се иска... не, че искам да ви питам, но просто се чудех... искам да кажа, че хората говорят... хората говорят, че... ами... искам да кажа, че съм ги чувал да споменават...

— Да? — подкани го отново Тапънс, чудейки се какво ли толкова е разстроило Хенри. Какво ли е могъл да чуе за мистър и мисис Бересфорд, новите собственици на „Лаврите“. — Какво си чул?

— О... ами... че вие сте дамата, която през войната хващала шпиони и господинът също. Разкрили сте някакъв човек, който бил немски шпионин, но се правил на друг. Ама вие сте го разкрили. Имали сте много приключения и накрая всичко се изяснило. Искам да кажа, че сте били... не зная как да го нарека... предполагам, че сте работили в тайните служби и след като сте си свършили работата, много ви похвалили. Е, било е отдавна. После сте имали някакъв случай... нещо с някакви детски стихчета.

— Така беше — кимна Тапънс.

— Боже мили, детски стихчета — той изрецитира едно.

Тапънс продължи със следващия куплет.

— Не го помня цялото, но ми се струва, че ставаше дума за някакъв човек, който не искал да си казва молитвите и затова го хванали за единия крак и го блъснали надолу по стълбите. Всъщност може и да не е така. Сигурно смесвам различните стихчета.

— Ами... много е хубаво това, дето хора като вас са избрали да живеят точно тук. И изглеждате едни такива, съвсем обикновени, досущ като нас. Ама... не разбирам защо е трябвало да намесват детски стихчета?

— О, в тях беше шифърът — обясни Тапънс.

— Имате предвид, че се четат по определен начин ли? — продължи да пита Хенри.

— Нещо такова. Е, така или иначе всичко беше разкрито.

— Колко интересно! — възкликна Хенри. — Нали нямате нищо против да разкажа на приятеля си? Казва се Кларънс. Малко глупаво име. Всички му се подиграваме заради него. Но е добро момче. Ще бъде много впечатлен, като му кажа какви хора живеят в нашето село. — Той погледна Тапънс с обожание, каквото можеше да се види единствено в очите на куче. — Страхотно!

— О, беше отдавна. През четирийсетте години.

— Беше ли ви забавно или се страхувахте?

— По малко и от двете — отвърна Тапънс. — Май аз бях уплашената.

— Е, сигурно е нормално. Но ми се вижда странно, че дойдохте тук и се забъркахте отново в подобно нещо. Бил е морски офицер, нали? Искам да кажа, че се е представял за такъв, но всъщност не е бил. Бил е немец. Поне така ми каза Кларънс.

— Нещо такова — смотолеви Тапънс.

— Значи за това сте тук. Защото, знаете ли, едно време тук е станала някаква история. Било е много отдавна, но както изглежда, е била подобна на вашата, онази с шпионина. Бил е офицер на подводница и продал плановете ѝ. Е, аз така съм чувал. Така говорят в селото.

— Разбирам — рече Тапънс. — Но не това е причината ние да дойдем тук. Просто си купихме тази хубава къща, за да живеем в нея. И аз дочух тези слухове, но не зная какво точно се е случило.

— Някой ден ще ви разкажа, ако искате — предложи момчето. — Не зная дали всичко е истина. Човек не винаги може да разбере кое е вярно и кое не е.

— А приятелят ти, Кларънс, как е успял да научи тази история?

— Ами чул я е от Мик. Той живееше в ковачницата. Почина преди години. Та той слушал хората да разказват. А и нашият чичо, стария Айзак, знаеше много и понякога ни разказваше.

— Значи е знаел много за тази история? — попита Тапънс.

— О, да. Ето защо много се зачудих, когато онзи ден го удариха по главата, дали това не е причината. Че е знаел малко повече, отколкото е трябвало и ви го е казал. Затова са го пречукали. Поне така правят в днешно време. Разбирате ли, пречукват те, ако знаеш твърде много за нещо, което би накарало полицията да се заинтересува.

— Значи ти си убеден, че чичо ти Айзак е знаел твърде много?

— Така си мисля. Чул е много неща и ги е запомнил. Рядко говореше за тях, но му се случваше да се разприказва. Най-често вечер, докато си пушеше лулата или пък когато ни видеше нас тримата, аз, Клари и другият ни приятел, Том Гилингам, да си говорим. Том много го разпитваше и чичо Айзи ни разказваше. Ние, разбира се, не знаем дали ни казваше истината или си измисляше. По ми се вярва, че ни казваше истината. Споменаваше, че знае къде се намирили разни работи. И казваше, че ако някои хора, научат може да се случи нещо.

— Така ли? Всичко това е много интересно — рече Тапънс. — Трябва да се опиташ да си спомниш какво точно ти е разказал, защото така можем да разберем кой го е убил. Вече няма никакво съмнение, че е убит. Не е било нещастен случай.

— В началото си помислихме, че е нещастен случай. Нали разбирате, беше зле със сърцето и от време на време му се случваше да загуби съзнание и да падне. Но изглежда... знаете, че бях на предварителното следствие... наистина са го убили нарочно.

— Да, предумишлено убийство — каза Тапънс.

— А вие не знаете ли защо? — попита Хенри.

Тапънс се втренчи в детето. Помисли си, че приличат на две полицейски кучета, впуснали се по една и съща следа.

— Да, било е предумишлено убийство и ти, като негов роднина, а и аз, искаме да научим кой е извършил тази зла и жестока постъпка. Но, може би, ти имаш някаква представа кой може да го е извършил?

— Съвсем не — отвърна озадачено Хенри. — Чувал съм, пък и познавам някои хора, за които чичо Айзи казваше, че му имат зъб. Причината била, че знаел твърде много за това, което те знаели и за нещо, което се е случило тук. Но ми се струва, че ставаше дума за някой, който е починал отдавна. Не си спомням много добре.

— Хенри, мисля, че трябва да ни помогнеш — заяви решително Тапънс.

— Искате да кажете, нещо като да работя с вас? Да разследвам?

— Да, но само ако си държиш езика зад зъбите. Каквото откриеш, ще го казваш на мен, но нито дума на приятелите си, защото иначе всички ще научат.

— Разбирам. В противен случай убийците могат да нападнат и вас с мистър Бересфорд, нали?

— Да, пък на мен никак не ми се иска.

— Напълно ви разбирам — каза важно Хенри. — Вижте сега, ако попадна на нещо или чуя нещо, ще дойда при вас и ще ви предложи да свърша някоя и друга работа в градината. Какво ще кажете? Така ще мога да ви разкажа какво съм научил и никой няма да заподозре. В момента обаче не мога да ви кажа нищо конкретно. Но имам приятели. — Изведнъж той се изпъчи и зае поза, която очевидно бе виждал по телевизията. — Аз зная някои неща. Хората не го подозират. Мислят си, че не съм ги слушал и че не помня, но аз всичко помня... Знаете ли,

понякога се случва така, че споменават кой друг знае и ти отиваш при този човек... Така може да научиш много работи. И ако си мълчиш, продължаваш да научаваш още. Предполагам, че всичко е много важно, нали?

— Да, много е важно — кимна Тапънс. — Но трябва да бъдем изключително внимателни, Хенри. Разбираш ли?

— О, да! Разбира се, че ще внимавам. Той знаеше много за това място, чичо Айзак искам да кажа.

— Къщата или градината имаш предвид?

— И за двете. Знаеше разни истории. Къде са ходили някои хора, с кого са се срещали, какво са правили, къде са имали скривалища и така нататък. Понякога ни разказваше. Мама не го слушаше много. Според нея всичко това било глупости. Джони, по-големият ми брат, и той мислеше така. Но на нас с Кларънс ни беше интересно. Нали разбирате, беше като по филмите. Кларънс все ми казваше, че било като в еди-кой си филм. Постоянно ми го повтаряше. И ние много си говорихме за тези работи.

— Чувал ли си някой да споменава името Мери Джордан?

— Разбира се. Била е германка и е била шпионка, нали? Измъквала е военни тайни от морските офицери.

— Нещо такова — промърмори Тапънс, защото ѝ се стори, че е по-добре да се придържа към тази версия, но мислено се извини на духа на момичето.

— Сигурно е била красива, а? Много красива?

— Ами не зная. Когато тя е починала, аз съм била на около три години.

— Да, да. Трябваше да се сетя. Но за нея доста се говори.

— Тапънс, много си развълнувана! Останала си без дъх! — изненада се съпругът ѝ, когато я видя да влиза, олюлявайки се през задната врата.

— Така е — каза тя.

— Да не си се преуморила?

— Не. Всъщност нищо не съм правила. Просто стоях до марулите и си говорих...

— С кого?

— С едно момче.

— Предложило ти е да ни помага за градината?

— Не съвсем, въпреки че би било много хубаво. Момчето по-скоро дойде да изрази възхищението си.

— От градината?

— Не, от мен — заяви тържествено Тапънс.

— От теб?

— Не се прави на изненадан — смъмри го тя. — Признавам, че ми е приятно да слушам думи на възхищение, въпреки че ги чувам от тези, от които най-малко очаквам.

— И на какво ти се възхитиха? На красотата или на усилията ти за градината?

— На миналото ми.

— На миналото ти?

— Да. Той каза, че е силно впечатлен, че аз съм дамата, която, както се изрази, е разкрила немски шпионин през войната. Представял се за морски офицер, но съвсем не бил такъв.

— Мили Боже! Отново последният ни случай. Ще дойде ли ден, в който ще ни оставят на мира и ще престанат да ни го напомнят.

— Аз пък не съм сигурна, че искам да ни оставят на мира — каза Тапънс. — И защо? Ако бяхме известни актьори, би ни било много приятно да ни разпознават и помнят.

— Разбирам какво имаш предвид — кимна Томи.

— Струва ми се, че ще ни бъде от голяма полза за работата, която се опитваме да свършим.

— На колко години е това момче?

— Между десет и дванайсет. Но може и да е по-голям. Има приятел, който се казва Кларънс.

— Той какво общо има?

— За момента няма значение, но те двамата са добри приятели и съмишленици. И според мен няма да е зле да ги приобщим към нашата работа. Да подпитват и да ни казват.

— Но те са само дванайсетгодишни. Как очакваш, че могат да ни помогнат? — попита изненадано Томи. — Всъщност той какво ти каза?

— Повечето от изреченията му бяха кратки и се състояха главно от „нали разбирате“, „виждате ли“ и така нататък.

— Е, това ли беше новото за теб?

— Не, те съпътстваха онова, което ми каза, че е чувал.

— От кого?

— Е, не мисля, че е информация от първа ръка, не бих казала, че е и от втора ръка, дори не от трета, четвърта, пета или шеста. Каза, че Кларънс бил чул от някой си Мик, който пък бил го чул от някой си друг и двамата обсъждали и...

— Спри! Достатъчно! — извика Томи. — Кажи ми какво са чули?

— Не е толкова лесно, но ще се опитам — нацупи се Тапънс. — Чули са да се споменават определени места и различни истории. С желание искат да участват в изпълнението на задачата, с която ние сме се заели.

— И каква е тази задача, с която сме се заели?

— Да открием нещо важно. Нещо, за което всички знаят, че е скрито тук.

— Скрито? Къде, кога и защо?

— Има различни варианти на отговорите на тези въпроси — каза Тапънс и се замисли за момент, после възкликна: — О, Томи! Трябва да признаеш, че е вълнуващо! — Томи поклати глава, а Тапънс продължи: — Свързано е със стария Айзак. Според мен той е знаел много неща, които е могъл да ни каже.

— И мислиш, че Кларънс и... как се казва момчето, което беше тук?

— Всеки момент ще си спомня — поколеба се Тапънс. — Обърквам се с имената на хората. Те са толкова много. Има простички имена като Джони, Джими и Майк и такива завързани като например Алджернън. — Тапънс се замисли. След миг извика: — Чък.

— Какво? — стресна се Томи.

— Името на момчето. Казва се Чък.

— Странно име.

— Всъщност името му е Хенри, но ми каза, че приятелите му го наричат Чък. О, Томи, всъщност онова, което се опитвам да ти кажа е, че след тази случка с Айзак ние непременно трябва да продължим. Не бива да се отказваме. Нали и ти мислиш така?

— Да.

— Радвам се. Не че имах съмнения. Но трябва да продължим и ще ти обясня защо. Главно заради Айзак. Някой го уби, защото е знаел

нещо, което очевидно е било опасно за него. Трябва да открием за кого е било опасно.

— Мислиш ли... мислиш ли, че може да е било хулиганска проява или както там се нарича? Нали знаеш, че има хора, които обичат да вършат злини, без дори да се интересуват на кого точно. Предпочитат обаче да е някой възрастен човек, който не може да им окаже съпротива.

— Мислила съм върху тази възможност — отвърна Тапънс. — Но съм убедена, че не става дума за хулиганство. Тук има нещо! Не съм сигурна, че думичката скрито е точна, но определено има нещо. То ще хвърли светлина върху една случка в миналото. Някой го е оставил тук или го е скрил, или го продал на друг човек, който го пази. Но има някой, който не желае то да се намери. Айзак го е знаел и те сигурно са се страхували, че ще ни каже, защото, както се казва, славата ни се носи из селото. Говори се, че сме известни контраразузнавачи. Репутацията ни е много висока. Та това нещо, за което ти говоря, по някакъв начин е свързано с Мери Джордан.

— „Мери Джордан не умря от естествена смърт“ — изрецитира Томи.

— Да, а старият Айзак беше убит. Трябва да открием кой го уби и защо. В противен случай...

— Трябва да се пазиш, Тапънс. Много да внимаваш. Ако някой е убил Айзак, защото се е страхувал, че може да ни разкаже за миналото, сигурно няма да се поколебае да те причака някоя вечер зад някой ъгъл и да ти стори същото. Нищо няма да го спре. Хората просто ще кажат: „Е, поредната хулиганска проява.“

— Случва се всеки ден на стари дами — продължи мисълта му Тапънс. — Да, прав си. Това е злощастният резултат, когато имаш бяла коса и вървиш със сковани от артрит нозе. Сигурно ще им се сторя много примамлива жертва. Но ще се пазя. Мислиш ли, че трябва да нося пистолет?

— Не! Категорично не! — отсече Томи.

— Защо? Смяташ, че мога да направя някоя беля с него?

— Можеш да го изпуснеш някъде. Освен това знаеш, че често падаш и е по-вероятно да простреляш себе си, вместо да го използваш за защита.

— Господи, Томи, нали не мислиш, че мога да постъпя толкова глупаво? — възмути се тя.

— Напротив. Убеден съм, че е напълно в твой стил.

— Бих могла да нося автоматичен нож — не се предаваше Тапънс.

— На твоє място не бих носил нищо. Продължавай да обикаляш селото, демонстрирайки невинност и интерес към градинарството. Не е лошо да започнеш да говориш, че вече не сме сигурни, че къщата ни харесва и се замисляме дали да не се преместим някъде другаде.

— На кого да го казвам?

— Ами на всички. Така ще се разчуе из селото.

— Тук всичко толкова лесно се разчува — отбеляза Тапънс.

— Да, няма да е зле да пуснеш слуха, че къщата вече не ни харесва толкова, колкото преди.

— Но и ти ще трябва да го потвърдиш.

— Да, да. И аз ще се включа.

— Ще продължиш ли с твоите проучвания? — попита го тя.

— Да. Ами ти, Тапънс? Какви планове имаш?

— Все още не знам. Имам някои идеи. Ще се опитам да измъкна още нещо от... как ти казах, че се казва?

— Първо Чък... а после, Хенри. Май спомена и Кларънс.

ГЛАВА ДЕВЕТА

МЛАДЕЖКАТА БРИГАДА

След като изпрати Томи за Лондон, Тапънс се разходи безцелно из къщата, опитвайки се да реши с какво точно да се захване. Очевидно тази сутрин не преливаше от идеи.

С ясното съзнание, че се връща там, откъдето започна всичко, тя се изкачи по стълбите към библиотеката. Влезе вътре и разсеяно започна да оглежда заглавията на книгите по лавиците. Детски книжки, много детски книжки. Но какво ли може да извлече човек от тях? Беше напълно сигурна, че е прегледала всяка една. Александър Паркинсон не бе оставил други послания, разкриващи неговите тайни.

Започна да се разхожда из стаята, заровила пръсти в косата си. Мръщеше се и от време на време подритваше най-ниския рафт с книги по теология, които изглеждаха така, сякаш всеки момент ще се разпаднат. Изведнъж в библиотеката се появи Албърт.

— Търсят ви, мадам.

— Кой? Познавам ли го?

— Нямам понятие. Но не вярвам. Всъщност са няколко момчета и едно-две момичета. Сигурно събират дарения.

— Не си ли казаха имената?

— О, да, единият каза, че се казва Кларънс и че сте чували за него.

— Кларънс — повтори Тапънс и се замисли. „Дали не идва в резултат на вчерашния разговор? Както и да е, няма да навреди да се срещна с тях“. — Другото момче с тях ли е? Онова, с което си говорих вчера в градината?

— Не зная. Всичките много си приличат. И са ужасно мръсни.

— Добре, ще сляза долу — реши Тапънс.

Когато слезе на долния етаж, тя се огледа и обърна въпросително очи към Албърт.

— О, не им позволих да влязат въкъщи — обясни Албърт. — Мисля, че не е безопасно. В днешно време човек никога не знае. Те са

навън в градината. Казаха ми да ви предам, че ще ви чакат до златната мина.

— Къде? — възкликна недоумяващо Тапънс.

— Златната мина.

— Аха! — досети се Тапънс.

— И къде е това?

— Покрай градинката с рози — обясни му тя — и после надясно покрай лехата с далии. Там има нещо като ручей или вадичка. Някога е имало езерце с мостче и златни рибки. Донеси ми гумените ботуши. Добре ще е да си взема мушамата, в случай че някой реши да ме бутне вътре.

— На ваше място бих я облякъл, мадам. Всеки момент ще завали.

— О, Боже! — промърмори Тапънс. — Дъжд, дъжд, дъжд! Постоянно вали.

Тя излезе и много бързо се озова пред групичката, която я чакаше. На пръв поглед ѝ се стори, че са десет-дванайсет момчета и две дългокоси момичета. Всички изглеждаха много развълнувани. Чу как едното момче тихичко каза:

— Ето я. Идва. Тя е. А сега кой ще говори? Хайде ти, Джордж, ти говориш най-добре, пък и без това обичаш да приказваш.

— Сега обаче няма той да приказва, а аз — обади се Кларънс.

— Да мълчиш, Клари! Знаеш, че гърлото ти е слабо. Ако говориш дълго, започваш да кашляш.

— Вижте какво! Аз ви доведох тук. Аз...

— Добро утро — поздрави ги Тапънс. — За какво сте дошли при мен? Какво има?

— Имаме нещо за вас — каза Кларънс. — Информация. Нали търсите информация?

— Зависи — усмихна се Тапънс. — Каква информация?

— За миналото. Отпреди много отдавна.

— Историческа информация — обади се едно от момчетата, което изглежда бе интелектуалният лидер на групата. — Много е интересно да се търсят сведения за миналото.

— Сигурно — поколеба се Тапънс. — Какво е това място тук?

— Това е златната мина.

— О! Да не би да има злато? — огледа се тя.

— Всъщност е басейн със златни рибки — обясни едно от момчетата. — Искам да кажа, че преди ги е имало. Май са били японски рибки с дълги опашки. Казват, че били много красиви. Било е по времето на старата мисис Форестър. Било е преди... преди десет години.

— Преди двайсет и четири години — отсече едно от момичетата.

— Преди шейсет години — обади се тъничко гласче. — Точно преди шейсет години. Имало много златни рибки. Говорят, че били много ценни, но лесно умирали. Понякога се изяждали една друга, а понякога се обръщали по корем, без да се знае защо.

— За тях ли сте дошли да ми разкажете? — попита ги Тапънс. — Сега тук вече няма златни рибки.

— Дойдохме да ви съобщим една информация — обясни интелектуалният лидер.

В този миг всички заговориха едновременно. Тапънс замаха с ръце и се опита да ги усмири.

— Не говорете всички заедно! — извика тя. — Един по един. За какво става дума?

— За нещо, което сте искали да знаете къде е скрито. Едно време са го скрили и казват, че било важно.

— А вие как разбрахте? — попита тя.

Въпросът ѝ предизвика взрив от отговори.

— От Джени.

— От чичото на Джени — обади се друг глас.

— Не, не от него. Беше Хари. Беше... Да, Хари. Хари е братовчед на Том... Той е по-голям. Научил го е от баба си, а тя от Джош. Аз не знам кой е Джош. Може да е бил съпругът ѝ... О, не, не е бил мъжът ѝ, а май чичо ѝ.

— О, Боже! — простена Тапънс и отново се опита да ги усмири. Изглежда последователно всеки от жестикулиращата групичка и накрая се спря на едно момче.

— Кларънс? Ти си Кларънс, нали? Твоят приятел ми спомена за теб. Ще ми кажеш ли за какво става дума и какво знаеш?

— Ако искате да откриете нещо, трябва да отидете в КП.

— Да отида къде?

— В КП.

— И какво е това?

— Не знаете ли? Никой ли не ви е казал? КП е клуба на пенсионерите.

— Боже мили, само как звучи — промърмори Тапънс.

— Ами всичко си му е наред — обади се едно друго момче. — Там се събират възрастните пенсионери и си разказват разни истории. Хората казват, че май си разправяли само измислици. Нали разбирате, какво било преди войната, какво станало после. Всякакви дивотии.

— Къде е този клуб? — попита Тапънс.

— Ей там, на края на селото. По пътя за Мортън Крос. Когато станеш пенсионер, получаваш карта за клуба. Можеш да ходиш там, когато поискаш, да играеш бинго и разни други игри. Доста е забавно. Някои от тях са много стари и са почти глухи и слепи. Но им е приятно да се събират.

— Ще ми е интересно да го посетя — каза Тапънс. — По кое време мога да отида?

— Когато пожелаете, но ми се струва, че следобед е най-подходящо. Да. Мисля, че тогава могат да обявят, че имат посещение от приятел, за да го предвидят за чай. Понякога сервират и бисквити с чая. И соленки. Какво каза Фред?

Фред пристъпи крачка напред и официално се поклони на Тапънс.

— Ще бъда много щастлив да ви придружа — каза той. — Ще ви бъде ли удобно в три и половина днес следобед?

— О, я се съвземи! — скара му се Кларънс. — Говори нормално.

— С удоволствие ще дойда — рече Тапънс и също леко се поклони. После погледна към водата и додаде: — Много жалко, че тук вече няма златни рибки.

— Трябваше да видите онези с петте опашки. Бяха толкова красиви. Веднъж в басейна падна едно куче. Мисля, че беше на мисис Фаджет.

— Не, не беше нейното — противопостави се веднага някой. — Беше на друга дама. Казваше се Фолио, не Фагът...

— Не, казваше се Фолиът.

— О, не ставай глупав! Съвсем на друга жена беше. На мис Френч.

— Кучето удави ли се? — прекъсна спора Тапънс.

— Не, не се удави. Беше малко кутре. И майка му като видяла какво се е случило, отишла при мис Изабел Френч и я задърпала за полата. Мис Изабел била в градината и беряла ябълки. Майката я задърпала и тя отишла до басейна, видяла, че кученцето се дави, скочила вътре и го извадила. Много се била намокрила. Роклята ѝ не ставала повече за носене.

— Господи, колко много неща са се случвали тук — отбеляза съкрушено Тапънс. — Ще се приготвя и ще ви чакам следобед. Хубаво е двама-трима от вас да ме заведат до клуба на пенсионерите.

— Кой ще дойде?

Отново всички заговориха едновременно.

— Аз... Аз, не... Не, Бети ще дойде... Не, не Бети. Тя ходи онзи ден. Искам да кажа, че онзи ден ходи на кино. Не може пак да е тя.

— Е, разберете се и елате да ме вземете в три и половина — каза Тапънс.

— Надявам се, че ще ви бъде интересно — рече Кларънс.

— От исторически интерес — отсече решително интелектуалният лидер на групата.

— О, я млъквай, Джанет! — сряза я Кларънс, сетне се обърна към Тапънс и обясни: — Тя си е такава. Ходи на специално училище, затова. Виждате ли как се фука? Нашето училище не беше достатъчно добро за нея и родителите ѝ преобърнаха света, за да я преместят в специалното. Затова сега се надува така.

Когато привърши с обяда си, Тапънс се замисли дали случилото се сутринта ще даде някакъв резултат. Дали наистина децата ще дойдат следобеда, за да я заведат до клуба на пенсионерите? Дали въобще има такъв клуб или децата си измислят? Както и да е, сигурно щеше да ѝ бъде забавно да седи и да ги чака.

Делегацията беше точна до минутата. В три и половина звънецът иззвъня. Тапънс стана от креслото до камината и нагласи шапката на главата си. Предпочете да си сложи шапката от импрегниран плат, защото предполагаше, че ще завали. Албърт се появи и тръгна с нея да я изпрати.

— Няма да ви пусна да излезете с някого, когото не познавам — пошушна ѝ той на ухото.

— Албърт, знаеш ли дали тук има КП? — попита го шепнешком тя.

— Мисля, че има — отвърна Албърт, който винаги държеше да покаже пълната си компетентност за местните забележителности и нрави. — Това е място, където хората идват, обменят мисли и си отиват.

— Имаш предвид пенсионерите ли?

— Да. Построен е преди две-три години. Намира се съвсем близо до църквата, зад дома на енорийския свещеник. Грозна сграда, но очевидно пенсионерите я харесват и се събират там. Играят на разни игри. Посещават го и някои възрастни дами. Понякога приготвят сладки за чая. Организируют и концерти. Човек би си помислил, че по-скоро е седалище на местната женска организация. Така или иначе там се събират доста възрастни хора. Повечето от тях са почти глухи.

— Разбирам — каза Тапънс.

Албърт отвори входната врата. В този миг интелектуалният лидер на групата, Джанет, излезе напред. Зад нея се виждаше Кларънс, а до него — едно високо кривогледо момче. „Името му май беше Берт“ — спомни си Тапънс.

— Добър ден, мисис Бересфорд — поздрави я Джанет. — Много сме щастливи, че ще можем да ви придружим. Може би ще е по-добре да си вземете чадър, защото прогнозата за времето не е много обнадеждаваща.

— Аз също съм в тази посока — обади се Албърт, — затова ще повървя малко с вас.

Тапънс си помисли, че Албърт го прави нарочно, защото се тревожи за нея. Но едва ли Джанет, Берт и Кларънс можеха да й причинят нещо лошо. Повървяха около двацет минути и стигнаха до една червена сграда и прекосиха градината. Вратата им отвори една пълна жена на около седемдесет години.

— О, имаме посетител! — възкликна тя. — Толкова се радвам, че дойдохте, скъпа. — Тя потупа Тапънс по рамото. — Джанет, благодаря ти много. Деца, няма нужда да чакате. Оттук, мадам.

— О, мисля, че момчетата ще бъдат много разочаровани, ако не изчакат мисис Бересфорд — каза Джанет.

— Днес тук няма много хора, но ми се струва, че така ще е по-добре за мисис Бересфорд. Иначе сигурно би се притеснила. Джанет,

ще бъдеш ли така добра да отидеш до кухнята и да кажеш на Моли да поднесе чая.

Тапънс не бе дошла за чая, но не можеше да откаже. Поднесоха го веднага след като се настани. Чаят бе много слаб. Сервираха също и бисквити и сандвичи с рибен пастет, който имаше много съмнителен вид. Докато пиеха чая, цареше мълчание.

Един възрастен мъж с брада, който ѝ се стори поне на сто години, седна решително до нея.

— Уважаема госпожо, струва ми се, че ще е най-добре първо с мен да размените няколко думи — промърмори той. — Аз съм един от най-старите тук и съм най-добре запознат с историите от миналото. Знаете ли, в селото са се случвали много неща. Наистина много работи са се случвали, но едва ли мога да ви ги разкажа наведнъж. Така или иначе, ние всички сме чували по нещо.

— Както разбирам, някога животът тук е бил наситен със събития — побърза да отвърне Тапънс, защото се уплаши, че господинът може да се отплесне на някоя друга тема. — Случили са се много отдавна, през Първата световна война и преди нея. Едва ли спомените ви датират от толкова отдавна. Но може би сте слушали разказите на ваши по-възрастни роднини.

— Да, така е — закима енергично мъжът. — Много истории съм чул от чичо ми Лен. Той беше голяма работа. Знаеше много. Ясно му беше кое как става. Разбрал бе какво се е случило в онази къща на кея преди войната. Дааа... Лоша работа било. Нещо около онези факисти...

— Фашисти — поправи го една от дамите, която седеше много изправена на стола си. Имаше снежно бяла коса, а на врата си бе вързала едно много смешно фишу.

— Добре де, фашисти. Какво значение има? Та той бил един от тях. Точно като оня в Италия. Мусолини ли беше? Едно такова странно име. Та онзи направил много поразии — събрания, пропаганда и какво ли още не. Май се е казвал Мозли.

— По време на Първата световна война тук е живяло едно момиче на име Мери Джордан, нали? — попита Тапънс и в този момент си каза, че въпросът ѝ май не е на място.

— Да, имало е. Казват, че била красавица. Измъквала военни тайни от моряци и офицери.

Неочаквано се чу едно тъничко бабешко гласче:

*„Моят мил не е моряк, нито пък войник,
но за мен точно той е мъж.
Моят мил не е моряк, нито пък войник,
той е кралски бомбардир.“*

Възрастният господин до Тапънс също запя:

*„Дълъг е пътя до Типъреъри,
дълго се върви до там.
Дълъг е пътя до Типъреъри.“*

— Не си спомням как беше по-нататък.

— Достатъчно, Бени — намеси се строго една възрастна дама, която вероятно бе съпругата или дъщеря му.

Още една дама запя с треперещ гласец:

*„Всички хубави момичета са влюбени в моряци,
Всички хубави момичета са влюбени в матроси,
Всички хубави момичета са влюбени в моряци,
А всички знаем моряците какви са.“*

— О, замълчи, Модри! Омръзна ни да слушаме тази песен. Дай ни възможност да си поговорим с дамата — обади се чичо Бен. — Тя е дошла тук, за да си поговори с нас. Исква да научи къде е скрито онова нещо.

— Колко интересно — оживи се Тапънс. — Нещо е било скрито тук?

— Да, станало е преди 1914 година. Така съм чувал. Никой не знае точно какво е било скрито и защо, и изглежда това е най-забавното.

— Било е нещо, свързано със състезанията с лодки — намеси се една от дамите. — Нали се сещате, състезанията между Оксфорд и Кембридж. Водиха ме веднъж в Лондон да ги видя. Как минават под мостовете и така нататък. Беше чудесен ден. Оксфорд победи.

— Само глупости говориш — смъмри я дамата със снежно бялата коса. — Нищо не знаеш за онзи случай, съвсем нищо. Аз знам най-много от всички ви, въпреки че се е случило преди да се родя. Сестрата на баба ми ми разказваше. Тя пък научила от леля си. Много се говорело тогава, че имало нещо скрито и хората го търсели. Споменавало се дори за златна мина. Да, за златно находище в Австралия.

— Абсолютни глупости! — избоботи един възрастен мъж, който пушеше лула. Лицето му изразяваше пълното му неодобрение към присъстващите. — Сбъркали са златните рибки със златната мина. Такова невежество!

— Каквото и да е било, сигурно е струвало много пари, иначе защо ще го крият — обади се друг човек. — Полицията го е търсела, разни държавни мъже са идвали, всичко са преобърнали, но нищо не са намерили.

— Не са тръгнали по верните следи — отбеляза мъдро една от дамите. — Винаги има следи, въпросът е да ги открият.

— Колко интересно! — възкликна отново Тапънс. — А къде са тези следи? В селото, някъде около него или...

Не можа да довърши, защото няколко души заговориха едновременно.

— В ливадата зад Тауър Уест.

— Не, след Литъл Кини. Точно там.

— Не, в пещерата. В пещерата до морето, при Болдис Хед. Там, където са червените скали. Там са криели контрабандните стоки. Хората говорят, че още можело да се намери нещо там.

— Чувала съм, че един испански кораб от тяхната Армада е потънал някъде наблизко. Бил пълен с дублони.

ГЛАВА ДЕСЕТА

АТАКА ВЪРХУ ТАПЪНС

— Боже мили! — възмути се Томи, когато се прибра вечерта вкъщи и видя съпругата си. — Изглеждаш ужасно уморена, Тапънс. Просто съсипана. Какво си правила?

— Наистина съм съсипана — промърмори тя. — Не зная дали скоро ще успея да се съвзема.

— Но какво си правила? Да не би да си била отново горе в библиотеката и да си подреждала книгите?

— Не, не. Вече не мога да гледам книги! Писна ми от тях!

— Тогава от какво си толкова уморена?

— Знаеш ли какво е КП?

— Не. Може би е... — поколеба се той.

— Албърт сигурно ти е казал какво е, но едва ли можеш точно да си го представиш. Ще ти разкажа, но първо си сипи нещо за пиене. Уиски или коктейл? Аз също бих пийнала.

Тя успя донякъде да осведоми Томи за събитията от следобеда. От неговите уста често се изтръгваше: „Боже Господи“. Накрая каза:

— Къде си попаднала, Тапънс! Поне научи ли нещо интересно?

— Не зная — призна си тя. — Когато няколко човека ти говорят едновременно и ти казват различни неща, а на всичкото отгоре повечето от тях фъфлят... е, едва ли можеш да осъзнаеш дали си разбрал нещо. Все пак ми се струва, че онова, което чух, може да ми послужи. Навежда ме на някои мисли.

— Какво имаш предвид?

— Носели са се различни слухове за нещо, което е било скрито някога тук. Някаква тайна от времето на Първата световна война, дори и преди нея.

— Нали вече го знаем? Имам предвид, че го научихме от високо място.

— Да, но в селото се разказват различни стари истории. Станали са нещо като легенди. Чули са ги я от сестрата на баба им, я от някой чичо, я от някоя леля, която пък го знае от стрината на не знам кой си и

така нататък. Представяш си как през годините са украсили историите, но някоя от тях може да се окаже истинската.

— Какво? Искаш да кажеш, че може да се е загубила измежду всичките измислици?

— Да, като игла в купа сено. — Тя замълча, сетне продължи: — Ще си избера няколко истории, които ми се струват най-вероятни. Трябва да ги отсея и то бързо. Ще подбера хората, на които може да се вярва, че наистина са чули нещо. После ще ги накарам да ми разкажат отново какво точно са чули от леля си Агата или леля си Берта, или чичо си Джеймс. И така, като ги разпитам един по един, се надявам да достигна до някакъв резултат. Разбираш ли, тук някъде трябва да има нещо.

— Да, но все още не знаем какво е то — рече Томи.

— Но нали точно това се опитваме да открием.

— Съгласен съм, но не смяташ ли, че все пак трябва да имаме някаква представа какво е, за да можем да го търсим?

— Не мисля, че са златни дублони от испански кораб, потънал някъде наблизко, нито пък е нещо, скрито в пещерата на контрабандистите.

— Може да е някой страхотен френски коняк — рече с надежда Томи.

— Може и да се натъкнем на френски коняк, но едва ли него търсим — ядоса се Тапънс.

— Така или иначе ще е нещо, което ще се радвам най-сетне да намерим. Може да е писмо или документ. Любовно писмо, с което са могли да изнудват някого преди шейсет години. Но какво значение би имало то сега?

— Никакво. Във всеки случай скоро трябва да добием някаква представа какво е скрито тук. Томи, мислиш ли, че изобщо ще успеем да разберем какво е?

— Не знам — каза замислено той и замълча. След малко продължи: — Днес получих допълнителна информация.

— За какво?

— За преброяването.

— За кое?

— За преброяването. Имало е преброяване тук. Записал съм си годината и датата. Точно тогава в къщата на Паркинсонови е имало

много хора.

— Как успя да разбереш?

— О, благодарение на разнообразните методи за събиране на сведения на мис Колодън.

— Започвам да ревнувам.

— Не бива. Тя е много груба и често ме ругае, пък и едва ли може да се нарече пленителна красавица.

— Радвам се — промърмори Тапънс. — Но какво общо има преброяването с нашия случай?

— Помислих си, че след като Александър пише: „беше един от нас“, то при преброяването хората, които са били в къщата, е трябвало да се регистрират. Това важи за всеки, който е останал да пренощува. Сетих се, че документите оттогава сигурно се пазят и от тях може да се направи списък на гостите.

— Признавам, че хрумването ти е чудесно — похвали го Тапънс, сетне простена: — За Бога, нека да хапнем! Може би след като се нахраня, ще се почувствам по-добре и не толкова отпаднала, както след разказите на няколкото баби и дядовци, които говореха едновременно.

Албърт им сервира лека вечеря. Той се стараеше да готви разнообразни ястия и понякога резултатът от старанието му беше блестящ, точно както тази вечер. Поднесе им нещо, което той нарече „пудинг със сирене“, но Томи и Тапънс предпочетоха да го назоват „суфле със сирене“. Албърт обаче категорично не се съгласи.

— Суфлето със сирене е различно — възмути се той. — В него се слагат повече разбити на сняг белтъци.

— Няма значение — успокои го Тапънс. — Важното е, че е много вкусно.

Двамата съпрузи се отдадоха изцяло на удоволствието от питателната храна и докато не свършиха, не разговаряха повече по въпросите, които ги тревожеха. Изпиха по две чашки кафе и едва тогава Тапънс се върна на темата, като се отпусна на стола и въздъхна.

— Сега отново се чувствам човек. Нали не си се къпал преди вечеря, Томи?

— Не ми остана време, пък и откъде да знам дали няма да ме накараш да се кача в библиотеката и да ровя в прашните книги.

— Не бих постъпила така с теб — успокой го Тапънс. — Хайде сега да видим докъде сме стигнали.

— Докъде сме стигнали или докъде ти си стигнала?

— Може би второто. Ти знаеш какво си открил, докато при мен е по-различно.

— При теб всичко е с „може би“ — отбеляза Томи.

— Би ли ми подал чантата? Дано не съм я оставила в дневната.

— Обикновено така правиш, но този път е тук, под стола ти. — Тапънс се наведе. — Не от тази стана, от другата — насочи я той.

— Чантата ми е много хубава. Чудесен подарък ми направи, Томи — усмихна му се Тапънс, когато я вдигна от пода. — Истинска крокодилска кожа. Но понякога ми е трудно да си събера нещата в нея.

— Както виждам, понякога ти е трудно и да ги извадиш оттам — пошегува се той.

— Така е със скъпите чанти — промърмори задъхано Тапънс, продължавайки да се бори с нея. — Онези, които приличат на торби, са най-удобни. Разтягат се и можеш да ровиш из тях, колкото си искаш. А! Май го намерих!

— Какво е то? Прилича ми на квитанция от пералнята.

— Ами! Това е малък бележник. Наистина в него си записвах разни неща за пералнята, най-вече за какво трябваше да им се оплача — колко са скъсаните калъфки на възглавници, колко са раздраните чаршафи и така нататък. Бяха останали три-четири неизползвани страници и затова реших да го запазя и да си записвам онова, което съм чула. Изглежда няма голяма полза, но знае ли човек? Между другото отбелязала съм и преброяването, когато го спомена за първи път. Не съм имала представа дали може да ни послужи, но така или иначе съм го записала.

— Чудесно — похвали я Томи.

— Записала съм и мисис Хендерсън и някой си Додо.

— Коя е мисис Хендерсън?

— Не мисля, че си спомняш, пък и едва ли има нужда сега да ти припомням. Ще ти кажа само, че тези две имена ми спомена мисис... как се казваше... а, да, старата мисис Грифин. После съм записала за някакво съобщение, нещо за „Оксфорд“ и „Кембридж“. Сетне в една от старите книги попаднах на нещо друго.

— Какво за „Оксфорд“ и „Кембридж“? За някой студент ли става дума?

— Не съм сигурна, че е за студент, по-скоро за някакъв облог за състезанията с лодки.

— Струва ми се по-вероятно, но едва ли ни е от полза.

— Е, човек никога не знае. И така имаме мисис Хендерсън, някой, който живее в старческият дом „Епъл Трий Лодж“ и едно листче, което намерих, пъхнато в една стара книга горе в библиотеката. Не си спомням дали беше „Катриона“ или „Сянката на трона“.

— Тя е за Френската революция. Чел съм я като дете — сети се Томи.

— Не схващам връзката. Но така или иначе си го записах.

— Какво си записала?

— Думи. На листчето с молив бяха написани три думи — Грин, ен, Ло, като „Л“ е главна буква.

— Нека да позная. Става дума за някаква детска главоблъсканица. Но не разбирам защо „Ло“ е с главна буква?

— Да, смуцава, нали?

— Не мога да ги свържа в нещо смислено — намръщи се Томи.

Изведнъж Тапънс забързано заговори:

— Мисис Хенли от „Епъл Трий Лодж“... още не съм говорила с нея. Не беше ли пък в „Медоусайд“? — Спря и се замисли. Сетне се стресна и продължи: — Е, докъде бях стигнала? Мисис Грифин, Оксфорд и Кембридж, облог за състезание с лодки, преброяване, тази детска главоблъсканица... може пък да е от някоя приказка на Андерсен... и това „Ло“. Не може да няма някаква връзка. Е, излиза, че това е всичко. Сериозното нещо, според мен, е облогът за състезанието с лодки между Оксфорд и Кембридж.

— Чувствам се като пълен глупак — въздъхна Томи. — Но ако продължим да се правим на глупаци, току виж изведнъж пред нас блесне някой скъпоценен камък, скрит досега от камарата боклуци! Точно както открихме подчертаните буквички в книгата. Съвършено случайно.

— Оксфорд и Кембридж — повтори замислено Тапънс. — Това ми говори нещо. Напомня ми нещо. Господи, какво?

— Матилда?

— Не, не е Матилда, но...

— Възлюбената? — предположи Томи и започна да рецитира стихчето.

— Престани! — скара му се Тапънс. — Замисли се върху последното, което намерих. Грин-ен-ло. Няма никакъв смисъл. Имам чувството... О!

— Какво?

— О, Томи! Хрумна ми една идея! Ама, разбира се!

— Кое е „разбира се“?

— „Ло“... „Ло“... „Грин“... Ето кое ме наведе на мисълта. Да, да, така трябва да е.

— Тапънс, за какво говориш?

— Защо тези три думи те карат да мислиш за състезанието с лодки между Оксфорд и Кембридж?

— Давам ти право да познаеш от три пъти.

— Веднага се предавам, защото не виждам никаква логика — рече Томи.

— Всъщност има.

— Състезанието ли?

— Не, няма нищо общо със състезанието. Цвета. Искам да кажа цветовете.

— Какви цветове? — зяпна от почуда Томи.

— „Грин“ „ен“ „ло“. Четем го по неправилен начин. Трябва да го прочетем на обратно.

— Как точно? „О-л“ „н-е“... не можеш да прочетеш „н-и-р-г“. И не се получава нищо. Няма такива думи.

— Опитай се да проявиш въображение като Александър в онази книга. Вземи всяка дума и я прочети поотделно, но на обратно. Какво се получава? „Ло-ен-грин“!

Томи се намръщи.

— Все още ли не схващаш? Лоенгрин, лебеда... Операта! „Лоенгрин“ от Вагнер.

— Но тук нямаме лебед.

— Напротив, имаме. Онези два градински стола, които намерихме. Помниш ли? Единият е в тъмно синьо, а другият — в бледо синьо. Доколкото си спомням, старият Айзак ми каза: „Това е «Оксфорд», а това — «Кембридж».“

— Не счупихме ли „Оксфорд“?

— Да, но светлосиният, „Кембридж“, е все още здрав. Не разбираш ли? Лоенгрин! Нещо е било скрито в някой от тези два стола с лебедите. Томи, нека отидем да видим какво има в „Кембридж“. Нали е в Кей-Кей? Хайде!

— Сега! В единайсет часа вечерта? Не! — отсече Томи.

— Добре — съгласи се примирено Тапънс. — Нали няма да ходиш утре в Лондон?

— Не.

— Тогава утре ще отидем да видим.

— Не знам какво възнамерявате да правите за градината, мадам — каза Албърт. — Аз самият съм работил преди време в една градина, но беше за кратко и не разбирам много от отглеждане на зеленчуци. Между другото, мадам, едно момче иска да ви види.

— Момче? — изненада се Тапънс. — Онова червенокосото ли?

— Не, момчето с рошавата руса коса, която стига чак до врата му. Има такова глупаво име като на някой хотел. „Ройъл Кларънс“. Кларънс ви търси.

— Добре, но недей да му казваш, че името му прилича на хотелско.

— Няма — кимна Албърт. — Той чака пред входната врата. Казва, че можел да ви помогне.

— Разбирам. Изглежда е помагал и на стария Айзак от време на време.

Намери Кларънс, седнал на един от плетените столове на верандата или лоджията, както би се изразил Томи. В ръката си държеше пакетче чипс и шоколад. Очевидно довършваше втората си сутрешна закуска.

— Добро утро, мадам — поздрави я той. — Дойдох да видя дали мога да ви бъда полезен.

— Разбира се, че имаме нужда от помощ за градината — каза Тапънс. — Предполагам, че преди си помагал на Айзак, нали?

— Да, понякога. Не че разбирам много. Той и Айзак не разбираше много. Повече приказваше. Какво било навремето, колко го тачели, колко му били благодарни хората, при които работел. Обичаше да повтаря, че бил шеф на градинарите при мистър Болинго. Живеел в онази голяма къща близо до реката. Много е голяма. Сега е училище.

Та той там бил най-главният градинар. Баба ми обаче казва, че няма и капка истина в думите му.

— Е, няма значение — махна с ръка Тапънс. — Искам да подреда оранжерията.

— Онова със стъклата ли? Дето й казват Кей-Кей?

— Да. Странно е, че и ти го знаеш.

— Е, май винаги така са я наричали. Всички знаят. Говори се, че името било японско. Може и да е вярно, не знам.

— Хайде, ела да отидем там.

Групичката, състояща се от Томи, Тапънс, кучето Анибал, Кларънс и Албърт тръгна към оранжерията. Албърт вървеше последен. Беше изоставил миенето на съдовете от закуската, за да присъства на нещо по-интересно. Анибал хукна радостно напред, като на всяка крачка подушваше, за да се увери, че наоколо няма непозната миризма. Застана пред вратата на Кей-Кей и размаха опашка в очакване.

— Хей, Анибал, ще ни помагаш ли? — усмихна му се Тапънс. — Искаш нещо да ни кажеш ли?

— Каква порода е това куче? — попита Кларънс. — Някой каза, че било от онези, дето хващат плъхове. Вярно ли е?

— Да, така е — кимна Томи. — Той е манчестърски териер, черен с кафяви петна. Стара английска порода.

Анибал разбра, че се говори за него и се обърна. Замаха още по-силно с опашка. Сетне седна и важно огледа групичката.

— Хапе, нали? Всички го казват — продължи Кларънс.

— Той е много добър пазач — похвали го Тапънс. — И винаги ме пази много старателно.

— Така е — потвърди Томи. — Особено когато аз отсъствам.

— Пощальонът се оплака, че преди четири дни едва не го ухапал.

— Струва ми се, че кучетата обикновено се държат така с пощальоните — отбеляза Тапънс. — Знаеш ли къде е ключът за Кей-Кей?

— Да. Виси на един пирон в бараката. Там, където са саксиите с разсада за цветя — каза Кларънс и отиде да донесе ръждясалия ключ. — Сигурно Айзак го е смазал.

— Да, иначе не бихме могли да отключим вратата — каза Тапънс.

Порцелановият стол с лебедите, наречен „Кембридж“, стоеше пред тях. Очевидно Айзак го беше почистил, защото му бяха казали, че ще го сложат на верандата, за да го ползват, когато времето е хубаво.

— Трябваше да има и един в тъмносино — обади се Кларънс.
— Айзак споменаваше, че са два, „Оксфорд“ и „Кембридж“.

— Така ли?

— Да. Един тъмносин, „Оксфорд“, и един светлосин, „Кембридж“. Май „Оксфорд“ бил счупен, а? Бил паднал.

— Да, точно като при състезанията с лодки. Отборът на Оксфорд паднал.

— Между другото какво се случило с това конче-люлка? Голяма бъркотия е наоколо.

— Да.

— Името му е странно, нали? Матилда.

— Да, претърпя операция — заяви Тапънс.

На Кларънс отговорът му се стори много забавен и той искрено се разсмя.

— Сестрата на баба ми, леля Едит, претърпя операция — каза той, после сякаш малко разочаровано додаде: — Извадиха ѝ част от вътрешностите, но се оправя.

— Май ще ни е трудно да разберем какво има вътре в този стол?
— рече Тапънс.

— Може би ще трябва и него да счупиш — пошегува се Томи.

— Да, като че ли няма друг начин — промърмори тя.

— Този отвор на седалката под формата на „S“ ми изглежда много странен. В него могат да се пхнат разни неща, нали? Като в пощенска кутия.

— Да. Интересно хрумване. Много интересно, Кларънс — похвали го Томи.

Момчето се изчерви от задоволство.

— Знаете ли, могат да се развинтят — рече то.

— Да се развинтят ли? — изненада се Тапънс. — Кой ти каза?

— Айзак. Виждал съм как го прави. Обръщаше го обратно и започваше да развърта долната му част. Понякога заяжда. Като сипеш малко масло на резбата, тръгва по-леко.

— Я виж ти!

— Най-лесно е, като се обърне обратно — повтори Кларънс.

— Като че ли тук всичко е обърнато обратно — промърмори Тапънс. — По същия начин постъпихме с Матилда, преди да направим операцията.

В началото „Кембридж“ сякаш се съпротивляваше, но изведнъж порцеланът поддаде и се завъртя. Не след дълго те успяха да отвъртят едната част и да отворят стола.

— Май е пълен с боклуци — сбърчи нос Кларънс.

Анибал се притече на помощ. Много обичаше да се намесва и да помага във всичко. Очевидно според него нищо не беше изцяло завършено, докато той не се намесеше, а намесата му обикновено се заключаваше в напъхването на носа му там, където не трябва. Сега постъпи по същия начин. Завря муцуната си в боклуците, подуши ги, след което се отдръпна и седна.

— Май не му хареса, а? — рече Тапънс, загледана в стола.

— Ау! — извика Кларънс.

— Какво стана?

— Одрах се. Тук вътре от едната страна има нещо, закачено на пирон. Не съм сигурен, че е точно пирон. Ох!

— Джаф! Джаф! — присъедини се към охканията му Анибал.

— Да, закачено е нещо. Ето, хванах го! О, не, изпуснах го. Хлъзгаво е! А, ето сега вече го хванах!

Кларънс извади един пакет, завит в тъмен насмолен брезент.

Анибал се приближи до Тапънс, седна в краката ѝ и тихичко изръмжа.

— Какво има, Анибал? — попита го тя. Той отново изръмжа. Тя се наведе и го погали зад ушите. — Какво има, момчето ми? Май не си искал Кембридж да спечели, а? — После се обърна към Томи. — Помниш ли веднъж го оставихме да гледа състезанието с лодки по телевизията?

— Да. Накрая много се ядоса и започна толкова яростно да лае, че не можахме да чуем нищо.

— Е, поне можехме да гледаме. И това беше нещо. Но ако си спомняш, никак не беше доволен, че Кембридж спечели.

— Очевидно е учил в Оксфордския университет за кучета — пошегува се Томи.

Анибал стана и отиде при Томи, размахал доволно опашка.

— Харесва му. Значи е истина. Според мен е получил образованието си в Свободния университет за кучета.

— И каква специалност? — засмя се Томи.

— Дислокация на кокали.

— Много добър специалист е.

— Знаеш ли, веднъж Албърт му беше дал един огромен кокал от овнешкото. Първо видях да го крие в дневната, под една възглавница. Веднага го изведох в градината и затворих вратата. После погледнах през прозореца и видях как той много старателно го заравя в лехата с гладиоли. Щом става дума за кокали, много е прибран. Никога не ги изяжда веднага. Пази си ги за черни дни — засмя се Тапънс.

— После изравя ли ги? — попита Кларънс, намесвайки се в оживената дискусия относно кучешките умения.

— О, да — рече Тапънс. — Понякога дори след толкова време, че може би е по-добре да ги остави заровени.

— Нашето куче не обича кучешките бисквити — сподели Кларънс.

— Сигурно ги оставя в паничката си и първо изяжда месото — допусна Тапънс.

— То обича кекс — продължи момчето.

Анибал подуши отново пакета, който извадиха от стола. Изведнъж рязко се обърна и започна да лае.

— Виж кой е там — нареди му Тапънс. — Може да е някой градинар. Онзи ден някой ми спомена, мисля, че беше Херинг, че познавала един човек, който някога работел като градинар и добре се справял.

Томи отвори вратата на оранжерията и излезе навън, Анибал го последва.

— Няма никой — отбеляза Томи.

Анибал изръмжа. После отново се разлая още по-яростно.

— Изглежда смята, че има някой или нещо в онази високата трева — рече Томи. — Може би някой разравя един от кокалите му. А може да е заек. Анибал постъпва много глупаво със зайците. Има нужда от дълго увещаване, преди да се спусне да ги гони. Струва ми се, че изпитва доста нежни чувства към тях. Повече му харесва да гони птички и гълъби. За щастие никога не ги стига.

Анибал започна да души тревата. После изръмжа и пак залая. От време на време обръщаше глава към Тапънс.

— Може да е котка — предположи Томи. — Нали знаеш какъв става, когато усети, че наоколо има котка. Понякога се появява онази черната с малкото си. Онази, дето ѝ казваме Писи.

— Тя непрекъснато влиза вкъщи — оплака се Тапънс. — Изглежда се вмъква през някоя дупка. О, Анибал, хайде спри! Ела тук!

Анибал я чу и извърна глава. Цялото му същество излъчваше ярост. Върна се малко назад, без да откъсва поглед от тревата. Разлая се отново.

— Там има нещо, което го безпокои — сети се най-сетне Томи. — Ела, Анибал.

Анибал разтърси тялото си, погледна към Томи, после към Тапънс и с висок лай рязко се хвърли към тревата.

Изведнъж се чуха два изстрела.

— Господи, сигурно някой стреля по зайци! — възкликна Тапънс.

— Влез вътре! Бързо влез в Кей-Кей, Тапънс! — нареди ѝ Томи.

Нещо профуча покрай ухото му. Анибал продължи да лае яростно, тичайки във високата трева. Томи тръгна към него.

— Сега вече подгони някого! — извика той. — Подгони го надолу по хълма. Тича като луд.

— Кой беше? Какво стана? — попита разтревожено Тапънс.

— Ти добре ли си?

— Не, не съм — отвърна тя. — Мисля, че нещо... нещо ме удари. Ето тук, под рамото. Дали беше... какво беше това?

— Някой стреля по нас. Някой, който се е криел във високата трева.

— Някой, който ни е наблюдавал какво правим, така ли? — промърмори Тапънс.

— Сигурно са ирландците — обади се най-сетне Кларънс. — От ИРА. Знаете ли, веднъж се опитаха да вдигнат къщата във въздуха.

— Мисля, че тази случка няма нищо общо с политиката.

— Ела, нека се приберем вкъщи — рече Томи. — Побързай. И ти, Кларънс. По-добре ела и ти.

— Нали кучето ви няма да ме ухапе? — попита колебливо момчето.

— Не. Мисля, че в момента е зает с друго.

Точно завиха покрай ъгъла на къщата, когато Анибал се появи. Дойде откъм хълма, останал съвсем без дъх. Доближи се до Томи и започна да му говори, така както го правят кучетата. Потърка глава в крака на господаря си, вдигна лапа и започна да го побутва в посоката, от която току-що се бе появил.

— Искате да отидете с него да гоним онзи, който е бил тук — разбра го Томи.

— Няма да отидеш — заяви твърдо Тапънс. — Този човек има пушка или пистолет, и изобщо нещо, което стреля. Не искам да те застреля. Не и на твоята възраст. Кой ще се грижи за мен, ако нещо се случи с теб? Хайде ела да се приберем вътре.

Те бързо влязоха. Томи отиде до телефона във вестибюла и набра един номер.

— Какво правиш? — попита го Тапънс.

— Обаждам се в полицията — отвърна той. — Не можем просто ей така да отменим подобен инцидент. Ако съобщим навреме, може би ще успеят да го хванат.

— Мисля, че трябва да се направи нещо за рамото ми. Кръвта ще съсипе най-хубавия ми жакет.

— Забрави за жакета! — смъмри я Томи.

В този миг дойде Албърт с всичко, необходимо за първа помощ.

— Никога не бих допуснал! — възмути се Албърт. — Някой мръсник е стрелял по госпожата! Какво става в тази страна?

— Не мислиш ли, че трябва да отидем до болницата?

— Не — отказа Тапънс. — Но искам да ми направите хубава превръзка. Първо сложете от бензоиновата тинктура.

— Да го промием с йод.

— Не искам йод! Щипе! — извика Тапънс. — Освен това сега казват, че йодът не бил подходящ за промиване на рани.

— Мислех, че бензоиновата тинктура е за вдишване от инхалатор — промърмори с надежда Албърт.

— Това е едното ѝ предназначение — рече назидателно Тапънс. — Но е много подходяща за одрасквания или порязвания, или рани. Ползва се и за деца. Прибра ли пакетчето?

— Кое пакетче, Тапънс?

— Онова, което намерихме в „Кембридж-Лоенгрин“. Дето висеше на един пирон вътре в стола. Сигурно е нещо важно. Те видяха, че го намерихме. Щом се опитаха да ни убият, то наистина е много важно.

ГЛАВА ЕДИНАЙСЕТА

АНИБАЛ ВЗИМА МЕРКИ

Томи седеше в кабинета на полицейския инспектор Норис. Инспекторът леко кимна с глава и каза:

— Надявам се, че с малко късмет ще постигнем добри резултати, мистър Бересфорд. Споменахте, че доктор Кросфийлд се грижи за съпругата ви.

— Да, изглежда не е сериозно — рече Томи. — Куршумът я одраска и раната доста кървя, но Тапънс ще се оправи. Доктор Кросфийлд каза, че не е опасно.

— Тя не е много млада — отбеляза инспектор Норис.

— Над седемдесет. И двамата остаряхме.

— Да, да — закима инспекторът. — Откакто дойдохте да живеете в селото, често чувам да се говори за съпругата ви. Хората са много впечатлени от нея. Всички сме слушали за дейността ѝ. За вашата също.

— О, Боже! — въздъхна Томи.

— За добро или за лошо, не можете да избягате от това, нали разбирате? — продължи меко инспектор Норис. — Дали сте били престъпник или герой, просто не можете да се отървете от репутацията си. Но ви уверявам, че ще направим всичко, за да изясним този случай. Предполагам, че не можете да ми опишете човека?

— Не — поклати глава Томи. — Когато го мярнах, кучето тичаше подире му. Не бих казал, че е стар, защото доста енергично бягаше.

— Да не е някой в трудната възраст? Около четиринайсет-петнайсет?

— Беше по-възрастен.

— Не сте ли получавали телефонни заплахи или писма да ви искат пари, или нещо подобно? Или да настояват да напуснете къщата?

— Не, нищо такова — вдигна рамене Томи.

— От колко време сте тук? — Томи му каза и той продължи: — Хъм. От скоро. Предполагам, че почти всеки ден ходите в Лондон?

— Да — потвърди Томи. — Ако са ви необходими подробности...

— Не, не. Нямам нужда от подробности. Предлагам ви да не го правите толкова често. Ако можете да останете вкъщи за известно време и да се погрижите за мисис Бересфорд, а и за себе си...

— И аз смятам да постъпя така. Струва ми се, че сега имам много основателна причина да не присъствам на срещите в Лондон.

— Е, ние ще направим всичко, което е по силите ни, да ви наглеждаме, така да се каже, и ако можем да го хванем онзи, който и да е той...

— Мислите ли... може би не бива да ви питам... — поколеба се Томи, — подозирате ли кой може да бъде? Някакво име или мотиви?

— Знаем доста неща за някои личности, които живеят в селото. Повече, отколкото те допускат. Не го афишираме, за да ни бъде полесно да ги хванем или да разберем с кого са свързани, кой им плаща за онова, което вършат, или пък го правят на своя глава. Но в случая... струва ми се, че не е някой от местните.

— Защо мислите така? — попита Томи.

— Е, научаваме това-онова, а и получаваме информация от други места.

Двамата се спогледаха. Около пет минути никой не проговори, просто бяха вперили очи един в друг.

— Е... аз... разбирам, тоест, струва ми се, че разбирам.

— Мога ли да ви предложа нещо? — попита инспектор Норис.

— Да? — изненада се Томи.

— Имате градина, нали? Дочух, че се нуждаете от помощ за нея?

— Градинарят ни беше убит, както сигурно сте разбрали.

— Да, да, зная за този случай. Старият Айзак Бодликот, нали? Приятен старец. Постоянно разказваше дълги истории за стари времена. Беше чешит, но човек можеше да му се довери.

— Не мога да разбера защо беше убит и кой го направи? Изглежда никой няма представа, нито пък нещо е установено.

— Искате да кажете, че ние не сме установили. Е, сигурно разбирате, че ни е нужно малко време. Не може да стане едновременно с предварителното следствие, когато следователят заключи: „Предумишлено убийство, извършено от едно или няколко лица.“ Понякога това е само началото. Както и да е, исках да ви кажа, че ще

дойде един човек и ще ви попита дали имате нужда от градинар. Ще ви каже също, че може да идва два или три дни от седмицата, а може и повече, а за препоръка — ще ви каже, че е работил няколко години при мистър Соломън. Ще запомните името, нали?

— Мистър Соломън — повтори Томи.

В очите на инспектор Норис за момент сякаш проблесна искра. Той продължи:

— Да, той отдавна е починал. Имам предвид мистър Соломън. Но е живял тук и наистина е наемал много градинари. Не мога обаче да ви съобщя предварително с какво име ще ви се представи този човек. Не го помня. Мисля, че вероятно ще бъде Криспин, на възраст между трийсет и четирийсет. Ако дойде някой и ви предложи да работи в градината ви, но не спомене името на мистър Соломън, бих ви посъветвал да не го наемате. Приемете думите ми като предупреждение да внимавате.

— Разбирам. Е, поне така ми се струва — смотолеви Томи.

— Радвам се, че така бързо ме разбрахте, мистър Бересфорд. Е, предполагам, че при вашата досегашна работа често се е налагало бързо да схващате за какво става дума. Има ли още нещо, за което искате да се осведомите?

— Не, не мисля. Вече не зная какво да ви питам.

— Ние ще продължим с разследването. Не непременно в селото. Може да ми се наложи да отида до Лондон или до други места. Е, вие сигурно по-добре от мен знаете как става това.

— Искам да предпазя Тапънс... съпругата ми... не искам да се замесва... но ми е трудно.

— С жените винаги е трудно — отбеляза философски инспектор Норис.

Томи повтори репликата му, когато по-късно седеше до леглото на Тапънс и я наблюдаваше как яде грозде.

— Наистина ли гълташ семките? — попита недоверчиво той.

— Обикновено го правя — отвърна Тапънс. — Отнема ми толкова време да ги изплювам. Не мисля, че вредят.

— Е, след като цял живот си ги гълтала и нищо не ти е станало, предполагам, че и сега няма да ти стане — рече примирено той.

— Какво казаха в полицията?

— Точно каквото очаквахме, че ще кажат.

— Знаят ли кой може да го е направил?
— Не мислят, че е местен човек.
— С кого се видя? Инспектор Уотсън?
— Не. Инспектор Норис.
— О, не го познавам. Какво друго ти каза?
— Каза, че обикновено е много трудно да се удържат жените.
— Така ли! — възкликна Тапънс. — А знаеше ли, че ще ми предадеш думите му?

— Сигурно не — отвърна Томи и стана. — Трябва да се обадя на няколко телефона в Лондон. Няма да ходя там един-два дни.

— Можеш да ходиш. Тук съм в безопасност. Албърт ще се грижи за мен. Доктор Кросфийлд е досадно внимателен. Държи се с мен като квачка с пиленцата си.

— Трябва да отида да напазувам за Албърт. Искаш ли нещо?

— Да. Донеси ми пъпеш. Много ми се ядат плодове. Единствено и само плодове.

— Добре.

Томи позвъни на един номер в Лондон.

— Полковник Пикауей?

— Ало, да? А, това сте вие, Томас Бересфорд, нали?

— О, познахте ме по гласа. Искан да ви кажа, че...

— За Тапънс. Вече чух — отвърна полковникът. — Няма нужда да говорим. Останете там за ден-два, ако трябва и за седмица. Не идвайте в Лондон. Докладвайте ми за всичко.

— Добре, но имам нещо, което ще трябва да ви донеса.

— Задръжете го засега. Кажете на Тапънс да измисли къде да го скрие.

— Тя е много изобретателна. Като кучето ни. То си крие кокалите в градината.

— Чух, че подгонило някакъв човек, който стрелял по вас...

— Изглежда вие всичко научавате.

— Ние винаги всичко научаваме — отбеляза полковник Пикауей.

— Кучето ни успя да отхапе парче от панталона му и ни го донесе.

ГЛАВА ДВАНАЙСЕТА

„ОКСФОРД“, „КЕМБРИДЖ“ И „ЛОЕНГРИН“

— Браво! — похвали го полковник Пикауей и изпусна кълбо дим. — Моля да ме извините, че трябваше да ви повикам толкова спешно, но реших, че е по-добре да ви видя лично.

— Предполагам, вече знаете, че напоследък се случиха някои неочаквани събития.

— Защо си мислите, че знам?

— Защото вие винаги знаете всичко.

Полковникът се засмя и рече:

— Цитират ме, така ли? Вярно, че така ви казах. Ние знаем всичко. Това ни е работата. На косъм ли се отърва? Съпругата ви имам предвид.

— Не, не беше на косъм, но можеше да стане сериозно. Предполагам, че знаете подробностите, но ако искате, мога да ви ги изложя.

— Може, но накратко. Има някои моменти, които не са ми съвсем ясни. Онова за Лоенгрин. Грин-ен-ло. Умна е тази ваша съпруга! Успяла е да намери ключа. Изглежда идиотско, но ето на! Открила го е.

— Днес ви нося онова, което намерихме — продължи Томи. — Бяхме го скрили под пода, докато дойда при вас. Не ми се искаше да го изпратя по пощата.

— Естествено.

— Тази метална кутия намерихме в един бледосин порцеланов градински стол от викторианско време, казват му „Кембридж“, но ние го нарекохме „Лоенгрин“.

— Спомням си, че една моя леля от провинцията имаше два такива стола.

— Кутията е много добре запазена. Беше опакована в насмолен брезент. Вътре има писма. Мастилото е доста избледняло, но предполагам, че при подходяща обработка...

— Да, можем да го направим...

— Вземете — подаде му кутията Томи. — Нося ви и един лист, на който с Тапънс сме записали онова, което ни е направило впечатление. Неща, които сме чули и считаме за косвени улики.

— Имена?

— Да. Три-четири. Записали сме така наречената връзка „Оксфорд“ — „Кембридж“ и студентите от Оксфорд и Кембридж, които са били в къщата по онова време... не мисля, че може да излезе нещо от тази нишка, защото всъщност всичко се свежда до порцелановите столове, по-точно до „Лоенгрин“.

— Да... да... тук виждам още един-два интересни момента.

— След като стреляха по нас — продължи Томи, — позвъних в полицията.

— Правилно сте постъпили.

— Помолиха ме да отида в полицейското управление на следния ден. Там се срещнах с инспектор Норис. Не бях го виждал преди. Изглежда е нов.

— Да. Вероятно има специални поръчения — отбеляза полковник Пикауей и издуха още дим.

Томи се закашля, сетне рече:

— Предполагам, че знаете всичко за него.

— Да, ние знаем всичко, което става при вас. Той е верен човек. Натоварен е с разследването на вашия случай. Местните хора може би ще могат да му кажат кой ви е следил и кой се е опитвал да ви проучва. Бересфорд, мислите ли, че ще е разумно да напуснете за известно време дома си и да дойдете със съпругата си тук?

— Не смятам, че ще мога да го сторя.

— Искате да кажете, че тя няма да се съгласи? — погледна го полковник Пикауей.

— Отново трябва да отбележа, че знаете всичко — усмихна се Томи. — Не мисля, че ще успеем да откъснем Тапънс от къщата. Раната ѝ не е сериозна и се чувства добре. Отгоре на всичко е убедена, че сега... сме на път да разкрием загадката. Не знаем точно как ще стане, но тя е сигурна, че ще успеем.

— От вас се иска само да душите наоколо, ако ми позволите да се изразя така. — Той потропа с пръст по металната кутия. — Тази малка кутия ще ни разкаже онова, което отдавна искаме да научим.

Кой е бил замесен в събитията отпреди толкова години и задкулисно е вършил толкова мръсотии.

— Но сигурно...

— Зная какво ще ми кажете. Който и да е бил, сега е мъртъв. Вярно е, но така или иначе, ще разберем какво се е случило, как точно е станало, кой го е задвижил, кой е помагал, кой го е инспирирал и кой може да е наследил задачата да продължи да върши злини. Ще научим за хора, които вероятно в обществото изглеждат невзрачни, но очевидно имат огромно значение. За хора, които са били във връзка с групировката... нека я наречем с тази модерна дума, нали в днешно време всичко се върши от групировки. Сега в нея вероятно членуват други хора, но идеите им са същите, както едно време. Пропагандират насилие и сеят зло. Сигурно са във връзка с подобни групировки на други места в страната и в чужбина. Някои от групировките не са толкова активни, но някои са направо ужасяващи. Най-лошото е, че са организирани. Въпрос на техника, нали разбирате. През последните петдесет, дори сто години, ние се убедихме, че опасността идва точно от тяхната организираност. Научили сме се, че ако хората се съюзят в нещо като банда, могат да извършат поразителни неща. Освен това са в състояние да внушат на други хора да ги вършат вместо тях.

— Мога ли да ви попитам нещо?

— Питайте колкото искате — усмихна се полковник Пикауей. — Ние наистина знаем всичко, но не винаги го казваме. Длъжен съм да ви предупредя.

— Името Соломън познато ли ви е?

— А! — изненада се полковникът. — И откъде го взехте това име?

— Беше ми споменато от инспектор Норис.

— Е, щом той ви го е казал, значи всичко е наред. Уверявам ви. Няма обаче лично да се срещнете със Соломън. Той е мъртъв.

— Разбирам.

— Не разбирате напълно — поклати глава полковникът. — Понякога използваме това име. Полезно е да имаме под ръка името на истински човек, който, въпреки че вече не е между живите, е уважавана личност в селото. Съвършено случайно отидохте да живеете в „Лаврите“ и се надяваме, че тази случайност ще ни донесе късмет. Но не искам нищо лошо да се случи на вас или съпругата ви.

Подозирайте всеки и всичко. Това е най-сигурният начин да се опазите.

— Имам доверие само на двама души — рече тъжно Томи. — Единият е Албърт, който работи при нас от години...

— Да, спомням си го. Червенокосо момче, нали?

— Вече не е съвсем момче...

— А кой е другият?

— Кучето ни Анибал.

— Хъм. Да... може и да имате основание. Сещам се за едно стихче... май беше от доктор Уот. Започва така: „Кучетата най обичат да лаят и да хапят. Туй е тяхната природа.“ Какво е вашето куче? Елзасец?

— Не, манчестърски териер.

— О, старата английска порода на черни и кафяви петна. Не стават големи колкото добермана, но е куче, което разбира какво трябва да върши.

ГЛАВА ТРИНАЙСЕТА

ПОСЕЩЕНИЕТО НА МИС МЪЛИНС

Тапънс се разхождаше по пътеката в градината, когато Албърт излезе от къщата и забързано тръгна насреща ѝ.

— Една жена ви чака — каза той.

— Жена? Коя е?

— Представи се като мис Мълинс. Една от дамите в селото я посъветвала да ви се обади.

— О, да, разбира се — досети се Тапънс. — За градината, нали?

— Да, спомена градината.

— Мисля, че ще е по-добре да я доведеш тук — рече Тапънс.

— Добре, мадам — кимна леко Албърт, влизайки в ролята на обигран иконом.

Отиде в къщата и след минута се върна с една висока грубовата жена, облечена в панталони от туид и пуловер.

— Доста студена сутрин — отбеляза тя. Гласът ѝ беше плътен и леко дрезгав. — Казвам се Айрис Мълинс. Мисис Грифин ме посъветва да ви се обадя. Имали сте нужда от помощ за градината.

— Добро утро — поздрави я Тапънс и се ръкува с нея. — Много се радвам да се запозная с вас. Да, наистина имаме нужда от помощ за градината.

— Скоро сте се нанесли в къщата, нали?

— О, имам чувството, че от цяла вечност сме тук. Току-що се отървахме от майсторите.

— О, разбирам ви — въздъхна дълбоко мис Мълинс. — Зная какво означава да имате майстори в дома си. Човек не може да разчита да свършат нещо, преди да се нанесе. Не работят както трябва, ако не им стоиш на главата. Дори и тогава постоянно трябва да ги връщаш да си довършат нещо, което са забравили. Имате хубава градина, но е малко запусната.

— Да, боя се, че предишните собственици не са се вълнували много как изглежда градината им.

— Семейство Джоунс или нещо такова, нали? Всъщност не ги познавах. Живея в другия край на селото. Работя в две градини. В едната — два пъти седмично, в другата — един път. Един ден не е достатъчен, за да се поддържа добре. При вас е работил старият Айзак, нали? Беше приятен старец. Жалко, че си отиде по такъв нелеп начин, ударен по главата от онези нехранимайковци, които постоянно се мотаят наоколо. Предварителното следствие беше преди около седмица, нали? Разбрах, че не са открили извършителя. Ходят на групички тези хулигани и нападат хората. Зли създания! И струва ми се, че колкото са по-млади, толкова са по-зли. Тази магнолия е чудесна! — Възкликна мис Мълинс и каза името ѝ на латински. — Една от най-красивите. Хората предпочитат екзотичните цветя, но според мен по-добре е да се отглеждат по-обикновените видове магнолии.

— Всъщност грижа са ни зеленчуците — рече Тапънс.

— Искате да имате разнообразни продукти за кухнята, нали? Както виждам, на зеленчуковата градина не е обърнато особено внимание. Хората загубват интерес и предпочитат да купуват зеленчуците, вместо да ги отглеждат.

— Винаги съм искала да отглеждам картофи и грах — призна си Тапънс. — А също и зелен фасул. Така ще сме сигурни, че са пресни.

— Вярно е. Ще имате и зрял боб. Някои градинари толкова се престарават, че отглеждат боб с много едри зърна. Смятат, че само той си струва труда. Получават награди на местните панаири. Но сте съвсем права, пресните зеленчуци имат съвършено различен вкус.

Изведнъж се появи Албърт.

— По телефона ви търси мисис Редклиф, мадам — рече той. — Пита дали можете да обядвате заедно утре.

— Предай ѝ, че много съжалявам, но не мога — помоли го Тапънс. — Вероятно утре ще ходим в Лондон. О! Чакай малко, Албърт. Изчакай ме да напиша нещо. — Извади от чантата си лист хартия, написа няколко думи и го подаде на Албърт. — Кажи на мистър Бересфорд, че мис Мълинс е дошла и двете сме в градината. Забравих да направя онова, за което ме бе помолил. Трябваше да му дам името и адреса на един човек. Ето, написала съм ги тук.

— Разбира се, мадам — поклони се Албърт и изчезна.

Тапънс се обърна към събеседницата си и рече:

— Както разбирам, сте много заета, след като три дни от седмицата работите.

— Да, и както ви споменах, ангажиментите ми са от другата страна на селото, където живея. Имам малка къщичка там.

В този момент пристигна Томи. С него вървеше или по-скоро подтичваше около него Анибал. Той стигна пръв до Тапънс. За момент спря, сетне опъна предните си лапи напред и яростно залая мис Мълинс. Тя инстинктивно се отдръпна две крачки назад. Изглеждаше уплашена.

— Нашето ужасно куче — представи го Тапънс. — Не хапе. Е, искам да кажа, че много рядко го прави. Обича да хапе пощальона.

— Всички кучета хапят пощальоните, или поне се опитват да ги ухапят.

— Той е много добър пазач — похвали го Тапънс. — Манчестърски териер, а те са много съвестни пазачи. Охранява ни къщата. Не позволява на никой непознат да се приближи, нито пък да влезе вътре. Особено е грижовен към мен. Очевидно счита опазването ми за свой дълг.

— Е, в днешно време сигурно е добре човек да си има куче — отбеляза мис Мълинс.

— Така е. Стават толкова много кражби — рече Тапънс. — Много от нашите приятели го преживяха. Някои дори нахълтват посред бял ден и то по най-невероятен начин. Слагат стълби и вдигат прозорците, или пък се представят за чистачи. О, използват какви ли не номера. Ето защо си мисля, че е добре да се знае, че в къщата има зло куче.

— Напълно сте права.

— Това е съпругът ми — представи го Тапънс. — Томи, това е мис Мълинс. Много мило от страна на мисис Грифин, че се е сетила колко много се нуждаем от градинар.

— Тази работа не е ли тежка за вас, мис Мълинс? — попита я Томи.

— Разбира се, че не — отвърна тя с плътния си глас. — Умея да копая. Човек трябва да знае как точно да го прави. Работата не е само да се засади, но и да се плевят, да се прекопава. Земята трябва да се подготви. Не е толкова просто.

Анибал продължи да лае.

— Томи, струва ми се, че ще е по-добре да отведеш Анибал вътре. Изглежда тази сутрин е в особено настроение.

— Добре — съгласи се Томи.

— Няма ли да влезем и ние вътре? — обърна се Тапънс към гостенката. — Ще пийнем по нещо. Стана топло и едно питие ще ни се отрази добре. Можем да обсъдим бъдещите ни планове.

Анибал бе затворен в кухнята, а мис Мълинс прие чаша шери. Обсъдиха някои подробности около зеленчуците. Не след дълго мис Мълинс погледна часовника и каза, че трябва да си върви.

— Имам среща — обясни тя. — Не бива да закъснявам.

Набързо се сбогува и си тръгна.

— Изглежда ми съвсем наред — промърмори Тапънс.

— Да, но знае ли човек... — замисли се Томи.

— Можем да поразпитаме за нея — предложи съпругата.

— Сигурно много си се изморила от разходката в градината. Ще отложим посещенията си този следобед за друг път. Докторът каза, че трябва да почиваш.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАЙСЕТА

АКЦИЯ В ГРАДИНАТА

— Разбираш, нали, Албърт? — попита го Томи.

Двамата бяха в кухнята, където Албърт миеше съдовете от чая, които току-що бе свалил от спалнята на Тапънс.

— Да, сър, разбирам — кимна Албърт.

— Знаеш ли, струва ми се, че Анибал ще ти създаде проблеми.

— Добро куче е. Не се нахвърля върху всеки — отбеляза Албърт.

— Така е. Не е от онези кучета, които не обръщат внимание на крадците и им махат с опашка. Анибал усеща кой е добър и кой лош. Нали разбра какво ти казах?

— Да. Не зная обаче какво да направя, ако господарката... ами... да направя ли онова, което тя иска или да ѝ кажа вие какво сте наредили, или...

— Мисля, че трябва да проявиш изобретателност и дипломатичност, Албърт. Ще я накарам днес да остане в леглото. Поверявам ти я, да я пазиш.

В този миг на външната врата се позвъни. Албърт отвори. На прага стоеше младолик мъж в костюм от тиуд.

Албърт погледна колебливо към Томи. Посетителят се усмихна приятелски и влезе.

— Мистър Бересфорд? — попита той. — Дочух, че търсите помощник за градината си. Скоро сте се нанесли, нали? Докато вървах по алеята, забелязах, че тревата е избуяла доста високо. Преди няколко години работих при един господин тук. За мистър Соломън. Може би сте го чували.

— Мистър Соломън? Да, някой ми спомена за него.

— Казвам се Криспин, Ангъс Криспин. Може би ще погледнем какво е положението в градината?

Те излязоха. Томи го разведе из цветните лехи и зеленчуковата градина. Накрая гостът рече:

— Настъпил е моментът някой да се захване сериозно с градината ви.

— Ето тук, покрай тази пътечка до кухнята са отглеждали спанак, а тук пък — пъпеша.

— Изглежда добре сте запознат с навиците на бившите обитатели — рече мистър Криспин.

— Е, нали знаете, тук всичко се разчува. Пък и хората обичат да говорят за старите времена. Възрастните дами са си говорили за цветните лехи, а Александър Паркинсон подробно е разказвал на приятелите си за листата на попадийното семе.

— Изглежда е бил забележително момче.

— Казват, че бил пълен с идеи и си е падал по криминални истории. Съставил нещо като закодирано съобщение в една от книгите на Стивънсън, „Черната стрела“.

— Интересна книга, нали? Аз самият я прочетох преди пет години. Преди това от него бях чел единствено „Отвлеченият“. Беше по времето, когато работих за... — Мистър Криспин се поколеба.

— Мистър Соломън? — подсказа му Томи.

— Да, да. Старият Айзак ми разказваше разни неща. Струва ми се, освен ако не съм чул някоя измислица, че той е работил при вас, въпреки че по мои сметки трябва да е бил около стогодишен.

— Да — кимна Томи. — За възрастта си той изглеждаше чудесно. Разказваше ни разни истории и то за случки, на които едва ли е бил свидетел.

— Обичаше клюките от стари времена. Роднините му живеят тук в селото и сигурно са слушали разказите му. Предполагам, че и вие сте ги чували?

— Да. Успяхме да научим някои имена. От едно време и те нищо не ми говорят. И съвсем естествено.

— Извлекли сте тези имена от разказите, които сте слушали, така ли?

— Да. Нали разбирате, рекъл-казал. Съпругата ми изслуша доста истории и накрая направи списък. Не зная дали ще бъдат от полза. И аз имам списък. Всъщност имам го едва от вчера.

— Как така?

— От преброяването е — поясни Томи. — Тук е имало преброяване на... мога да ви кажа точната дата, имам я записана... и хората, които са пренощували, тук са били официално регистрирани. Същият ден е имало голямо тържество с вечеря.

— Значи знаете кой е бил в къщата на определената дата? Тя може да се окаже много важна.

— Да.

— Информацията може да се окаже ценна. Казахте, че скоро сте се нанесли, нали?

— Да, но можем да поискаме да се изнесем.

— Не ви ли харесва? Къщата е хубава, а и градината... е, тя може да стане чудесна. Има няколко прекрасни цветни храсти, които се нуждаят само от малко почистване. Има няколко излишни дървета, а и храсти, които изглежда скоро не са цъфтели, а като ги гледам в какво състояние са, няма изобщо да го направят. Наистина не разбирам защо искате да се изнесете?

— Сенките на миналото не предразполагат към приятни изживявания — отбеляза Томи.

— Миналото... — рече замислено мистър Криспин. — Каква е връзката му с настоящето?

— Човек си мисли, че нямат значение, че са далеч зад нас. Но винаги остава някой, нали разбирате. Нямам предвид някой, който се разхожда между нас, а някой, който сякаш оживява, когато слушате разказите на околните. Е, готов ли сте да...

— Да поработя малко в градината ви ли? Да, готов съм. Ще ми бъде интересно. Градинарството е... мога да кажа, че ми е хоби.

— Вчера тук дойде някоя си мис Мълинс.

— Мълинс? Мълинс? Като градинар ли работи?

— Предполагам. Мисля, че мисис Грифин я е препоръчала на съпругата ми. Дойде да ни се представи.

— Уговорихте ли се с нея?

— Нищо определено — рече Томи. — Всъщност тук си имаме един много ентузиазизиран пазач. Кучето ни, манчестърски териер.

— О, да, те са много добри пазачи. Предполагам, че е взел присърце опазването на съпругата ви и не се отделя от нея.

— Точно така и е готов да разкъса на парченца всеки, който се доближи до нея.

— Тази порода е много хубава. Привързват се лесно, всеотдайни са, но са доста своенравни, бих казал. Имат остри зъби. Сигурно ще трябва да внимавам.

— Не се тревожете, сега е в къщата — успокой го Томи.

— Мис Мълинс... — повтори замислено мистър Криспин. — Много интересно.

— Защо ви се струва интересно?

— О, защото... името ѝ не ми е познато. Каква възраст е? Между петдесет и шейсет?

— Да. Спретната, но с провинциално излъчване.

— Да. Сигурно има роднини в селото. Айзак вероятно би могъл да ви разкаже нещо за нея. Разбрах, че се е върнала да живее тук. При това не много отдавна. Нещата започват да се връзват, знаете ли?

— Предполагам, че са ви известни факти, които аз не знам.

— Не мисля. Въпреки че Айзак би могъл да ви ги каже. Той помнеше старите истории. И ги разказваше. А после старците от клуба ги обсъждаха. Дълги истории... някои от тях са измислици, но някои се основават на истински факти. И... знаел е твърде много.

— Много жалко, че го убиха. Искан ми се да си разчистя сметките с онзи, който го е направил. Беше приятен старец и се държеше добре с нас. Направи всичко, което беше по силите му да ни помогне. Както и да е, хайде, нека продължим с огледа.

ГЛАВА ПЕТНАЙСЕТА

АНИБАЛ ДЕЙСТВА ЗАЕДНО С МИСТЪР КРИСПИН

Албърт почука на вратата на спалнята и когато чу Тапънс да казва: „Влез“, подаде глава в стаята и рече:

— Дойде жената, която беше тук онази сутрин, мис Мълинс. Искате да поговорите за малко с вас. Както разбирам, относно градината. Обясних ѝ, че пазите леглото и не съм сигурен дали ще я приемете.

— Господи, какви думи използваш, Албърт! — смъмри го Тапънс. — Добре. Кажете ѝ, че ще я приема.

— Точно се готвех да ви поднеса сутрешното кафе.

— Донеси две чаши. Нали ще има кафе за двете ни?

— О, да, мадам.

— Много добре. Донеси го, сложи го ей там на масичката и сетне покани мис Мълинс.

— Ами Анибал? — попита Албърт. — Да го заведе ли долу и да го затвори в кухнята?

— Той не обича да бъде затворен в кухнята. Не. По-добре го затвори в банята.

Анибал прие като оскърбление върху личността му опита на Албърт да го избута в банята и го одра. Когато затвори вратата, той излая гневно няколко пъти.

— Млъкни! — извика му Тапънс. — Млъкни!

Анибал легна на пода с предните лапи напред и завря муцуната си в процепа между пода и вратата. Престана да лае, но започна да ръмжи.

— О, мисис Бересфорд! — възкликна мис Мълинс. — Дано не ви притеснявам. Много ми се искаше да ви покажа тази книга по градинарство. В нея има изключително разумни предложения за културите, които могат да се засаждат през това време на годината. Някои много редки и красиви цветни храсти. Почвата тук е подходяща за тях, въпреки че някои хора смятат, че не е... О, Боже! Колко мило от ваша страна. С удоволствие бих изпила чашка кафе. Нека да ви го наля. На вас ще ви е трудно, нали сте на легло. Чудех се... — В този

момент Албърт ѝ поднесе стол и мис Мълинс го погледна с благодарност.

— Добре ли ви е така, мис? — позаинтересува се той.

— О, да, да, много ми е удобно. Това звънецът на външната врата ли е?

— Предполагам, че е млекарят — рече Албърт, — или месарят. Днес е денят, в който идва. Извинете ме — поклони се той и излезе, като затвори вратата зад себе си.

Анибал отново изръмжа.

— Това е кучето ни — обясни Тапънс. — Много се ядосва, че не му позволявам да се присъедини към нас, но вдига такъв шум.

— Искате ли захар, мисис Бересфорд?

— Една идея — отвърна Тапънс. — И без сметана.

Мис Мълинс сипа кафе в една от чашките и я занесе до леглото на Тапънс. После се върна и наля на себе си. Изведнъж залитна, бутна масичката и с отчаян вик се строполи по колене на пода.

— Ударихте ли се? — попита уплашено Тапънс.

— О, не, не, но счупих вазата ви. Подхлъзнах се на нещо... и хубавата ви ваза се разби. Скъпа мисис Бересфорд, какво ще си помислите за мен? Уверявам ви, че беше случайно.

— Разбира се, че беше случайно — рече любезно Тапънс. — Нека да видя. Можеше и да е и по-лошо. Счупена е на две, което значи, че ще можем да я залепим. Едва ли ще личи.

— Все пак се чувствам ужасно — заяви мис Мълинс. — Сигурно не сте добре и не биваше да идвам днес, но толкова много ми се искаше да ви кажа...

Анибал започна отново да лае.

— О, бедното куче! — съжали го мис Мълинс. — Да го пусна ли?

— По-добре недейте — рече Тапънс. — Понякога се държи доста неприлично.

— Сякаш някой отново звъни долу на входната врата.

— Албърт ще отвори. Ако ме търсят, ще се качи да ми каже.

Този път обаче звънеша телефонът. Томи се обади.

— Ало? Да? О, разбирам. Кой? Разбирам. Да. О! Неприятел! Определено неприятел. Да, добре. Взехме предпазни мерки. Да. Много ви благодаря.

Той остави слушалката и погледна мистър Криспин.

— Предупреждение ли беше? — попита мистър Криспин.

— Да — отвърна Томи, без да сваля поглед от него.

— Трудно е да се разбере, нали? Искам да кажа кой е приятел и кой е враг.

— Понякога се разбира твърде късно. „Вратата на съдбата“, „Пещерата на нещастieto“ — рече замислено Томи.

Мистър Криспин го погледна изненадано.

— Извинете — смути се Томи. — Не знам как стана, но двамата с Тапънс добихме навика да рецитираме стихове, откакто се нанесохме в тази къща — обясни той.

— Флекър, нали? — досети се мистър Криспин. — „Портите към Багдад“ или пък беше „Портите към Дамаск“?

— Елате да се качим горе — предложи Томи. — Тапънс си почива. Не страда от никаква необичайна болест или нещо такова. Дори не е настинала.

— Качих горе кафе — обади се Албърт, който изведнъж се появи в дневната. — Занесох и чашка за мис Мълинс. Тя е при госпожата и ѝ показва някаква книга за градинарство.

— Разбирам — кимна Томи. — Да, значи всичко е наред. Къде е Анибал?

— Затворен е в банята на госпожата.

— Заклучи ли вратата? Нали знаеш, че той не обича да бъде заключван.

— Не, сър. Направих, както ми поръчахте.

Томи тръгна нагоре по стълбите, следван плътно от мистър Криспин. Томи почука леко на вратата на спалнята и те влязоха. От банята Анибал продължаваше обидено да лае. Изведнъж скочи към дръжката на бравата, тя поддаде, вратата се отвори и той нахълта в стаята. Хвърли бърз поглед към мистър Криспин, сетне се втурна към мис Мълинс и залая срещу нея с цялата ярост, на която бе способен.

— О, Боже! О, Боже! — простена Тапънс.

— Добро момче! Добро момче! — похвали го Томи. — Не мислите ли? — обърна се той към мистър Криспин.

— Да, разпознава вашите неприятели.

— Анибал ухапа ли ви? — попита Тапънс и погледна мис Мълинс.

— Само ме одра — отвърна мис Мълинс и вдигна леко крака си нагоре, като гледаше начумерено към кучето.

— За втори път ви се случва, нали? — поинтересува се Томи. — Предният път ви гони из високата трева в градината.

— Знае си работата! Добро куче! — похвали го мистър Криспин. — Нали, Додо, скъпа? Отдавна не сме се виждали.

Мис Мълинс стана и злобно огледа присъстващите.

— Извинявай, май ти сбърках името. Сега си Мълинс. Очевидно не съм в течение. Може би си взела фамилията на съпруга си? Или просто си сменила името си?

— Аз съм Айрис Мълинс и винаги съм била.

— Така ли? Мислех, че си Додо. Поне аз те познавах като Додо. Е, скъпа, мисля... радвам се, че се видяхме, но няма да е зле веднага да излезем отгук. Изпий кафето си. Надявам се не възразявате, мисис Бересфорд. Приятно ми беше да се запознаем. Но позволете един съвет, на ваше място не бих изпил тази чашка кафе.

— О, Боже! Нека да я взема. — Мис Мълинс тръгна към Тапънс, но Криспин ѝ препречи пътя.

— Не, Додо, скъпа. Не те съветвам да го правиш — каза той. — Аз ще се погрижа за чашката. Хубаво би било да анализираме съдържанието ѝ. Предполагам, че си сипала от онова нещо, нали? Изглежда съвсем лесно да сложиш малко в чашката и да я подадеш на един инвалид или просто на човек, който се прави на такъв.

— Уверявам ви, че не съм направила подобно нещо. Моля ви, приберете кучето си.

Анибал излъчваше огромно желание да я подгони надолу по стълбите.

— Изглежда копнее да ви изгони от къщата — намеси се Томи. — Изгаря от нетърпение. Знаете ли, обича да хапва хората, които излизат през входната врата. А, Албърт, ето те и теб. Мислех, че чакаш вън в коридора. Случайно да си видял какво стана?

Албърт подаваше глава от вратата на дрешника.

— Видях. Наблюдавах я през ключалката. Да, тя наистина сложи нещо в чашката на госпожата. Направи го много умело.

— Не зная за какво говорите — разнесе се възмутеният глас на мис Мълинс. — О! Трябва да вървя. Имам среща и е много важна.

Тя излетя от стаята и се затича надолу по стълбите. Анибал се спусна след нея. Мистър Криспин не показва признаци на безпокойство, но бързо ги последва.

— Надявам се, че може да тича бързо, защото в противен случай Анибал ще я хване — въздъхна Тапънс. — Какво куче си имаме! Отличен пазач, нали?

— Тапънс, господинът беше мистър Криспин. Изпрати ни го мистър Соломън. Появи се в много подходящ момент, нали? Според мен е изчаквал, за да види какво ще се случи. Недей да буташ тази чашка, нито да я изливаш, докато не намерим в какво да пресипем кафето. А сега сложи си най-красивия халат и слез долу в дневната. Ще пийнем по чашка преди обяда.

— Не вярвам, че някога ще разберем за какво точно става дума — отбеляза Тапънс. В гласа ѝ се долови дълбоко униние. Тя стана от стола си и тръгна към камината.

— Да не би да се опиваш да сложиш дърво в огъня? — попита Томи. — Остави на мен. Нали ти казаха, че не бива много да се движиш.

— Ръката ми вече е добре. Така се грижете за мен, че човек би помислил, че ръката ми е лошо счупена, а тя е само одраскана.

— Не се прави на герой. Раната е от куршум. Ранена си в една война.

— Наистина беше война — съгласи се Тапънс.

— Мисля, че много добре се справихме с мис Мълинс.

— Анибал се прояви блестящо, нали?

— Да, той ни наведе на някои мисли. Просто полудя в онази висока трева. После я позна, когато дойде в къщата. Предполагам по миризмата. Изглежда има много чувствителен нос.

— Да, но за разлика от неговия, моят нос се изложи — усмихна се Тапънс. — Просто си помислих, че е дочула за нуждата ни от градинар и е дошла. Съвсем бях забравила, че трябва да наемем човекът, който е работил за мистър Соломън. Мистър Криспин каза ли ти още нещо? Предполагам, че това не е истинското му име.

— Вероятно не е — кимна Томи.

— Дали е дошъл също да разследва? Според мен станахме твърде много.

— Не, не точно да разследва — отвърна Томи. — Мисля, че е изпратен като охрана, за да те пази.

— Не само мен, а и теб. Къде е той сега?

— Сигурно се занимава с мис Мълинс.

— Странно, но силните вълнения ме карат да огладнявам. Гладна съм като вълк. Знаеш ли, ужасно ми се иска да хапна един хубав варен рак със сметанов сос, в който има една идея кърри.

— Виждам, че вече си добре — отбеляза Томи. — Много съм щастлив да чуя, че вкусът ти към изисканите ястия отново се възвръща.

— Въобще не съм била болна — взмути се Тапънс. — Бях ранена. То е съвсем различно.

— Така или иначе, трябваше да се сетиш, че след като Анибал хукна да гони човека из високата трева, е искал да ни покаже, че наблизо има враг. Когато се разлая срещу мис Мълинс, трябваше да се досетиш, че тя е била човекът, преследван от Анибал. Но тогава сигурно е била облечена като мъж. Скрила се е в тревата и е стреляла по теб...

— Добре де, но нали решихме, че ще направи втори опит. Аз бях прикована на легло заради раната си. Подготвихме се да я посрещнем, нали Томи?

— Да, да. Мислех си, че няма да ѝ е нужно много време да разбере, че единият от куршумите те е улучил и ти ще си на легло.

— И така тя се появи, изпълнена със съчувствие и загриженост — рече Тапънс.

— Но нашата подготовка беше отлична — отбеляза със задоволство Томи. — Албърт бе нащрек и наблюдаваше всяка нейна крачка, всяко нейно движение...

— Донесе ми също още една чашка за кафе за посетителя — прекъсна го Тапънс.

— Ти видя ли Мълинс или Додо, както я нарече Криспин, да слага нещо в кафето ти?

— Не, признавам, че не видях. Виждаш ли, тя се престори, че се е подхлъзнала на нещо и падна на колене, като счупи хубавата ни ваза. Започна да се извинява и естествено моят поглед бе прикован върху счупената ваза. В този миг си мислех единствено дали можем да я залепим. Така че не забелязах нищо.

— Но Албърт я е видял. Видял я е през процепа.

— Много добро беше хрумването ти да затворим Анибал в банята, но да не заключваме вратата. Всички знаем, че Анибал лесно си отваря вратите. Разбира се, когато са заключени, не успява. Но когато разбере, че не са, скача, натиска дръжката и хоп... излита като бенгалски тигър.

— Да, чудесно сравнение — похвали я Томи.

— Предполагам, че сега мистър Криспин, или както там се казва, е приключил с разследването си, въпреки че не разбирам как мис Мълинс е свързана с Мери Джордан или с онази опасна личност Джонатан Кейн...

— Не мисля, че той е съществувал само в миналото. Убеден съм, че и сега има някой подобен на него. Нещо като прераждане. В днешно време има много млади любители на насилие, насилие на всяка цена. Сформирали са някакво свое общество, което е профашистки настроено и копнее за славното време на Хитлер и неговите младежки организации.

— Току-що прочетох книгата „Граф Анибал“ на Стенли Уейман — каза Тапънс. — Един от най-добрите му романи. Беше сред книгите на Александър.

— И какво за нея?

— Според мен и днес нещата са същите. Може би така ще бъде и в бъдеще. Помисли си за всичките онези бедни дечица, които са тръгнали на своя кръстоносен поход, изпълнени с толкова радост, надежди, желаня и суета. Бедните малки души! Мислили са си, че са избрани от Бога да освободят Йерусалим, че морето ще се разтвори пред тях, за да го прекосят, подобно на Моисей. А сега погледни днешните красиви момичета и млади момчета, попаднали на подсъдимата скамейка, защото са погубили някой възрастен човек заради малко пари. Помисли си и за Вартоломеевата нощ. Не виждаш ли, че всичко се повтаря. Онзи ден група неофашисти са се развилнели в един много уважаван университет. Както и да е, предполагам, че никой нищо няма да ни обясни. Допускаш ли наистина, че мистър Криспин ще научи нещо повече за мястото, където е скрито нещото, което още никой не е намерил? Цистерни. Знаеш ли, тези които обират банки, често крият плячката си в цистерни. Според мен обаче там е много влажно, за да се крие каквото и да било. Томи, мислиш ли, че

когато мистър Криспин приключи с разследването си, или каквото там прави, ще се върне при нас и ще продължи да ни пази?

— Нямам нужда някой да ме пази — сопна ѝ се Томи.

— Звучи ми доста самонадеяно.

— Според мен ще дойде да си вземе довиждане с нас.

— О, да. Защото има много добри обноси, нали?

— Ще иска да се увери, че ти си съвсем добре.

— Аз съм само леко ранена и докторът се грижи за мен.

— Мистър Криспин наистина се интересува от градинарство — отбеляза Томи. — Убедих се в това. Изглежда е вярно, че е работил за въпросния мистър Соломън. Той е починал отдавна, но предполагам, че служи за добро прикритие. Можеш винаги да кажеш, че си работил при него и хората ще ти се доверят. Да, този Криспин наистина внушава доверие.

— Да, предполагам, че човек трябва да има предвид всичко това — рече Тапънс.

На входната врата се позвъни и Анибал се спусна към нея в типичния за него стил — подобно на тигър, готов да убие всеки натрапник, дръзнал да пристъпи в свещената обител, която той пазеше. Томи отиде да отвори и се върна с писмо в ръка.

— Адресирано е до двама ни — каза той. — Да го отворя ли?

— Да.

— Е, това разкрива нови възможности — рече Томи, след като прочете писмото.

— За какво е?

— Покана от мистър Робинсън за нас двамата. Иска да вечеряме с него някой ден по-следващата седмица, когато, както се надява, ти ще си се възстановила напълно. Предлага да гостуваме в къщата му в провинцията. Струва ми се, че е някъде в Съсекс.

— Мислиш ли, че тогава ще ни разкаже всичко? — попита Тапънс.

— Допускам, че ще го направи.

— Да взема ли списъка с мен? Въпреки че вече го научих наизуст. „Черната стрела“, Александър Паркинсон, „Оксфорд“ и „Кембридж“, двата викториански порцеланови стола, Грин-ен-ло, Кей-Кей, корема на Матилда, Кайн и Авел, Възлюблената...

— Достатъчно! Звучи налудничаво!

— Ами то си е. Мислиш ли, че на вечерята ще присъства и някой друг?

— Вероятно полковник Пикауей.

— В такъв случай ще си взема хапчетата против кашлица. Както и да е, бих искала да се запозная с мистър Робинсън. Не мога да повярвам, че е толкова голям и жълт, колкото казваш... О! Но, Томи, точно по това време Дебора ще доведе децата при нас.

— Не, ще ги доведе този уикенд.

— Слава Богу! Значи ще можем да отидем — успокой се Тапънс.

ГЛАВА ШЕСТНАЙСЕТА

ПТИЦИТЕ ОТЛИТАТ НА ЮГ

— Това кола ли беше? — промърмори си Тапънс и с любопитство погледна през откритата входна врата надолу по алеята. Очевидно с нетърпение очакваше пристигането на дъщеря си Дебора и трите ѝ деца.

От страничната врата надникна Албърт.

— Още е рано за тях. Беше месарят, мадам. Донесе и разни други неща. Няма да повярвате — яйцата отново са поскъпнали. Повече никога няма да гласувам за това правителство! Отказвам се от либералите!

— Дали не е време да приготвя яagodовия сладкиш?

— Вече се погрижих, мадам. Често пъти съм ви гледал и го направих точно като вас.

— Албърт, един ден ще спечелиш наградата за най-добър готвач — похвали го Тапънс. — Този сладкиш е любимият на Джанет.

— Да, направих и захарна торта. Андрю, внукът ви, много обича захарна торта.

— Стаите готови ли са?

— Да. Рано тази сутрин дойде мисис Шакълбъри и ги подготви. В банята на мис Дебора поставих сапун с аромат на сандалово дърво. Помня, че ѝ е любимият.

Тапънс въздъхна облекчено, след като се увери, че всичко е готово за пристигането на семейството на дъщеря ѝ.

Чу се изсвирване на клаксон и няколко минути по-късно по алеята се зададе кола. Караше я Томи. За по-малко от секунда след като спря, вратите ѝ се отвориха и всички сякаш се изсипаха навън. Дъщеря ѝ Дебора бе все още много красива млада жена на около четирийсет. Внук ѝ Андрю бе на петнайсет, Джанет — на единайсет, а Розали — на седем.

— Здравей, бабо! — провикна се Андрю.

— Къде е Анибал? — попита Джанет.

— Искам чай — извика Розали, готова всеки миг да се разплаче.

Разцелуваха се, а Албърт се зае с разтоварването на семейната зоологическа градина, която включваше клетка с папагал, аквариум със златни рибки и хамстер в една вана.

— Значи това е новият ви дом — отбеляза Дебора, прегърнала майка си. — Харесва ми... Много ми харесва.

— Може ли да се разходим из градината? — попита Джанет.

— След чая — отвърна дядо й.

— Искам си чая — проплака отново Розали, а изражението на лицето й недвусмислено показваше, че според нея нещата трябва да се степенуват по важност.

Всички влязоха в дневната, където чаят вече ги очакваше. Това предизвика всеобщо задоволство.

— Какво чувам за теб, мамо? — попита Дебора, когато приключиха с чая и отново излязоха на въздух.

Децата тичаха из градината и изследваха всяко нейно кътче в компанията на дядо си и Анибал, който не пропусна възможността да участва в общото веселие.

Дебора, която винаги бе проявявала строгост към майка си, продиктувана от убеждението й, че тя се нуждае от опека, отново попита:

— Какво си правила?

— О, ами подреждахме — отвърна Тапънс.

Дебора я изгледа с недоверие.

— Май не е само това. Нали, татко?

Томи приближаваше към тях, качил Розали на конче. Джанет продължаваше проучванията на новата територия, а Андрю се правеше на голям и бавно оглеждаше градината.

— Вършила си и разни други неща — продължи атаката си Дебора. — Май отново си се правила на мисис Блекинсоп. Проблемът при теб е, че не можеш да загърбиш последния ви случай. Дерек чул нещо и ми писа — додаде Дебора, споменавайки името на брат си.

— Дерек? Той пък какво знае? — изненада се Тапънс.

— Нали знаеш, че Дерек обикновено всичко научава. Ти също, татко. И ти си се замесил — пренасочи атаката към баща си Дебора. — Мислех, че двамата ще дойдете тук, за да си отдъхнете и да заживеете спокойно, да се забавлявате.

— Такава беше и нашата идея — рече Томи. — Но съдбата реши друго.

— „Вратата на съдбата“, „Пещерата на нещастieto“, „Крепостта на страха“... — изрече отнесено Тапънс.

— Флекър — обади се мигновено Андрю, демонстриращ дълбоката си ерудиция. Той боготвореше поезията и се надяваше някой ден да стане поет. Започна прочувствено да рецитира:

*„Четири огромни порти има град Дамаск
Вратата на съдбата, Вратата на пустинята...
Не минавай през мен, О, керван, и да пееш надей.
Чуваш ли тишината на мъртвите птици,
която сякаш като птица пърха?“*

Изведнъж от покрива на къщата, точно над главите им, се вдигна цяло ято птици, като че ли да покажат несъгласието си със стиха.

— Какви са тези птици, бабо? — попита Джанет.

— Лястовици, които отлитат на юг — обясни ѝ Тапънс.

— Ще се върнат ли отново някога?

— Да, ще се върнат следващото лято — отвърна баба ѝ.

— ... „И премини през Вратата на съдбата!“ — завърши с апломб Андрю.

— Някога тази къща се е казвала „Лястовиче гнездо“ — рече Тапънс.

— Но няма да живеете вече тук, нали? — обади се Дебора. — Татко ми писа, че търсите друга къща.

— Защо? — попита Джанет, която непрекъснато задаваше въпроси и заради това всички в семейството я наричаха „Джанет-защото“. — Тази не ви ли харесва?

— Ще ви изброя няколко причини — каза Томи, извади един лист от джоба си и на глас зачете:

*„Черната стрела“
Александър Паркинсон*

„Оксфорд“ и „Кембридж“ — викториански
градински порцеланови столове
Грин-ен-ло
Кей-Кей
Корема на Матилда
Кайн и Авел
Галантната Възлюблена.

— Томи млъкни! Това е моят списък! Няма нищо общо с теб! —
развика се Тапънс.

— Но какво означават? — продължи с въпросите си Джанет.

— Прилича ми на списък с улики в някоя криминална история —
опита се да отгатне Андрю. Когато не се занимаваше с поезия, четеше
криминални романи.

— Наистина е списък с улики. Те са причината да търсим нова
къща — поясни Томи.

— Но на мен тук ми харесва — обади се пак Джанет. —
Прекрасна е.

— Къщата е хубава — реши да изрази мнението си и Розали. —
Като шоколадова бисквитка — добави тя, очевидно спомняйки си
сладките с чая.

— И на мен ми харесва — сподели становището си Андрю с тон
на царя-самодържец на Русия.

— Защо не ти харесва, бабо? — Въпросът бе зададен пак от
Джанет.

— Харесва ми, наистина ми харесва — отвърна Тапънс с
внезапен изблик на ентусиазъм. — Искам да живея тук!

— „Вратата на съдбата“ — изрече Андрю. — Вълнуващо име.

— Както ви споменах, казвала се е „Лястовиче гнездо“. Можем
отново да я наречем така...

— Всичките тези улики могат да послужат за разказ, дори за
роман... — предположи Андрю.

— Твърде много имена. Пък и ми изглежда много объркано —
обади се Дебора. — Кой би прочел подобна книга?

— Ще се изненадаш колко много са хората, които не само биха я
прочели, но биха се забавлявали! — възкликна с леко възмущение

Томи.

Двамата с Тапънс се спогледаха.

— Мога ли да намеря утре отнякъде боя? — попита Андрю. — Или пък Албърт да намери и да ми помогне, за да напишем с нея новото име на къщата.

— Така лястовичките ще знаят къде да се върнат отново следващото лято — рече Джанет и погледна към майка си.

— Не е лоша идея — съгласи се Дебора.

— *La reine le veut*^[1]... — рече тържествено Томи и се поклони на дъщеря си, за която винаги смяташе, че придава царственост на семейството им.

---

[1] Щом царицата го желае (фр.) — Б.пр. ↑

ГЛАВА СЕДЕМНАЙСЕТА

ПОСЛЕДНИ СЛОВА. ВЕЧЕРЯ С МИСТЪР РОБИНСЪН

— Вечерята беше чудесна! — рече Тапънс и огледа присъстващите.

Бяха се преместили от столовата и сега седяха около кръглата масичка за кафе в библиотеката.

Мистър Робинсън се оказа по-жълт и по-голям, отколкото Тапънс си представяше. Усмивваше ѝ се над голямата и красива чаша за кафе в стил Джордж II. До него седеше мистър Криспин, към когото обаче сега се обръщаха с името Хоршъм. Полковник Пикауей седеше до Томи, който малко колебливо му предложи от своите цигари.

С израз на изненада полковник Пикауей отсече:

— След вечеря никога не пуша!

Мис Колодън, която малко притесни Тапънс, се обади:

— Колко интересно, полковник Пикауей. — Сетне обърна глава към Тапънс и рече: — Какво възпитано куче имате, мисис Бересфорд!

Анибал лежеше под масата, положил глава върху крака на Тапънс. Сякаш усетил, че се говори за него, вдигна муцуна с възможно най-невинното си изражение и замаха с опашка.

— Разбрах, че е много опасно куче — каза мистър Робинсън и хвърли закачлив поглед към Тапънс.

— Трябва да го видите в действие — намеси се мистър Криспън, сега Хоршъм.

— Когато е поканен на вечеря, се държи както подобава — поясни Тапънс. — Харесва му и разбира, че е много престижно за едно куче да попадне в отбрано общество. — Тя се обърна към мистър Робинсън и продължи: — Наистина бе много любезно от ваша страна да изпратите покана и за него, и да му поднесете пълна паничка с дроб. Той обожава дроб.

— Всички кучета го обожават — отвърна мистър Робинсън. — Както разбирам... — погледна той към Криспин-Хоршъм, — ако посетя мистър и мисис Бересфорд в дома им, има опасност да бъда разкъсан на парчета.

— Анибал приема много сериозно задълженията си — рече мистър Криспин. — Той е породисто куче-пазач и никога не го забравя.

— Изглежда много добре го разбирате, защото и вие имахте същата роля — намигна му мистър Робинсън. — Двамата със съпруга ви свършихте чудесна работа, мисис Бересфорд. Много сме ви задължени. Полковник Пикауей ме осведоми, че вие сте инициаторът.

— Така се случи — смути се Тапънс. — Стана ми много любопитно. Искан да открия... някои неща...

— Да, разбирам. И сигурно сега изпитвате напълно естествено любопитство за какво става дума.

Тапънс още повече се смути и започна несвързано да говори:

— О... разбира се... искам да кажа... наистина разбирам, че това е поверително... всички тези задкулисни неща... и ние не бива да задаваме въпроси... защото нямате право да ни отговорите. Чудесно го разбирам.

— Точно обратното. Аз съм този, който иска да ви зададе един въпрос. Ще бъда безкрайно щастлив, ако ми отговорите.

Тапънс се втренчи в него с широко ококорени очи.

— Не мога да си представя... — Тя замълча.

— Имате един списък... или поне така ми каза съпругът ви. Не ми обясни какво съдържа. Съвсем правилно. Списъкът е ваша собственост. Но аз също зная какво означава да изгаряш от любопитство.

Очите му заблестяха. Изведнъж Тапънс осъзна, че мистър Робинсън ѝ е много симпатичен.

Помълча минута-две, сетне се покашля и зарови из официалната си чантичка.

— Ужасно е глупаво... — промърмори тя. — Всъщност е повече от глупаво, истинска лудост е.

— „Луд, луд, целият свят е луд“ — обади се неочаквано мистър Робинсън. — Струва ми се, че така пее Ханс Сакс, седнал под любимото си дърво в „Нюрнбергските майстори-певци“. Любимата ми опера. И е бил прав!

Той пое листчето, което Тапънс му подаде.

— Прочетете го на глас, ако искате — предложи му Тапънс. — Нямам нищо против.

Мистър Робинсън му хвърли един поглед, после го подаде на Криспин.

— Ангъс, имате по-ясна дикция от мен.

Мистър Криспин взе листа и като изговаряше отчетливо думите, започна да чете:

— „Черната стрела“
Александър Паркинсон
„Мери Джордан не умря от естествена смърт“
„Оксфорд“ и „Кембридж“ — викториански
порцеланови столове
Грин-ен-ло
Кей-Кей
Корема на Матилда
Каин и Авел
Възлюбената.

Той свърши с четенето и погледна към домакина. Мистър Робинсън се обърна към Тапънс и каза:

— Скъпа моя, нека да ви поздравя. Имате много необикновен ум. От този списък с улики да стигнете до крайните си разкрития! Наистина е забележително!

— Томи също взе активно участие — напомни Тапънс.

— Бях въввлечен от теб насила — обади се Томи.

— Той проведе много успешни разследвания — намеси се одобрително полковник Пикауей.

— Данните от преброяването ме насочиха към вярната следа.

— Вие сте талантива двойка — похвали ги мистър Робинсън. Погледна отново Тапънс и ѝ се усмихна. — Да разбирам ли, че все още проявявате любопитство да узнаете за какво става дума?

— О! — възкликна Тапънс. — Наистина ли ще ни разкажете? Би било чудесно!

— Част от нещата са започнали, както сигурно се досещате, със семейство Паркинсон. Било е много отдавна. Моята пра-баба беше от фамилията Паркинсон. Някои неща съм научил от нея... Едно момиче на име Мери Джордан е работело в нашите секретни служби. Имала е

връзки във военноморския флот. Майка ѝ била австрийка, ето защо тя говорела свободно немски. Както може би вече знаете, има някои документи, които съвсем скоро ще станат публично достояние. Според сегашните политически разбирания, някои неща, които в определен исторически момент са били дълбоко засекретени, не трябва да останат тайна завинаги. Има документи, които трябва да се разгласят, защото са част от нашата история. През следващите две години предстои публикуването на три или четири книги с подобни автентични материали. Онова, което се е случило в „Лястовиче гнездо“, така се е казвала вашата къща тогава, също ще бъде включено. Имало е изтичане на информация. Почти винаги е така по време на война или преди започването ѝ. Имало е политици с висок престиж. Имало е и един-двама известни журналисти, които са имали огромно влияние, но са го използвали неразумно. За съжаление още преди Първата световна война са се намирали хора, които са работили против собствената си страна. След тази война доста младежи, завършили известни университети, се оказват фанатично вярващи и често активни членове на комунистическата партия, но този факт остава скрит. Още по-опасна тенденция е появата на фашизма с прогресивната си програма и идеята за евентуално обединение с Хитлер. За тях той е бил символ на мира и са били убедени, че така ще се сложи бърз край на войната. И така нататък. Една продължителна задкулисна игра. Историята познава и други подобни ситуации. Без съмнение ще ги има и в бъдеще — една „пета колона“, която е едновременно дейна и опасна, ръководена от хора, които дълбоко вярват в някаква идея, както и от такива, които търсят печалба, и разбира се, от такива, за които крайната цел е огромна власт, съсредоточена в ръцете им. Интересно, нали? Колко често ни се е случвало да изречем една и съща фраза: „Старият Б.? Предател? Глупости! Той е последният човек на света, за когото мога да допусна подобно нещо! На него може да му се има пълно доверие!“ Страхотен номер е този с пълното доверие, а? Добре позната история. Винаги се случва по един и същи начин — в политическия живот, в света на бизнеса и в специалните служби. Обикновено е човек с лице, което излъчва честност, човек, когото просто не можеш да не харесаш и да не му се довериш. Извън всякакво подозрение. „Последният човек на света, който...“ и така нататък, и така нататък. Някой, който сякаш е създаден да върши тази работа.

Човек, който е способен да ти продаде златно кюлче пред хотел „Риц“. Преди Първата световна война вашето село, мисис Бересфорд, се превръща в главна квартира на една група. Мястото е много подходящо. Красиво старомодно селце със симпатични хора, всичките много патриотично настроени, заети с различни занаяти. Има удобно морско пристанище. Тук живее един привлекателен млад морски офицер. Произхожда от добро семейство. Баща му е бил адмирал. В селото имало и лекар, когото всички много обичали и му доверявали проблемите си. Представял се за съвсем обикновен лекар и никой не знаел, че има специални познания по химическите оръжия, по-специално за отровните газове. По-късно, преди Втората световна война, тук се появил и някой си мистър Кейн. Живеел в една кокетна малка къщичка до пристанището и имал много особено политическо верую. О, не, не е бил фашист. Прокламирал е мир. Мир преди всичко, за да се спаси света. Както се досещате, с това свое верую той много бързо спечелил последователи. Не само тук, но и в много други страни. Тези подробности едва ли са ви необходими, мисис Бересфорд, но те са като фон, за да разберете по-добре случилото се. Един много умно избран фон. Тогава тук изпращат Мери Джордан, за да открие, ако може, какво всъщност става. Роден съм по-късно и не съм имал възможността лично да я познавам, но се възхищавам от работата, която е свършила. Тя очевидно е била силна личност. Малкото ѝ име наистина е било Мери, въпреки че я наричали Моли. Добра работа е свършила. Жалко, че е починала толкова млада.

Тапънс бе вперила очи в една картина на стената, която кой знае защо ѝ се струваше позната. Всъщност беше портрет на едно момче.

— Не е ли... — поколеба се Тапънс.

— Да — кимна мистър Робинсън. — Това е Александър Паркинсон. На портрета е само на единайсет. Внук е на една от моите пра-лели. Ето как Моли е попаднала в семейство Паркинсон като гувернантка. Сметнали са, че тази роля е безопасна, а в същото време подходяща за наблюдения. Никой не е могъл да предположи... — Той замълча за миг, сетне продължи: — Че ще се случи така.

— Някой от Паркинсонови ли е бил? — попита Тапънс.

— О, не, скъпа. Семейство Паркинсон изобщо не са били замесени. Имало е други — познати и приятели, които са им гостували онази нощ. Вашият съпруг откри, че точно същия ден е правено

преброяване и е било задължително имената на всички, които в този ден са се намирали в къщата, да бъдат регистрирани. Едно от имената има особено значение. Дъщерята на местния лекар, за когото току-що ви споменах, дошла да види баща си заедно с две приятелки. Помолила Паркинсонови да ги подслонят за през нощта. С тези приятелки всичко е било наред, но по-късно се установило, че баща ѝ е бил много дълбоко замесен във всичко онова, което е ставало тогава в тази част на света. Оказало се, че дъщерята е помагала на семейството за градината и е отговорна за това, че спанакът и попадийното семе са се оказали много близо един до друг. Всъщност тя ги е объркала и е занесла листата в кухнята в онзи фатален ден. Неразположението на всички, които са яли от тях, е отшумяло и е било отдадено на досадна грешка, която понякога се случва. Лекарят, разбира се, обяснил, че и друг път е бил свидетел на подобни случаи. На предварителното следствие неговите показания са довели до заключението, че е било нещастен случай. Никой не е обърнал внимание, че същата нощ една чаша за коктейл е била счупена и парчетата ѝ са лежали до масата. Може би ще ви е интересно, мисис Бересфорд, да разберете, че историята някак се повтаря. По вас стреляха от високата трева и по-късно една жена, представила ви се като мис Мълинс, се опита да сложи отрова в кафето ви. Научих, че тя е внучка на онзи лекар или на негов брат. Преди Втората световна война е била една от ревностните последователки на Джонатан Кейн. Ето защо Криспин я познава. Очевидно не се е харесала на кучето ви, след като е взело такива бързи мерки. Вече знаем, че тя е убила стария Айзак. Сега да се съсредоточим върху една още по-зловеща фигура. Лекарят е бил като идол за жителите на селото заради безграничната си любезност, но много е възможно, изхождайки от доказателствата, с които разполагаме, той да е отговорен за смъртта на Мери Джордан. По онова време, разбира се, никой не е могъл да го допусне. Той е имал широки научни интереси и е бил експерт по отровите. Занимавал се е и с бактериология. Едни от първите изследвания в тази област са негови. Нужни са били цели шейсет години, за да излязат наяве първите факти по този случай. Единствено Александър Паркинсон, по онова време ученик, е имал някакви подозрения.

— „Мери Джордан не умря от естествена смърт. Беше някой от нас.“ — изрече Тапънс и попита: — Лекарят ли е открил с какво се

занимава Мери?

— Не. Той не я е подозирал. Бил е някой друг. До онзи фатален ден тя се е справяла успешно. Както е било планирано, поддържала е контакт с морския офицер. Информацията, която му е предавала, е била истинска, но той не се досетил, че не е от съществено значение. Била е подготвена така, че да изглежда важна. Така наречените морски планове и тайни, които получавала от него, тя редовно предавала през свободните си дни в Лондон. Строго е спазвала инструкциите къде и кога. Едното място за срещи е било Куин Мерис Гардън в Риджънтс Парк, а другото — статуята на Питър Пан в Кенсънгтън Гардънс. От тези срещи нашите служби научавали много и за замесените служители от някои посолства. Но всичко вече е в миналото, мисис Бересфорд. Далеч, далеч назад в годините.

Полковник Пикауей се прокашля и изведнъж заговори:

— Но историята се повтаря, мисис Бересфорд. Рано или късно. Наскоро в Холоукуей се сформира нещо като ядро. Хора, които са били свързани със случилото се в миналото, са се събрали заедно. Вероятно поради това мис Мълинс се е върнала. Отново са започнали да използват старите скривалища. Провеждат тайни срещи. За пореден път парите се оказваха от решаващо значение — откъде идват и къде отиват. Обърнахме се към мистър Робинсън. После нашият стар приятел Бересфорд се появи и започна да ми дава много интересна информация. Тя напълно съвпаднаше с онова, което вече подозирахме. Задкулисна игра, която подготвя нещо. Подготвя се почвата една определена политическа фигура да контролира и ръководи тази страна в бъдеще. Човек, който има добра репутация и ежедневно увеличава броя на последователите си. Отново налице е номерът с доверието. Човек с безупречна почтеност — символ на мира. Не става дума за фашизъм. О, не! Само за нещо, което прилича на фашизъм. Мир за всички... и финансово поощрение за онези, които сътрудничат.

— Да не би да искате да кажете, че това все още продължава? — прошепна Тапънс с широко отворени очи.

— Е, сега вече повече или по-малко знаем онова, което ни трябва. И то до голяма степен благодарение на вас двамата... хирургическата операция на кончето-люлка донесе много ценна информация...

— Матилда! — възкликна Тапънс. — Трудно ми е да повярвам! Толкова се радвам! Корема на Матилда!

— Любопитни неща са тези кончета — продължи полковник Пикауей. — Никога не знаеш какъв номер могат да погодят. Още от времето на Троянския кон.

— Дори Възлюблената помогна — каза с умиление Тапънс. — Но ако това все още продължава... наоколо има деца...

— Не. Вече не — намеси се мистър Криспин. — Не се тревожете. Тази част на Англия е прочистена. Гнездото на осите е унищожено. Отново може да се живее спокойно в селото. Имаме основание да смятаме, че те са прехвърлили дейността си в околността на Бъри Сейнт Едмъндс. Освен това продължаваме да ви охраняваме, така че изобщо не бива да се безпокоите.

— Благодаря ви, че ни казахте — въздъхна облекчено Тапънс. — Виждате ли, дъщеря ни Дебора ни посещава от време на време заедно с трите си деца...

— Не бива да се тревожите — обади се мистър Робинсън. — Между другото след последния ви случай не осиновихте ли детенцето, което беше замесено? Онова, на което беше книжката с детските стихчета?

— Бети? — попита Тапънс. — Да. Завърши университет и замина за Африка да изучава живота на хората там. Днес много младежи проявяват подобни интереси. Тя е истинско съкровище и е много щастлива.

Мистър Робинсън прочисти гърлото си и стана.

— Искам да вдигна тост за мистър и мисис Бересфорд в знак на признателност за заслугите им към родината. — Всички вдигнаха чаши и отпиха. — Ако ми позволите, ще предложа още един тост — за Анибал.

— Виждаш ли, Анибал — поглади го по главата Тапънс. — Пихме за твое здраве. То е почти същото като да ти връчат медал или да те удостоят с рицарско звание. Онзи ден прехвърлих „Граф Анибал“ на Стенли Уейман.

— Чел съм я като дете — рече мистър Робинсън. — Ако добре си спомням, в нея имаше една реплика: „Който докосне брат ми, ще се разправя с Тавън.“ Какво ще кажеш, Пикауей? Анибал, ще ми позволиш ли да сложа ръка на рамото ти?

Анибал се надигна и пристъпи към него. Поднесе му рамото си и любезно замахна с опашка.

— Провъзгласявам те за граф!

— Граф Анибал! Не е ли чудесно! — извика радостно Тапънс. — Сигурно много се гордееш със себе си!

Издание:

ЗАДНАТА ВРАТА НА СЪДБАТА. 1995. Изд. Абагар Холдинг, София. Биб. Абагар крими, № 43. Роман. Прев. от англ. Христо ХРИСТОВ [Postern of Fate / Agatha CHRISTIE]. Печат: Полипринт, Враца. Страници: 223. Формат: 20 см. Цена: 125.00 лв. ISBN 954-584-150-8.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.